

VÝROČNÁ SPRÁVA SLOVENSKEHO BANSKÉHO MÚZEA BANSKÁ ŠTIAVNICA ZA ROK 2023

Zodpovedný:
Ing. Peter Zorvan, PhD.
riaditeľ múzea
Vypracovali:
Ing. Petra Páchniková
a kolektív
Banská Štiavnica
máj 2024

Obsah

1	/ IDENTIFIKÁCIA ORGANIZÁCIE	3
1.1	HLAVNÉ ČINNOSTI MÚZEA	3
2	/ ZHODNOTENIE ČINNOSTI SBM V ROKU 2022	5
3	/ ČINNOSŤ ORGANIZÁCIE, PLNENIE A UKAZOVATELE	7
3.1	ZÁKLADNÉ ODBORNÉ ČINNOSTI.....	7
3.1.1	AKVIZIČNÁ ČINNOSŤ	7
3.1.2	ODBORNÁ EVIDENCIA ZBIERKOVÉHO FONDU	8
3.1.3	ODBORNÁ OCHRANA ZBIERKOVÉHO FONDU	13
3.1.4	PREZENTAČNÁ ČINNOSŤ	13
3.1.5	ODBORNÁ METODICKÁ ČINNOSŤ.....	28
3.1.6	VEDECKOVÝSKUMNÁ ČINNOSŤ	31
4	/ ZELENÉ MÚZEUM	53
5	/ NÁVŠTEVNOSŤ MÚZEA	56
5.1	VYHODNOTENIE TRŽIEB ZO VSTUPNÉHO ZA ROK 2022	57
6	/ HOSPODÁRENIE SBM	59
6.1	ROZPOČET.....	59
6.2	ÚLOHY SBM PODĽA PLÁNU HLAVNÝCH ÚLOH MÚZEA V ROKU 2022.....	59
6.3	DOTÁCIE A GRANTY	62
7	/ ZHODNOTENIE ZAMESTNANOSTI	63
7.1	SYSTEMATIZOVANÉ PRACOVNÉ MIESTA.....	63
7.2	VZDELANOSTNÁ ŠTRUKTÚRA V ROKU 2022.....	65
7.3	VEKOVÁ ŠTRUKTÚRA K 31.12.2022	66
7.4	RODOVÁ ROVNOSŤ ZAMESTNANCOV K 31.12.2022	66
7.5	PRIEMERNÁ MZDA	67
7.6	ZHODNOTENIE ZAMESTNANOSTI.....	67
8	/ ÚDRŽBA A STAV OBJEKTOV V SPRÁVE SBM	69
9	/ KONTROLNÁ ČINNOSŤ	73

1 / IDENTIFIKÁCIA ORGANIZÁCIE

Zriaďovateľom Slovenského banského múzea v Banskej Štiavnici (ďalej SBM) je od 1.1.1999 Ministerstvo životného prostredia SR (ďalej MŽP SR). V organizačnej štruktúre MŽP SR patrí múzeum do Sekcie geológie a prírodných zdrojov. SBM riadi a za jeho činnosť zodpovedá riaditeľka múzea Mgr. Zuzana Denková, PhD., ktorá je jeho štatutárnym orgánom. Riaditeľku múzea vymenúva a odvoláva minister.

Múzeum je príspevková organizácia, ktorá je svojím príspevkom napojená na rozpočet MŽP SR. Múzeum hospodári s prostriedkami a dotáciami určenými na výkon činnosti, ktoré sú účelovo viazané a špecifikované v záväzných výstupoch ministerstva a s prostriedkami získanými z činnosti vykonávanej podľa štatútu. Hospodárenie múzea sa riadi všeobecne záväznými právnymi predpismi o hospodárení rozpočtových a príspevkových organizácií.

Názov organizácie: Slovenské banské múzeum

Sídlo organizácie: Kammerhofska 2, 969 01 Banská Štiavnica

Zriaďovateľ: Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky

Zriaďovacia listina: Rozhodnutie ministra č.1/1993 – 5.3 a Doplňok č.1 č.2/2000 – 5

Forma hospodárenia: príspevková organizácia

Pobočky: Uhoľná expozícia Handlová, SNP 25, 972 51 Handlová

IČO: 35 998 652

Štatutárny zástupca: Mgr. Zuzana Denková, PhD. (do 14.12.2023), Ing. Peter Zorvan, PhD. (od 15.12.2023)

Členovia vedenia:

Ing. Peter Zorvan, PhD., riaditeľ múzea (od 15.12.2023)

Mgr. Zuzana Denková, PhD., riaditeľka múzea (do 14.12.2023)

Mgr. Miriam Lenčová vedúca Centra marketingu, komunikácie a zelených inovácií

Mgr. Helena Galková vedúci Vedecko-výskumného centra

Mgr. Adriana Matejková, PhD., vedúca Dokumentačného centra

Bc. Soňa Viazaničková, vedúca Centra personálnej a ekonomickej infraštruktúry

Ing. arch. Iveta Chovanová, vedúci Centra investícií, pamiatkovej obnovy, správy budov, produkcie výstav a expozícií

Mgr. Zuzana Paškayová, vedúca Galérie Jozefa Kollára

Mgr. Peter Orčík, vedúci Banského múzea v prírode

Oľga Mihoková, vedúca Uhoľnej expozície Handlová

Telefón: 0421-45-6920762, sekretariát: 0421-45-6949445

E-mail: sbm@muzeumbs.sk

Internetová stránka: www.muzeumbs.sk

1.1 HLAVNÉ ČINNOSTI MÚZEA

Na základe zriaďovacej listiny plní SBM funkciu celoslovenského špecializovaného múzea. Cieľavedome zhromažďuje, ochraňuje, vedecky a odborne spracováva, využíva a sprístupňuje hmotné dokumenty so vzťahom ku komplexnej dokumentácii vývoja baníctva, príbuzných banských odborov, geológie, ochrany nerastov, vývoja banských miest a oblastí na Slovensku. Vykonáva koordinačné, metodické, vzdelávacie a informačné činnosti v oblasti svojej špecializácie. Zároveň sa riadi zákonom č. 206/2009 Z. z. o múzeách a galériách a o ochrane predmetov múzejnej hodnoty a galerijnej hodnoty a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony (ďalej len „zákon č. 206/2009 Z. z.).

Múzeum ako pamäťová a fondová inštitúcia v rezorte MŽP SR vo svojej činnosti aplikuje Stratégiu, zásady a priority štátnej environmentálnej politiky a Rezortnej koncepcie environmentálnej výchovy, vzdelávania a osvetu do roku 2025. Múzeum svojimi aktivitami prispieva k rozvoju školskej i mimoškolskej výchovy a vzdelávania, environmentalistiky, environmentálnej regionalizácie, etiky, osvetu, propagácie a realizuje environmentálne prospešné aktivity prioritne pre mládež.

Všetky odborné múzejné činnosti sú metodicky koordinované Slovenským národným múzeom Bratislava prostredníctvom Muzeologického kabinetu. Patria medzi ne nasledovné oblasti:

- Vedeckovýskumná činnosť múzea, ktorá je zameraná na dejiny baníctva, hutníctva, geologických vied, dejiny banských miest na Slovensku a osobitne Banskej Štiavnice. Uvedené okruhy tém skúma z nasledujúcich pohľadov: histórie baníctva, hutníctva a geologických vied; montánnej archeológie; numizmatiky; kultúrnych a sociálnych aspektov baníckej a hutníckej praxe; ekologických a environmentálnych dôsledkov baníctva a hutníctva; ekonomických, sociálnych, kultúrnych a ekologických aspektov každodenného života v minulosti i súčasnosti v post-baníckych oblastiach; muzeálnej reflexie zbierky SBM a pedagogiky v oblasti baníckeho a hutníckeho dedičstva. Výsledky odbornej práce zviditeľňuje prostredníctvom publikačnej, expozičnej, výstavnej a inej popularizačnej činnosti. Primárnu bázu pre odbornú činnosť pracovníkov tvorí zbierka múzea, archíválne, fotodokumentačné materiály, odborná knižnica a historický knižničný fond, ktoré sú prístupné aj verejnosti.
- Akvizičná činnosť a odborná starostlivosť o zbierkové predmety realizovaná v súlade s profiláciou múzea. Na túto činnosť nadväzuje dokumentácia zbierok v programe ESEZ 4G.
- Sprístupňovanie expozícií, príprava výstav vo vzácnych historických objektoch.
- Prezentácia spravovaného kultúrneho a historického dedičstva prostredníctvom podujatí, organizovaných počas dôležitých medzinárodných a svetových dní s environmentálnou tematikou (Svetový deň vody, Svetový deň Zeme, Svetový deň životného prostredia), Medzinárodného dňa múzeí a galérií, Dní európskeho kultúrneho dedičstva a Týždňa vedy a techniky. Informácie o pripravovaných podujatiach sú šírené prostredníctvom sociálnych sietí, webovej stránky múzea, rozhlasového a televízneho vysielania, tlače a tiež podľa zákona č. 211/2000 Z. z. o slobodnom prístupe k informáciám.
- Organizovanie činnosti Banskoštiavnického Geoparku - náučnej geologickej expozície v Banskom múzeu v prírode, dedičnej odvodňovacej štólne Glanzenberg, prezentácia náučných chodníkov a náučnej posterovej expozície.
- Spravovanie výnimočných historických objektov, na ktorých obnovu v uplynulom roku nebol získaný kapitálový transfer. Pozornosť bola zameraná na výkon základnej starostlivosti, údržbe, havarijným stavom a revíziám zariadení a budov.
- Aktívne členstvo v Združení turizmu Banská Štiavnica a Oblastnej organizácii cestovného ruchu Región Banská Štiavnica. V spolupráci s Mestom Banská Štiavnica prevádzkovanie informačného centra a poskytovanie informácií o expozíciách múzea a tiež o Slovenskej banskej ceste, Slovenskej železnej ceste, zabezpečenie sprevádzania v Glanzenberg štólne, po chodníkoch Geoparku Banská Štiavnica i po meste Banská Štiavnica.

SBM výsledkami v oblasti základných odborných múzejných činností zásadne ovplyvňuje kvalitu života spoločnosti. Aktivitami v oblasti rozvoja cestovného ruchu v lokalite svetového dedičstva UNESCO prispieva k ekonomickému a sociálnemu rozvoju.

Výstava v Galérii Jozefa Kollára: Barbora Fastrová, Johana Pošová - Hada.

2 / ZHODNOTENIE ČINNOSTI SBM V ROKU 2023

Plnenie úloh v roku 2023 už nebolo ovplyvnené pandemiou COVID-19, ale energetickou krízou, infláciou a ničivým požiarom z 18.3.2023. Múzeum preto prijalo viacero opatrení zameraných na znížovanie spotreby. Z tohto dôvodu expozície pracovali opäť tzv. zimnom režime s akcentom na obmedzenie prevádzky Starého zámku a Nového zámku. Z dôvodu ničivého požiaru objektu Berggericht, v marci 2023, prišlo k zmenám v oblasti ľudských zdrojov a to v zmysle dočasného navýšenia počtu zamestnancov SBM. Z pohľadu múzejných činností patrila k základným aktivitám vedeckovýskumná činnosť a jej výstupy.

Napriek požiaru, ktorý výrazne zasiahol do činností múzea naplánovaných pre rok 2023, dokázalo múzeum v spolupráci s partnermi pripraviť bohatý kultúrny program aj v roku 2023.

Ďalšou aktivitou bola akvizičná činnosť. V oblasti odbornej starostlivosti o zbierkové predmety sa múzeum snažilo svojpomocne renovovať depozitárne priestory a pokračovalo v ich premene na materiálové depozitáre.

V oblasti odbornej správy sa venovalo evidencii zbierok v programe ESEZ 4G a pripravovalo sa na prechod do nového systému DEMS.

V rámci Environmentálnej výchovy v podmienkach SBM si múzeum aj v roku 2023 pripomenulo Svetový deň vody, Svetový deň Zeme a Svetový deň životného prostredia.

Múzeum prispelo vlastným programom k oslave Medzinárodného dňa múzeí a galérií, Dní európskeho kultúrneho dedičstva, Salamandrových dní 2023 a podujatiami k oslave 30. výročia zápisu lokality Banská Štiavnica na zoznam UNESCO.

Múzeum pripravilo pre verejnosť vo svojich výstavných priestoroch 21 výstavných projektov a 4 dlhodobé výstavy. Sprístupňovalo aj predĺžené výstavy z roku 2022 a pokračovalo v realizácii výstav v GaJK prostredníctvom formátu OPEN CALL na podporu začínajúcich autorov a autoriek, umelcov a umelkýň.

SBM sa každoročne podieľa na príprave množstva podujatí. Letná turistická sezóna priniesla návštevníkom SBM a Mesta Banská Štiavnica podujatia: Festival kumštu remesla a zábavy, 25. ročník, ktorý hostil Starý zámok, 2 programové cykly podujatia Citadela, ktorého dramaturgická skladba bola zameraná na prezentáciu genia loci, Haraburdy alebo bazár (ne)potrebných vecí, letné tvorivé dielne v Dielničke v Kammerhofe, ukážku tradičného banického Šachtágu v Banskom múzeu v prírode, sériu podujatí pod názvom Sobota s remeslom, Jeseň a zima v múzeu patrili nasledovným podujatiam: Dušičkám z Nového zámku a Štjavnyckému vjanočnému jarmoku, ktorého organizáciu poňalo múzeum v súvislosti s energetickou i vojnovou krízou minimalisticky.

V oblasti odbornej správy sa venovalo evidencii zbierok v programe ESEZ 4G. V roku 2023 dosiahol počet zapísaných záznamov v prvostupňovej evidencii 47077 záznamov a v druhostupňovej 48906 záznamov.

Prvostupňová evidencia v programe ESEZ 4G:

Novo vytvorených prírastkových záznamov za rok 2023 v programe E4 ESEZ – 1675 položiek

Editované položky za rok 2023 v programe E4 ESEZ - 5730 položiek

Druhostupňová evidencia v programe ESEZ 4G:

Novo vytvorených evidenčných záznamov za rok 2023 v programe E4 ESEZ - 1784 položiek

Editované záznamy za rok 2023 v programe E4 ESEZ – 34 955 položiek

Múzeum v spolupráci s Mestom Banská Štiavnica prevádzkovalo Informačné centrum do 18.3.2023 a poskytovalo vybrané priestory na krátkodobý i dlhodobý prenájom.

V rámci starostlivosti o spravované historické objekty sa realizovala ich údržba a revízie zariadení a budov.

Medzi aktivity múzea patrilo prevádzkovanie Banskoštiavnického Geoparku - náučnej geologickej expozície v Banskom múzeu v prírode, Dedičnej odvodňovacej štólne Glanzenberg a tiež prezentácia náučných chodníkov a náučnej posterovej expozície Geoparku. Svoje nezastupiteľné miesto mali programy tvorivých dielní v Banskej Štiavnici a Handlovej a programy projektu Škola v múzeu. Pripravený bol nový produkt pre expozíciu Baníctvo na Slovensku s názvom AHA! akadémia určený pre školské skupiny, ale aj rodiny s deťmi, ktorý nahradil oblúbený produkt múzea Geobádateľňa a Interaktívne múzeum, ktoré boli z ponuky múzea vyradené po ničivom požiari objektu Berggericht 18.3.2023.

Prezentácia stálych expozícií SBM patrí k základným úlohám múzea. V roku 2023 do činnosti a prevádzky expozícií múzeá už nezasahovali opatrenia v súvislosti s pandemiou COVID-19, napriek tomu zaznamenalo pokles návštevnosti oproti roku 2022. V roku 2023 navštívilo Slovenské banské múzeum navštívilo 102 045 návštevníkov.

V porovnaní s rokom 2022 to bolo menej o 35 592 návštevníkov a oproti rekordnému roku 2019 to bolo o 51 723 návštevníkov menej.

SBM malo k 31.12.2023 77 zamestnancov. Dve zamestnankyne boli na rodičovskej dovolenke. Slovenské banské múzeum splnilo za rok 2023 povinný podiel 3,2% zamestnania osôb so zdravotným postihnutím nad rámec zákona o zamestnanosti.

Múzeum ako príspevková organizácia kladie vo svojej činnosti veľký dôraz na získavanie a využívanie mimorozpočtových zdrojov a to prostredníctvom rôznych projektov. V roku 2023 bolo Slovenskému banskému múzeu ponúknuté čerpanie zdrojov z Nórskeho grantu so spolufinancovaním zo štátneho rozpočtu - „**ZELENÁ MISIA - Slovenské banské múzeum pre klímu**/Budujeme unikátnu platformu pre neformálne vzdelávanie o otázkach zvyšovania povedomia o klimatických zmenách“. **Projekt bol podporený sumou 253 452,00 €.** Činnosť múzea sa riadila schváleným Plánom hlavných úloh na rok 2023.

Dolné nádvorie Kammerhofu - Dielnička.

3 / ČINNOSŤ ORGANIZÁCIE, PLNENIE A UKAZOVATELE

3.1 ZÁKLADNÉ ODBORNÉ ČINNOSTI

V priebehu hodnoteného obdobia boli odborné činnosti a podporné aktivity realizované v súlade s úlohami definovanými v Pláne hlavných úloh SBM na rok 2023, ktorý vychádzal z objemu pridelených finančných prostriedkov na rok 2023 a sledoval napĺňanie dlhodobých cieľov múzea.

V rámci odbornej múzejnej činnosti boli vypracované nasledovné materiály:

- Organizačná smernica: OS – 05 upravujúca jednotný postup pri vykonávaní revízií zbierkového fondu Slovenského banského múzea, smernica bola schválená 23.1.2023. V smernici sú upravené povinnosti predsedu revíznej komisie, kurátorov zbierok, 15 s. (vypracovala Mgr. Adriana Matejková, PhD.)
- Časový harmonogram – revízie zbierok: geológia, novšia história, staršia história a banská technika na obdobie rokov 2023-2025.. (vypracovala Mgr. Adriana Matejková, PhD.)
- Organizačná smernica OS – 07 upravujúca jednotný postup pri vykonávaní správy pomocného múzejného materiálu v Slovenskom banskom múzeu, smernica bola schválená 22.2.2023. 18 s. (vypracovala Mgr. Adriana Matejková, PhD.)

3.1.1 AKVIZIČNÁ ČINNOSŤ

Komisia pre tvorbu zbierok zasadala v roku 2023 štyrikrát. Zbierkový fond sa zvýšil o 195 ks a pridelených bolo 191 prírastkových čísiel. Do zbierkového fondu bolo získaných 118 kusov predmetov darom v hodnote 3 695,00 € a 195 kusov predmetov na základe dokumentačného listu (výskum) v hodnote 3 498,00 €. Kúpa predmetov sa v roku 2023 nerealizovala. Celková nadobúdacia finančná hodnota akvizícií za rok 2023 predstavuje 7 193,00 €.

K novým akvizíciám patria minerály z banskoštiavnických lokalít, rôzne úžitkové predmety – bytové, medailóny, fotografický film, hračky z 20. storočia, predmety z pozostalosti po Jozefovi Kollárovi, dokumenty od Veroniky Margótsy, kresby Róberta Tomskeho.

Prírastky			Výskum, zber, nález		Kúpa		Dar		Zámena		Prevod	
Odbor	Pr.č.	ks	Pr.č.	ks	Pr.č.	ks	Pr.č.	ks	Pr.č.	ks	Pr.č.	ks
Archeológia	1	1	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Staršia história	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Novšia história	129	130	40	41	0	0	89	89	0	0	0	0
Etnografia	8	8	5	5	0	0	3	3	0	0	0	0
Umelecká história	7	7	2	2	0	0	5	5	0	0	0	0
Numizmatika	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Banská technika	5	8	5	8	0	0	0	0	0	0	0	0
História hudby	2	2	1	1	0	0	1	1	0	0	0	0
Geológia	39	39	19	19	0	0	20	20	0	0	0	0
Prírastky spolu	191	191	73	77	0	0	118	118	0	0	0	0

Akvizícia zo zbierky Novšia história v roku 2023. Rodinná korešpondencia a fotografie lekárnik Jána Margótsyho, 2. pol. 19. st.

Akvizícia zo zbierky Banskej techniky z Bane Handlová v roku 2023. Brašne cez plece, plechové a gumené označenia výbušnín.

3.1.2 ODBORNÁ EVIDENCIA ZBIERKOVÉHO FONDU

Zbierkový fond SBM k 31.12.2023 tvorilo 66 761 prírastkových čísel, čo predstavovalo 98 533 kusov zbierok. V programe ESEZ 4G bolo v roku 2023 editovaných 5730 prvostupňových záznamov (z toho 1675 nových záznamov) a editovaných 34 955 druhostupňových záznamov (z toho 1784 nových záznamov). Počet zapísaných záznamov prvostupňovej evidencii tak činí 47 077 záznamov a v druhostupňovej evidencii 48 906 záznamov.

Budovy a zbierkový fond SBM bol poistený na základe poisťnej zmluve č. 4419017082 – poistenie majetku, zbierkových predmetov, zodpovednosť za škodu.

Od 1.1.2024 bude SBM viesť odbornú evidenciu zbierkových predmetov v novom IS DEMZ a to na základe bezodplatnej spolupráce so Slovenským národným múzeom v Bratislave.

Evidencia zbierkového fondu k 31.12.2023								
Odbor	Prírastky celkovo		Skatalogizované celkovo		Skatalogizované v roku		Úbytok v roku	
	prír. č.	ks	evid. č.	ks	evid. č.	ks	evid. č.	ks
Archeológia	5 607	8 601	3 695	6 533	1	1	0	0
História	8 687	15 066	11 919	15 792	129	130	0	0
Etnografia	3 576	8 396	8 654	8 966	8	8	0	0
Dejiny hudby	12	41	12	41	2	2	0	0
Dejiny umenia	3 135	5 942	4 901	6 110	7	7	0	0
Numizmatika	5 600	9 591	7 762	9 772	0	0	0	0
Iné spoloč. vedy	0	0	0	0	0	0	0	0
Dejiny techniky	6 162	10 149	6 894	10 764	5	8	0	0
Spoloč. vedy spolu	32 779	57 786	43 837	57 978	152	156	0	0
Geológia	33 982	40 747	26 174	39 936	39	39	0	0
Prír. vedy spolu	33 982	40 747	26 174	39 936	39	39	0	0
Zbierky spolu	66 761	98 533	70 011	97 914	191	195	0	0

3.1.2.1 ODBORNÁ REVÍZIA ZBIERKOVÉHO FONDU

Úloha vyplýva zo Z. z. č. 206/2009. V zmysle schválenej celkovej revízie zbierkového fondu SBM a harmonogramu čiastkových odborných revízií do roku 2025 prebiehali v roku 2023 riadne a mimoriadne revízie. Boli vypracované viaceré dokumenty:

- Organizačná smernica: OS – 05 upravujúca jednotný postup pri vykonávaní revízií zbierkového fondu Slovenského banského múzea, smernica bola schválená 23.1.2023. V smernici sú upravené povinnosti predsedu revíznej komisie, kurátorov zbierok, 15 s.
- Časový harmonogram – revízie zbierok: geológia, novšia história, staršia história a banská technika na obdobie rokov 2023-2025.

Riadne revízie:

- Zbierka Negatívy (NEG), príkaz č. 11/2022: revízia sa konala 2x v mesiaci január 2023, celkovo bolo zrevidovaných bolo 454 ks zbierkových predmetov.
- Zbierka Numizmatika (NUM), príkaz č. 13/2022: revízia sa konala 24 x v mesiacoch január – marec 2023, zrevidovaných bolo 6374 ks zbierkových predmetov.
- Zbierka Novšia história (NH), príkaz č. 12/2022: revidované boli zbierkové predmety v expozíčných priestoroch SBM a depozitárnych priestoroch v Starom zámku, Kammerhofe: revízia sa konala 49x v mesiacoch marec – november 2023, celkovo bolo zrevidovaných 7210 ks zbierkových predmetov.

Mimoriadne odborné revízie:

- Zbierka Archeológia (A), príkaz č. 8/2023 (20/2023/14), dôvod - zmena kurátora zbierky. Revízia sa konala 3x v apríli 2023, celkovo bolo zrevidovaných 500 ks zbierkových predmetov.
- Zbierka Banská technika (T), príkaz č. 5/2023 (157/2023/7): dôvod - mimoriadna udalosť – krádež zbierkových predmetov z depozitára v areáli Banského múzea v prírode (Pracháreň). Revízia ukončená, záznam z revízie odovzdaný v stanovenom termíne. Celkový počet revíziou fyzicky kontrolovaných zbierkových predmetov - 131 ks. Po kontrole zbierkových predmetov zbierky T sa zistilo, že boli odcudzené 2 ks zbierkových predmetov a 8 ks zbierkových predmetov bolo poškodených. Udalosť bola nahlásená na OR PZ Žiar nad Hronom, pracovisko Banská Štiavnica dňa 2.5.2023. Oznámenie OR PZ o prerušení trestné stíhanie na základe nezistenia páchatel'a trestného činu bolo odoslané SBM dňa 16.10.2023.
- V dôsledku ničivého požiaru budovy Berggericht zo dňa 18.3. bola dňa 18.3.2023 evakuovaná zbierka Umelecká história z Galérie Jozefa Kollára (z expozíčných a depozitárnych priestorov) do priestorov Starého zámku za pomoci zamestnancov SBM a dobrovoľníkov. V dňoch 19.3.-21.3.2023 bola zrealizovaná evakuácia zbierky Geológia z expozíčných a depozitárnych priestorov v budove Berggericht, ktorá bola zničená požiarom. Z dôvodu evakuácie zbierkových predmetov boli vydané príkazy na vykonanie mimoriadnych revízií.
- Zbierka Umelecká história (UH), príkaz č. 2/2023 (157/2023/2): dôvod – požiar v budove Berggericht, evakuácia zbierky dňa 18.3.2023 zamestnancami SBM a dobrovoľníkmi, dočasné uloženie zbierky v priestoroch Starého zámku. Celkovo bolo zrevidovaných bolo 4875 zbierkových predmetov (5914 ks) a deponovaných diel v SBM (1924 ks). Po ukončení revízie nechýbali žiadne deponáty v SBM z iných inštitúcií. Pri vykonávaní revízie sa zistilo, že chýbajú 2 zbierkové predmety zbierky Umelecká história. Udalosť bola nahlásená na OR PZ Žiar nad Hronom, pracovisko Banská Štiavnica dňa 2.5.2023. Nahlásená udalosť je stále v riešení na OR PZ Žiar nad Hronom, pracovisko Banská Štiavnica.
- Zbierka Geológia (G), príkaz č. 1/2023 (157/2023/): dôvod – požiar v budove Berggericht, evakuácia zbierky dočasných priestorov v Kammerhofe, revízia sa konala 64x v mesiacoch marec – december 2023, celkovo bolo zrevidovaných 19745 ks minerálov. Revízia zbierky bude pokračovať v roku 2024.

3.1.2.2 KNIŽNICA A ARCHÍV MÚZEA

Z dôvodu skvalitnenia knižničných služieb prebiehala digitalizácia kníh v spolupráci s Technickou univerzitou v Košiciach (zdigitalizovaných bolo 96 kníh). Celkovo je skatalogizovaných 23428 knižničných jednotiek, v roku 2023 pribudlo 149 novo skatalogizovaných jednotiek (98 publikácií, 51 periodík). Knižnica zaznamenala i nové prírastky v počte 149 knižných jednotiek (z toho sme kúpou získali 3 periodiká v cene 60,40 €, darom 144 ks, /97 publikácií a 47 periodík/ a výmenou 2 ks /z toho 1 publikácia a 1periodika/. Nové prírastky boli zaevidované a skatalogizované v programe KISMaSK2 v roku 2023.

Stav knižničných jednotiek k 31.12.2023		23 428
Prírastky knižničných jednotiek		149
z toho	kúpou	3
	darom	144
	výmenou	2
Úbytok knižničných jednotiek		104
Výpožičky spolu		180
z toho	prezenčné	106
	absenčné	74
Počet vypracovaných bibliografií		0
Počet vypracovaných rešerší		0
Návštevníci knižnice		60
Náklady na nákup knižničných fondov (€)		60,40 €

Informačný systém Bach k 31.12.2023		
Fotoarchív k 31.12.2023		112 511
z toho	negatívy	98 317
	negatívov zbierok	46 844
	nezbierkové negatívy	62 062
	diapozitívy	2 621
	fotografie	1 166
Počet vyhotovených záberov v roku 2023		4 792
z toho	zbierkové	3 719
	nezbierkové	1 073

Aktivity v archíve SBM

- spracovávanie a tvorba inventára – fond Mikuláš Vraňák, fond – Ivan Herčko (triediace práce)
- aktualizácia ELAF, prírastkovej knihy Archívu SBM, lokačných plánov
- zabezpečenie bádateľských služieb v archíve pre potreby zamestnancov a externých žiadateľov (32x)

Aktivity v registratúrnom stredisku SBM

- aktualizácia Registratúrneho poriadku podľa vyhlášky MV SSR č. 336/2023
- vyradovanie a vyradovacie konania registratúrnych záznamov z r. 2016 a zo starších rokov
- prevzatie a uloženie registratúrnych záznamov z r. 2020 z oddelení SBM.
- zabezpečenie bádateľských služieb v registratúrnom stredisku pre potreby zamestnancov múzea a externých žiadateľov (41x)

3.1.2.3 ODBORNÉ ULOŽENIE ZBIERKOVÝCH PREDMETOV

V rámci implementácie koncepcie odbornej ochrany, uloženia a bezpečnosti zbierkových predmetov Slovenského banského múzea s cieľom skvalitniť ochranu a uloženie zbierkových predmetov boli riešené inovácie depozitárnych priestorov a ich adaptácie na nové špecializované materiálové depozitáre.

V rámci koncepčných riešení ochrany a bezpečnosti zbierkových predmetov v SBM boli vypracované nasledovné materiály:

- Časový harmonogram adaptácie depozitárnych priestorov SBM podľa materiálových skupín, stavebné úpravy depozitárov v roku 2023 (Kammerhof, Galéria J. Kollára, Starý zámok), vypracovaná zdieľaná tabuľka za účelom kontroly adaptácie depozitárnych priestorov, stanovenie termínov kontrolných dní (konané – 16.3., 28.9. a 25.10.2023, vypracovala: Mgr. Adriana Matejková, PhD.)

- Vypracovanie dodatkov k Depozitárnemu režimu SBM (Smernica č. 1/2021): Dodatok č. 2.: Depozitárne priestory Slovenského banského múzea v Banskej Štiavnici; Dodatok č. 3: Zoznam používaných kľúčov a pečatidiel od depozitárnych priestorov SBM (vypracovala: Mgr. Adriana Matejková, PhD.)
- Vypracovanie špecifikácie Náklady na dočasné uloženie zbierkových predmetov (zbierka Geológia) - porovnanie priestorov v objektoch SBM, odoslanie listu – informácie o aktuálnom stave úlohy – zriaďovanie dočasného depozitáru zbierky Geológia (vypracovala: Mgr. Adriana Matejková, PhD.)
- Riešenie umiestnenia zbierky Geológia – Vypracovanie projektu na Nadáciu SPP v rámci mimoriadneho grantového programu pre Banskú Štiavnicu: Nový otvorený výstavný depozitár zbierky Geológia v Slovenskom banskom múzeu v Banskej Štiavnici (I. etapa, vypracovanie projektu: Mgr. Adriana Matejková, PhD.)

Riešenie evakuácie zbierkových predmetov

- Riešenie evakuácie zbierkových predmetov, vypracovanie zoznamov zbierkových predmetov určených na evakuáciu, digitalizácia zbierkových predmetov, označovanie zbierkových predmetov v depozitárnych a expozičných priestoroch SBM (riešitelia: PhDr. RNDr. Richard Senček, PhD., Mgr. Adriana Matejková, PhD.)
- Spolupráca so Žilinskou univerzitou, Fakulta bezpečnostného inžinierstva, Katedra požiarneho inžinierstva, garant: prof. RNDr. Iveta Marková, PhD., študentka Bc. Veronika Demovičová na základe štúdia archívnych dokumentov, projektovej dokumentácie, podkladov k evakuáciám a obhliadky depozitárnych priestorov v Kammerhofe a Starom zámku, vypracovala bakalársku prácu pod názvom: *Možnosti hodnotenia rizika vybraných múzejných zbierok.*

Depozitáre SBM

Úprava depozitárneho priestoru v Starom zámku pre uloženie zbierkových predmetov podľa jednotlivých materiálových skupín (predeľovacia konštrukcia, montáž priečok, montáž dvojkrídlových dverí).

- **Kammerhof:** Inovácie a adaptácie depozitárnych priestorov SBM, realizácia monomateriálových depozitárov podľa materiálových skupín (kameň, kov, nadrozmerné predmety, hlina, keramika, plasty, drevo, textil, papier, sklo, porcelán, alpaka, umelecké diela drevené, drevené reliéfy, busty, umelecké zbierkové predmety určené na reštaurovanie), reorganizácia uloženia zbierkových predmetov, označovanie závesných systémov, kovových regálov a políc, priebežné vypracovanie lokačných zoznamov zbierkových predmetov
- **Kammerhof – depozitár - zbierka Archeológia:** Vytriedenie nezberkových predmetov, reorganizácia uloženia a premiestnenie zbierkových predmetov do regálov, reorganizácia uloženia archeologického pomocného múzejného materiálu, stavebné a maliarske práce, montáž regálov.
- **Galéria Jozefa Kollára:** V dôsledku požiaru v budove Berggericht zo dňa 18.3.2023 boli za pomoci zamestnancov SBM a dobrovoľníkov vystáňované zbierkové predmety zbierky - Umelecká história z expozičných a depozitárnych priestorov v Galérii Jozefa Kollára (v počte: 4875 zbierkových predmetov, t.j. 5914 ks), depozitárnych diel v SBM - 1924 ks), dočasne boli evakuované a uložené v priestoroch Starého zámku a v Slovenskej národnej galérii vo Zvolene. Plánovaná rekonštrukcia depozitárnych priestorov, sanačné práce, stavebné úpravy a výmaľba priestorov depozitárov (z mesiaca apríl – jún 2023) prebiehala už v marci, dokončené bola v máji 2023. Následne bol v depozitárnych priestorov v Galérii Jozefa Kollára inštalovaný pôvodný závesný systém. Po dokončení úpravy depozitárnych priestorov v Galérii Jozefa Kollára boli zbierkové predmety (zbierka – Umelecká história) opätovne prevezené zo Starého zámku späť do Galérie Jozefa Kollára a tiež do depozitárnych priestorov v Kammerhofe. Časť evakuovaných zbierkových predmetov je naďalej dočasne umiestnená v priestoroch Starého zámku (knížnica) a to z nevhovujúcich klimatických podmienok v 2 depozitárnych miestnostiach v Galérii J. Kollára. V depozitárnych priestoroch Galérie J. Kollára je potrebné doriešiť odvlhčenie zavlhnutých múrov a zohľadniť uloženie zbierkových predmetov daných priestoroch.
- **Starý zámok:** Úprava depozitárneho priestoru v Starom zámku pre uloženie zbierkových predmetov podľa jednotlivých materiálových skupín, montáž predeľovacej priečky s dverami, stavebné a maliarske práce, montáž regálov, reorganizácia uloženia zbierkových predmetov, stavebné a montážne práce boli realizované v termíne od septembra do konca decembra 2023.
- **Berggericht:** V dôsledku požiaru v budove Berggericht zo dňa 18.3.2023 boli v dňoch 19.3.-21.3.2023 vystáňované zbierkové predmety zbierky – Geológia (26680 minerálov, v počte 40700 kusov) z expozičných a depozitárnych priestorov v Berggerichte, evakuované boli zamestnancami SBM a príslušníkmi armády SR, dočasne boli uložené v priestoroch Kammerhofu (kryt CO, fotodielňa, skladový priestor SBM). M. Štefko (SAV) spracoval aj s geológmi z Národného múzea v Prahe správu z obhliadky poškodených minerálov (najmä tých, ktoré boli vystavené v expozícii). Medzi navrhovanými krokmi odporučil umiestnenie zbierky na vhodnejšie miesto ako sú aktuálne dočasne depozitáre, ktoré považuje za nevhodné z klimatického i manipulačného hľadiska. Na základe tejto správ predložil Odbor geológie ministrovi ŽP žiadosť o poskytnutie iných priestorov na uloženie zbierky. Takéto priestory zatiaľ neboli pre SBM poskytnuté.

V spolupráci s Národným múzeom v Prahe bola pripravená výpožičná zmluva na transfer poškodených minerálov za účelom ich odborného ošetrovania a konzervovania v NM. Dňa 24.8.2023 boli na základe vydaného súhlasu MŽPSR (z 3.8.2023) odovzdané pracovníkom Národného múzea v Prahe zbierkové predmety – 249 minerálov v počte 268 kusov za účelom ich odborného ošetrovania a konzervovania. Vypracovanie Dodatku č. 1 k predĺženiu zmluvy o výpožičke zbierkových predmetov do 28.6.2024, zabezpečenie vypracovania novej poistnej zmluvy.

Pre dočasné uloženie geologickej zbierky prišli do SBM viaceré ponuky: Riaditeľ Múzea Sv. Anton ponúkol obnovený priestor sýpky (v septembri 2023 – odstúpenie od ponuky), ŠGÚDŠ, TUKE, MMB – Bratislava – nové depozitáre, NM Praha.

Riešenie umiestnenia zbierky Geológia – hľadanie možností na dočasné uloženie zbierkových predmetov, vypracovanie špecifikácie *Náklady na dočasné uloženie zbierkových predmetov (zbierka Geológia) - porovnanie priestorov v objektoch SBM* (vypracovala Mgr. Adriana Matejková, PhD.), odoslanie listu – informácie o aktuálnom stave úlohy – zriaďovanie dočasného depozitáru zbierky Geológia, žiadosť o pomoc pri hľadaní iného vhodného priestoru na uskladnenie minerálov a to napr. v priestoroch inštitúcií v zriaďovateľskej pôsobnosti MŽP SR na území mesta Banská Štiavnica, List MŽP SR – september 2023.

Riešenie umiestnenia zbierky Geológia – Vypracovanie projektu na Nadáciu SPP v rámci mimoriadneho grantového programu pre Banskú Štiavnicu: Nový otvorený výstavný depozitár zbierky Geológia v Slovenskom banskom múzeu v Banskej Štiavnici (I. etapa), projektový tím: Mgr. Adriana Matejková, PhD. - zodpovedná osoba: za projekt, Mgr. Peter Jancsy, Mgr. BcA. Lukáš Rohárik, Bc. Ivana Kubalová, MgA. Ing. arch. Petra Meszáros. Projekt bol schválený vo výške 40.000,- € + 18.000,- € z Donia. Následne bol vypracovaný časový harmonogram riešenia projektu Nový otvorený výstavný depozitár zbierky Geológia v Slovenskom banskom múzeu v Banskej Štiavnici (I. etapa).

Dočasný depozitár evakuovanej mineralogickej a geologickej zbierky v priestoroch Kammerhofu

Depozitár v Galérii J. Kollára. Inovácia v roku 2023.

Depozitár v priestoroch Starého zámku. linovácia - vybudovanie predeľovacej priečky, montáž nových kovových regálov v roku 2023.

3.1.3 ODBORNÁ OCHRANA ZBIERKOVÉHO FONDU

Priebežné ošetrovanie a konzervovanie zbierkových predmetov SBM sa v roku 2023 realizovalo podľa požiadaviek, priorit a stavu zbierok. Z dôvodu ničivého požiaru budovy Berggericht, následnej evakuácie zbierok Umelecká história a Geológia bola časť zbierkových predmetov odborne ošetrovaná, konzervovaná a reštaurovaná pracovníkmi Slovenského národného múzeu v Bojniciach, Múzeu pekných umení v Budapešti a Národním muzeu v Prahe. Zároveň bolo zrealizované rámci RO č. 3/2023 výberové konanie na obsadenie 3 pracovných miest (2 reštaurátorky - Mgr. art. Erika Benická, Mgr. art Marianna Golemová, 1 konzervátorka - Renata Brnáková) za účelom konzervovania reštaurovania poškodených zbierkových predmetov.

V rámci mimoriadneho grantového programu Nadácie SPP zameraného na riešenia dôsledkov ničivého požiaru v Banskej Štiavnici boli schválený projekt, v rámci ktorého budú reštaurované umelecké diela Edmunda Gwerka (autorka projektu: Mgr. Mária Janušová), termín riešenia: 1.1.2024 - 30.6.2024

Ošetrovanie, konzervovanie zbierkových predmetov v správe SBM			
	Počet ks		
	ošetrovanie	konzervovanie	reštaurovanie
Vlastnými prostriedkami	635	416	80
Spolu	1 131		

3.1.4 PREZENTAČNÁ ČINNOSŤ

3.1.4.1 EXPOZÍCIE MÚZEA

SBM verejnosti sprístupňovalo 8 expozícií (Banské múzeum v prírode, Starý zámok, Nový zámok, Kammerhof - Baníctvo na Slovensku, Berggericht - Mineralogická expozícia, Galéria Jozefa Kollára, Dedičná štôlna Glanzenberg, Uhoľná expozícia Handlová, Michal štôlna ako doplnok k mineralogickej expozícii). Požiar z 18. marca 2023 spôsobil devastačné poškodenia objektu Berggericht, čo znamenalo zrušenie Mineralogickej expozície na niekoľko rokov. Galéria Jozefa Kollára, ktorá nebola výraznejšie poškodená, sa pre verejnosť opäť otvorila 2.6.2023 prostredníctvom podujatia Grand opening galérie. Požiar spôsobil aj zrušenie ponuky obľúbenej Geobádateľne.

Ponuka bola nahradená novými edukačnými aktivitami pod názvom AHA! Akadémie, ktoré sa realizovali v Enviroočebni v Kammerhofe a v expozícii Baníctvo na Slovensku.

V roku 2023 bola realizovaná reinštalácia expozičnej časti Starého zámku – Strelecké terče. Zámerom novej expozície je predstavenie unikátnej múzejnej zbierky – kolekcie maľovaných streleckých terčov z 18. a 19. storočia. Súbor terčov rozpráva príbeh o historickom význame Banskej Štiavnice a aktívnej úlohe obyvateľov pri obrane svojho mesta. Nová stála expozícia predstavuje tento príbeh verejnosti a prostredníctvom originálnej výstavnej architektúry ponúka jedinečný zážitok z umenia.

Expozícia **BANSKÉ MÚZEUM V PRÍRODE**

J. K. Hella 12, 969 01 Banská Štiavnica, tel. č.: 0421-45-6912971, skanzen@muzeumbs.sk

Najnavštevovanejšia expozícia SBM. Expozícia pozostáva z povrchovej expozície, ktorej súčasťou je Náučná geologická expozícia Geopark, podzemná expozícia, expozícia lomového dobývania, areál starých dobývok na žile Terézia a šachte Weiden.

Expozícia **STARÝ ZÁMOK**

Starozámocká 11, 969 01 Banská Štiavnica, tel. č.: 0421-45-694 94 72, staryzamok@muzeumbs.sk. V rokoch 1546 – 1559 prestavaný farský kostol Panny Márie na protitureckú pevnosť. V objekte Starý zámok bolo v roku 1900 sprístupnené prvé múzeum v Banskej Štiavnici. V súčasnosti je súčasťou areálu viacerých historických expozícií a dlhodobých a krátkodobých výstav.

Expozícia **NOVÝ ZÁMOK**

Novozámocká 22, 969 01 Banská Štiavnica, tel. č.: 0421-45-6911543, novyzamok@muzeumbs.sk. Pevnosť Nový zámok vybudovali v Banskej Štiavnici v rokoch 1564-1571 ako hlavnú obrannú baštu pred Turkami.

Expozícia **KAMMERHOF - BANÍCTVO NA SLOVENSKU**

Kammerhofská 2, 969 01 Banská Štiavnica, tel. č.: 0421-45-694 94 18, infobs@muzeumbs.sk. Kammerhof - najväčší stavebný komplex v historickom jadre Banskej Štiavnice vznikol od 12. do 16. storočia. Od roku 1598 bol sídlom Hlavného komorskogrófskeho úradu, v 70-tych rokoch 20. stor. sa stal sídlom Slovenského banského múzea. V objekte sídli aj riaditeľstvo múzea.

Expozícia **BERGGERICHT - MINERALOGICKÁ EXPOZÍCIA**

Nám. sv. Trojice 6, 969 01 Banská Štiavnica, tel. č.: 0421-45-692 05 35, infobs@muzeumbs.sk. Berggericht, budova zo 16. stor., bývalé sídlo Banského súdu, v ktorej sídli Mineralogická expozícia a Michal štôľňa.

Expozícia **GALÉRIA JOZEFA KOLLÁRA**

Nám. sv. Trojice 8, 969 01 Banská Štiavnica, tel. č.: 0421-45-6913431, galeria@muzeumbs.sk. Galéria J. Kollára sídli v troch objektoch zo 16. stor. na Nám. sv. Trojice (Jonášov, Richterov a Bošániho dom). Galéria prináša spojenie stálych výstav/expozícií s novými/krátkodobými projektmi/výstavami.

Expozícia **DEDIČNÁ ŠTÔĽŇA GLANZENBERG**

Kammerhofská ulica, 969 01 Banská Štiavnica, tel. č.: 0421-45-692 05 35, infobs@muzeumbs.sk. Dedičná odvodňovacia štôľňa Glanzenberg, jedna z najstarších odvodňovacích banských diel v regióne, prechádza popod centrum mesta. Štôľňu preslávili cisárske návštevy v 18. a 19. storočí, a tiež návštevy významných osobností súčasnosti.

Expozícia **UHOĽNÁ EXPOZÍCIA HANDLOVÁ**

SNP 25, 972 51 Handlová, tel. č.: 0421-46 542 39 73, 0903 411 011, sbm.handlova@muzeumbs.sk. Expozícia múzea prezentuje históriu ťažby hnedého uhlia na Slovensku a v Handlovej Súčasťou expozície je aj Ekodielníčka, v ktorej sú pripravované aktivity v rámci environmentálnej výchovy.

Nová inštalácia expozície v Galérii Jozefa Kollára po obnove po požiari 18.marca 2023.

Na muške, reinštalácia expozície streleckých terčov, Starý zámok

3.1.4.2 VÝSTAVY MÚZEA

Múzeum ponúklo verejnosti vo svojich výstavných priestoroch 21 výstavných projektov a 4 dlhodobé výstavy. Múzeum ponúkalo aj predĺžené výstavy z roku 2022 a pokračovalo v realizácii výstav v GaJK prostredníctvom formátu OPEN CALL na podporu začínajúcich autorov a autoriek, umelcov a umelkýň.

SBM si vo svojich hlavných výstavných priestoroch pripomenulo výstavou **Stroj, ktorý zmenil svet: Príbeh „ohňového stroja“ Isaaca Pottera** 300. výročie postavenia prvého atmosférického parného stroja v strednej Európe a to v spolupráci so Slovenským banským archívom v Banskej Štiavnici. Výstava bola ukončená 31. januára 2023.

Múzeum pripravilo aj výstavy: v Kaplnke sv. Ignáca Kammerhof výstavu minerálov a fotografií Alberta Russa s názvom Kremeň – kráľ nerastov, v expozícii Baníctvo na Slovensku Vianočnú minivýstavu betlehemov, Terra Banensium – Mapa kultúrnych hodnôt v Starom zámku – ochodze, či výstavu Betlehemu v Kaplnke sv. Ignáca.

Výstavná činnosť v roku 2023					
	Názov výstavy	Trvanie	Miesto inštalácie	Pôvodnosť	Katalóg
1.	Výstava: Putti: Emblémy lásky & slávy	17.december 2021-18. marec 2023	Galéria J. Kollára	vlastná	nie
2.	Výstava: Tiché správy Zeme	11.jún 2022-18. marec 2023	Galéria J. Kollára	vlastná	nie
3.	Výstava: Stroj, ktorý zmenil svet: Príbeh „ohňového stroja“ Isaaca Pottera	8.júl 2022-31.január 2023	Berggericht	v spolupráci (hlavný organizátor OZ ArtAktiv, spoluorganizátor SBM)	nie
4.	Výstava: Leonard Lelák: From your ashes, we will rise / Povstaneme z tvojho popola	12.august 2022-18. marec 2023	Galéria J. Kollára	vlastná	nie
5.	Výstava: Oto Skalický: Baníci	9.september 2022-18. marec 2023	Galéria J. Kollára	vlastná	nie
6.	Výstava: Kremeň-kráľ nerastov	3.november 2022-19.november 2023	Kammerhof	prevzatá	nie
7.	Výstava: Divočina/Kým sme tancovali	18.november 2022-18. marec 2023	Galéria J. Kollára	v spolupráci (hlavný organizátor OZ ArtAktiv, spoluorganizátor SBM)	nie
8.	Výstava: Johana Merta – Povrchová ťažba	18.november 2022-18. marec 2023	Galéria J. Kollára	vlastná	nie
9.	Výstava: Zoya Laktionova: Remember the Smell of Mariupol / Nezabudni na pach Mariupolu	16.december 2022-29. október 2023	Galéria J. Kollára	vlastná	nie
10.	Vianočná minivýstava betlehemov	9. december 2022-31. január 2023	Kammerhof	vlastná	nie
11.	Terra Banensium. Mapa kultúrnych hodnôt	27. máj 2023-30. september 2023	Starý zámok	v spolupráci	nie
12.	Marek Kvetan – Petrus	2 jún 2023-29. október 2023	Galéria J. Kollára	vlastná	nie

13.	Zuzana Baková – Odtiene červenej	2 jún 2023- 21. február 2024	Galéria J. Kollára	vlastná	nie
14.	Silvia Balážová – Pod snehom rastie tráva aj na kameňoch	2 jún 2023- 29. október 2023	Galéria J. Kollára	vlastná	nie
15.	Barbora Fastrová, Johana Pošová – HADA	2 jún 2023- 21. február 2024	Galéria J. Kollára	vlastná	nie
16.	Zachránené klenoty	2 jún 2023- 29. február 2024	Galéria J. Kollára	vlastná	nie
17.	Cesty vedú do polí a končia, kde nič neboli	10. november 2023- 21.február 2024	Galéria J. Kollára	vlastná	nie
18.	Jaroslav Kyša – Okraj víru	10. november 2023- 21.február 2024	Galéria J. Kollára	vlastná	nie
19.	Klaudia Kosziba – Rytmus záchrany	10. november 2023- 21.február 2024	Galéria J. Kollára	vlastná	nie
20.	Lucia Večerná – Tekuté ostrovy zabúdania	10. november 2023- 21.február 2024	Galéria J. Kollára	vlastná	nie
21.	Chrámové betlehemy	15. december 2023- 7.apríl 2024	Kammerhof	vlastná	nie
22.	Banská Štiavnica – mesto UNESCO	august 2023- december 2023	Poľsko - Historická strieborná baňa v Tarnovských Horách, Poľsko	v spolupráci	nie
22.	Výstava: NEOBYČAJNÉ PRÍBEHY OBYČAJNÝCH VECÍ	od 4.decembra 2015	Starý zámok	v spolupráci (hlavný organizátor o.z. Iniciatíva za živé mesto, spoluorganizátor SBM)	nie
23.	Výstava: STARÝ ZÁMOK A BANSKÁ ŠTIAVNICA V OBRAZOCH	od 10.septembra 2018	Starý zámok	vlastná	nie
24.	Výstava: HROBY VÝZNAMNÝCH OSOBNOSTÍ	od 1.novembra 2018	Starý zámok	v spolupráci (hlavný organizátor o.z. Iniciatíva za živé mesto, spoluorganizátor SBM)	nie
25.	Výstava: PRÍBEH ZNAČKY PLETA	od 19.júla 2019	Starý zámok	v spolupráci (hlavný organizátor Mesto Banská Štiavnica, spoluorganizátor SBM)	áno

Grand Opening v Galérii Jozefa Kollára. Obnova a inštalácia v priestoroch po požiari.

Výstava: Kremeň - kráľ nerastov, Kammerhof

Výstava: Chránové betlehemy, Kammerhof

Sprievodné podujatia k výstavám 2023		
Názov	Termín konania	Miesto konania
Komentovaná prehliadka výstavy Príbeh ohňového stroja Isaaca Pottera s Petrom Konečným (Finisáž výstavy)	28. január	Berggericht
Aktivity s deťmi – rezidentský pobyt Pivoda	10. august	Galéria J. Kollára
Komentovaná prehliadka aktuálnych výstav a reінštalovaných stálych expozícií s kurátorkou Máriou Janušovou	20. september	Galéria J. Kollára

3.1.4.3 KULTÚRNE A SPOLOČENSKÉ PODUJATIA MÚZEA

Slovenské banské múzeum každoročne pripravuje množstvo kultúrnych podujatí. Nebolo tomu inak ani v roku 2023, napriek mimoriadnej udalosti spôsobenej požiarom v marci 2023.

Úvod roka 2023 ponúkol finisáž výstavy Stroj, ktorý zmenil svet, **Jarné prázdniny v Dielničke** v Kammerhofe s bohatým programom počas jarných prázdnin 2023, ale aj mimoriadnu evakuáciu zbierok múzea, ktorá nahradila plánované podujatie ku **Svetovému dňu vody**, ktoré malo byť zamerané na predstavenie novej záhrady v Kammerhofe pod názvom VODA KEDYSI A DNES (originálne múzejné zbierky vs. dnešné vymoženosti v predstavení múzejnej etnologičky), VODNEJ STOPY hravou formou predstavené informácie o spotrebe a možnostiach šetrenia vody u každého z nás doma a výroba voňavého pracieho gélu z ekologických surovín. Jar pokračovala podujatím **Veľká noc v múzeu**, kedy si návštevníci múzea mohli vyrobiť kraslice zdobené vrтанím v štýle madeira, či vyskúšať batikovanie kraslíc alebo pečenie voňavých medovníkov s veľkonočnou tematikou.

Medzinárodný deň múzeí si múzeum pripomenulo prostredníctvom Noci múzeí a galérií 2023, kde sprístupnilo verejnosti expozície zamerané na históriu baníctva, aby poukázalo na podstatu zápisu územia Banskej Štiavnice s príľahlými obcami na Listinu svetového dedičstva UNESCO.

Banské múzeum v prírode pripravilo stretnutie s baníkmi. Počas stretnutia sa návštevníci dozvedeli ako sa v bani pracovalo, o vývoji banských prác a o osobných skúsenostiach z práce baníka. V ponuke boli aj predĺžené prehliadky bane (podzemia). Starý zámok ponúkol komentované prehliadky až do 21.00 hod. Najbohatší program sa uskutočnil v expozícii Kammerhof-Baníctvo na Slovensku. Hlavnou témou bol výber zamestnancov Úradu hlavného komorského grófa podľa zmien Márie Terézie z roku 1747. Pomyselne si zamestnancov testovala a vyberala samotná Mária Terézia. V termíne 18. mája 2023 sa podujatie uskutočnilo aj v expozícii Handlová, ktorá bola prístupná až do 18:00 hod. a bežná prehliadka bola obohatená o aktivitu „My sme malí remeselníci“, počas ktorej sa pekli v Ekodielničke zdravé maškrty.

K začiatku Letnej turistickej sezóny v múzeu neodmysliteľne patrí podujatie **Festival kumštu, remesla a zábavy**. 25. ročník podujatia sa uskutočnil v Starom zámku v sobotu 27.5.2023. Festival sa niesol v duchu osláv 30. výročia zápisu Banskej Štiavnice a okolia do zoznamu svetového dedičstva UNESCO. Na festivale bola otvorená exteriérová výstava diel študentov SŠUP S. Mikovíniho - výtvarné stvárnenie Zeme baníkov „Terra Banensium“ očami mladej generácie. Návštevníci tiež mohli obdivovať tradičný um a kumšt keramikárov, košíkárov, kováčov a medárov. V expozícii Starého zámku bola otvorená fajkárska dielňa s ukážkou výroby fajok „štiavničiek“ a „permoníkov“. Divadielko Maťo odohralo predstavenie Princezná Halabala o netypickej princeznej, s ktorou objavujete nové planéty. Deti z folklórneho súboru Čistinka predviedli valaské tance a ľudové rozkazovačky. Šaško Krak vyčaroval úsmev svojimi žonglérskymi a tanečnými kúskami. Popri zábave a smiechu návštevníkov potešili krásne melódie na flautovom koncerte v podaní súboru Veselé píšťalky. A na záver sme si pripomenuli štiavnického rodáka, slávneho fotografa svetových hviezd Deža Hoffmanna v podobe pochôdzkového divadla „Ja som to videl takto“ s piesňami od legendárnych The Beatles. Predstavenie otvorila jeho eminencia veľvyslanec britského kráľovstva na SR N. Baker.

Festival kumštu remesla a zábavy, Starý zámok

Noc múzeí a galérií, Kammerhof

Múzeum v spolupráci s partnermi pripravilo 2 programové cykly **v rámci podujatia Citadela 2023**, ktorých dramaturgická skladba bola zameraná na prezentáciu genia loci areálu Starého zámku a na medziodborovú a umeleckú reflexiu hodnôt kultúrneho dedičstva lokality UNESCO – Banskej Štiavnice.

Citadela I. (21.7.2023)

Prvé podujatie z tretieho ročníka mini festivalu o fenoménoch histórie, vedy, umenia a každodennosti sa niesol v téme **CHVÁLA ZBERATELSTVU**. Múzejníctvo v Banskej Štiavnici má dlhú tradíciu, tento rok oslavujeme 123. výročie vzniku prvého mestského múzea a zároveň 30. výročie zápisu Banskej Štiavnice a okolia na zoznam svetového dedičstva UNESCO.

Bohatý program pozostával: **O STAROZÁMOCKÝCH ZVONCH** - prednáška kampanológa Matúša Sedláka o zvonoch Starého zámku a pozvánka na večerný koncert **SPECTRALS**; **UMELECKO- HISTORICKÉ ZBIERKY MEŠŤANOV** - prednáška historičky a archivárky múzea Adriany Matejkovej; **FAJKÁRSKE REMESLO** - prezentácia fajkárskej dielne s ukážkou výroby fajok - Ivan Chladný; **MARSIGLIHO MAPA ŠTIAVNICKÝCH BANÍ** - prednáška historika a kurátora múzea Tomáša Pastuchu; **ANDREJ KMEŤ – ARCHEOLÓG, VEDEC, MÚZEJNÍK, KŇAZ** - prednáška archeológa Jozefa Labudu; **BANÍCI PRICHÁDZAJÚ** - komentovaná prehliadka s archeológom Jozefom Labudom; **SPECTRALS** - koncert **N:EAR** s kampanológom Matúšom Sedlákom: Hudobné site - specific predstavenie

Citadela II. (12.8.2023)

Druhé podujatie z tretieho ročníka mini festivalu o fenoménoch histórie, vedy, umenia a každodennosti sa niesol v téme **OSMANI V DEJINÁCH UHORSKA**. Celodenné podujatie bolo obohatené o účinkovanie vojenských družín z čias Uhorska, ktoré predviedli dobový život, vojenskú rutinu, hliadkovanie na hradbách, pochod cez mesto a na záver ukážku boja proti Osmanom útočiacim na hrad (Starý zámok). Bohatý program pozostával: **HLIADKOVANIE NA STAROM ZÁMKU** - aktívne hliadkovanie vojakov pri vstupe a na hradbách. Výstrel z pušky na hradbe; **SPRIEVOD MESTOM**; **OSMANSKO-TURECKÁ EXPANZIA V BANSKÝCH MESTÁCH** - prednáška historika Miroslava Eliáša; **RENASANČNÁ PRESTAVBA STARÉHO ZÁMKU** - komentovaná prehliadka zámku s Miroslavom Eliášom; **ŽIVOT VO VOJENSKOM TÁBORE** - prezentácia vojenstva, dobového života v tábore, podávanie tureckej kávy; **VOJENSKÉ ZÁSTAVY NA BOJISKU, V KLENOTNICIACH A V GRAFIKE** - prednáška Martina Čiča, kurátora starého umenia SNG; **NA MUŠKE** - nová koncepcia expozície Streleckých terčov - kurátorka Mária Janušová, autor návrhu Jakub Kopec; **OBLIEHANIE STARÉHO ZÁMKU** - v podaní historických súborov **THURZOVI DRABANTI, MANU FORTI, SHŠ BANDERIUM /SK/, KAPUVÁRI HAJDÚK /HU/**

K pravidelnej ponuke múzea počas letnej turistickej sezóny patrí program **Dielničiek v Kammerhofe**, ktorý bol v roku 2023 opäť obohatený aj o aktivity, ktoré zastrešovali externí lektori. Návštevníci si mohli vyskúšať tradičné techniky výroby ako napr. pečenie chleba, plstenie vlny, výrobu košíkov, ryžovanie zlata, hrnčiarstvo, paličkovanie, tkanie, smaltovanie a iné. Špeciálna tvorivá dielňa sa uskutočnila v sobotu 22.7.2023 pod názvom **VÝROBA DREVENEJ LYŽICE**, ktorá bola určená pre všetkých záujemcov nad 15 rokov.

Letná ponuka Uhoľnej expozície, Handlová pozostávala z tvorivých dielní - výroba darčiekov z macramé, herbára na skle a pletenie z vlny. Prázdninové stredy odhalili tajomstvá skryté v morských hĺbkinách počas programu „**DARY MORA**,,, počas ktorého bolo možné vyrobiť si vlastnú mušľu. Prázdninové soboty boli určené pre všetkých návštevníkov, ktorí majú radi dobrodružstvo, neboja sa otestovať svoje schopnosti, odvahu a zručnosti. To všetko zažili návštevníci počas programu „**LOVCI POKLADOV**.“

Súčasťou sezóny bola ukážka tradičného banického **šachtágu** v Banskom múzeu v prírode, ktorá sa konala v prevedení členov Banskoštiavnického-hodrušského banického spolku.

19. ročník podujatia **Haraburdy alebo bazár (ne)potrebných vecí** sa uskutočnil v Dielničke v Kammerhofe. Podujatie navštívilo 1 300 návštevníkov. SBM do svojho zbierkového fondu získalo 20 predmetov a celkovo druhú šancu dostalo celkovo 1 500 predmetov, ktoré by skončili v odpade ako nepotrebné.

SBM sa podieľalo na príprave a bolo hositeľom medzinárodného stretnutia zástupcov národných komisií Geoparkov krajín V4 v rámci slovenského predsedníctva. Rokovanie národných komisií geoparkov krajín V4 sa

uskutočnilo v seminárnych priestoroch Kammerhofu. Účastníci absolvovali odbornú terénnu exkurziu. Jednou z jej zastávok bolo aj Banské múzeum v prírode a to jeho povrchová expozícia. Vo večerných hodinách, opäť v Kammerhofe-Sieň komorských grófov, bolo podpísané Memorandum o spolupráci a predstavenie knihy Geotopy Banskoštiavnického geoparku-vulkanizmus a stavba územia. 11.5. múzeum zabezpečilo lektorovanú prehliadku expozície Kammerhof-Baníctvo na Slovensku.

Jeseň v múzeu patrila viacerým podujatiam. Návštevníci večerného Nového zámku si vychutnali sviatočný výhľad na priľahlé „dušičkovo“ rozžiarené cintoríny a a špeciálneho programu pozostávajúceho z prednášky kurátorky múzea o symbolike sviečky a jej význame v náboženských a ľudových obradoch a koncertu Hudobnej a umeleckej akadémie Jána Albrechta v podaní Anikó Patkoló – klavír a Mareka Tokoša – spev v rámci podujatia **Dušičky z Nového zámku**.

Novinkou bol pilotný prvý ročník **Festivalu Vlny**, ktorý mal za cieľ predstaviť súčasnú výrobu, farbenie, predaj, dizajn a tvorenie z vlny, bavlny a ostatných priadzi, rôznorodých klobiek a bavlniek. Festival poskytol tradičné aj nové pohľady na prácu s vlnou, priestor na prezentáciu textilného umenia, zaujímavé debaty s tvorkyňami či s historičkou odevného dizajnu. Počas celého dňa prebiehali tvorivé dielničky pre malých aj veľkých. Festival moderovala Katarína Urban Richterová, autorka podcastu TAKÉ PLETKY, a súčasťou programu boli aj diskusie, debaty, či workshop. Festivalu sa zúčastnili: MANUZONA - Ľubica Noemi Kováčiková a jej zóna vlnenej tvorby GUBAŇA - renesancia slovenskej vlny do modernej pletenej módy VLNÁRSKA MANUFAKTÚRA - cesta vlny od ovčieho rúna až po kľbko VLNA NA PREDAJ - Paulína Zemková a jej obchod s vlnami MORUŠA - hravé spojenie dreva a vlny MOMOKO - Katarína Fremalová a jej originálna značka pomalej, pletenej, ale aj recyklovanej a upcyklovanej módy MARYNA OSIPOVA - workshop s majsterkou ručných textilných techník SASHASI - lokálne dizajnové šperky, doplnky a oblečenie ZUZANA ŠIDLÍKOVÁ - historička odevného dizajnu na Slovensku STITCHES BITCHES - príbeh lokálnej skupiny štrikérick Vlny inšpirácie YAŠENIE S VLNAMÍ - interaktívna poetická hra s divákmi inšpirovaná vlnami - Yashila tvorivé režisérsko herecké duo: Danka Krato a Eva Trubanová s hudobným doprovodom skupiny EA.

Festival Citadela II., Starý zámok

K tradičným jesenným podujatiam patrilo podujatie **Týždeň vedy a techniky**, ktoré sa uskutočnilo 2 expozíciách múzea. Expozícia Kammerhof-Baníctvo na Slovensku: edukačný program VYKOPANÍM SPOD ZEME SA TO NEKONČÍ – účastníci programu sa v Enviroučebni dozvedeli, ako prebieha celý proces získavania drahých kovov od výkopu suroviny cez úpravníctvo a skúšobníctvo. Na záver si vyskúšali tavenie rudy v hute. V oddychovej zóne ich čakali kreatívne aktivity. Uhoľná expozícia v Handlovej ponúkla program s podtitulom „Zíde sa všetko, čo baníkom uľahčí

vynášať svetlo z hlbín Zeme”. Účastníci programu sa dozvedeli tajomstvá o moderných výdobytkoch v bani alebo sa zabavili pri výrobe netradičného huntíka.

Týždeň vedy a techniky, Kammerhof

Festival vlny, Galéria J. Kollára

Otváracia konferencia projektu GREEN MISSION / ZELENÁ MISIA sa konala v rámci programu „Zmierňovanie a prispôsobovanie sa zmene klímy” (SK – Klíma), spolufinancovaného z Nórskeho finančného mechanizmu 2014 – 2021 a štátneho rozpočtu SR. Táto významná udalosť predstavuje formálnu súčasť projektu, na ktorej budú predstavené všetky plánované projektové aktivity. Konferencia sa uskutočnila v Sieni komorských grófov v expozícii Baníctvo na Slovensku a to v stredu 22.11.2023 od 10:00 hod. Súčasťou programu bol aj medzinárodný workshop "Ozveny v tichu", ktorý sa uskutočnil v Špeciálnej základnej škole v Banskej Štiavnici. Workshop bol jedinečným projektom, ktorý spájal umenie a ekológiu a prebiehal paralelne v dvoch krajinách. Na Slovensku bol vedený uznávanými umelcami a pedagógmi, ako sú Oto Hudec, svojimi dielami zameranými na environmentálne témy, a Martina Martincová, významná galerijná pedagogička a kurátorka, ktorá stojí za koncepciou workshopu a následnej výstavy.

Workshop "Ozveny v tichu" v Špeciálnej základnej škole v Banskej Štiavnici

Zimné a predvianočné obdobie bolo v múzeu v roku 2023 spríjemnené **Štjavnyckým vianočným jarmokom**. Jarmok bol organizovaný v nádvorí Kammerhofu. Počas oboch dní jarmoku nechýbala vianočná rodinná hra

v expozícii Kammerhof-Baníctvo na Slovensku. Múzeum vystavilo počas jarmoku unikátne betlehemy, ktoré zostali obohatením prehliadky expozície až do januára 2024.

Zamestnanci múzea a ich rodiny sa zapojili do iniciatívy, ktorá už piaty rok teší seniorov a seniorky na Slovensku: **KOĽKO LÁSKY SA ZMESTÍ DO KRABICE OD TOPÁNOK?** Krabičky s užitočnými maličkosťami a dobrotami boli odovzdané seniorom a seniorkám v Domove MÁRIE. Banské múzeum v prírode privítalo BETLEHEMSKÉ SVETLO, ktoré skauti spolu s členmi baníckeho spolku zanesli do Kaplnky Panny Márie v štôlni Bartolomej. Predvianočné obdobie doplnilo otvorenie výstavy v Kaplnke sv. Ignáca v Kammerhofe pod názvom CHRÁMOVÉ BETLEHEMY.

SBM si počas roka pripomenulo mnohé významné sviatky a pamätné dni.

Pri príležitosti **Svetového dňa Zeme** boli pre verejnosť pripravené viaceré aktivity:

- **Zelený výmenník:** podujatie bolo určené všetkým, ktorí si doma budovali „zelené oázy“, alebo na to naberali odvahu. VÝMENNÍK (alebo SWAP) bol zameraný na výmenu rastlínok, odrezkov, sadeničiek za nové alebo na posunutie, darovanie izboviek (Kammerhof).
- **Otvorenie komunitnej vzdelávacej záhrady:** ukážky typov na udržateľné záhradníčenie, založenie kompostoviska (Kammerhof)
- **Kvíz o zmene klímy:** propagácia aktivít Slovak EU Climate Pact Ambassador
- Zamestnanci Uhoľnej expozície Handlová zorganizovali **brigádu v areáli expozície múzea.**

Počas **Európskych dní archeológie** bola uskutočnená prechádzka po zaujímavých archeologických lokalitách s exkluzívnym komentárom archeológa Jozefa Labudu. Prechádzka sa začala stretnutím účastníkov pred obecným úradom Štiavnické Bane, pokračovala presunom k Piargskej bašte, prehliadkou časti pôvodnej fortifikácie obce z obdobia 17. storočia a končila v areáli šachty Karol.

Dni európskeho kultúrneho dedičstva

PROGRAM V MÚZEU 2023:

5.-9.9.2023 10:00 - 16:00 / HARABURDY ALEBO BAZÁR (NE)POTREBNÝCH VECÍ - 19. ročník tradičného podujatia s environmentálnou tematikou zameraného na podporu znovupoužívania a recyklovania vecí, ale aj na získavanie predmetov do zbierkového fondu múzea

7.9.2023: 16:00/NOVÉ PUBLIKÁCIE SLOVENSKEHO BANSKEHO MÚZEA - predstavenie knihy Ikony socializmu a zborníkov múzea

8.9.2023 8:00-16:00 / HRNČIARSTVO KEDYSI A DNES - výroba keramiky zo samotvrdnúcej modelovacej hmoty v Ekodielničke, Uhoľná expozícia Handlová

9.9.2023 13:00 / BANSKÉ LOKOMOTÍVY V SKANZENE – prednáška historika, znalca technických a kultúrnych pamiatok Tomáša Haviara o banských lokomotívach vystavených v Banskom múzeu v prírode

21.9.2023

- 16:00 / PRECHÁDZKA MESTOM S PAVLOM FABIANOM - Poukázanie na dobré a zlé príklady praxe ochrany pamiatok v oblasti obnovy, údržby a prevádzky
- 17:00 / DISKUSIA „Kultúrne dedičstvo lokality UNESCO Banská Štiavnica“ - diskusia odborníkov a odborníčok z oblasti ochrany pamiatok. Význam ochrany, preventívnej údržby a prezentácie pamiatok. Nové výzvy v obnove a prevádzkovaní pamiatok v kontexte s energetickou a klimatickou krízou. Diskutujúci: Uršula Ivanová (KPÚ), Anna Fatureová (PÚ SR), Ivan Farárik (Pro Monumenta, PÚSR), Iveta Chovanová (SBM, PÚSR).
- MALÁ VÝSTAVA LISTÍN V GALÉRII JOZEFA KOLLÁRA – VÝSTAVA ORIGINÁLNYCH LISTÍN Z ROKU 1993, kedy bolo mesto zapísané na Zoznam UNESCO.

Deň Zeme, otvorenie komunitnej záhrady v Kammerhofe Haraburdy, environmentálna burza, Kammerhof

Svetový deň životného prostredia si múzeum pripomenulo účasťou na podujatí Festival Zeme v Banskej Bystrici, v spolupráci s oz Banskoštiavnické tajchy a pri príležitosti 30.výročia zápisu Banskej Štiavnice a okolia na zoznam UNESCO, zrealizovalo edukačno-brigádnickú aktivitu v teréne zameranú na obnovu zberných jarkov. Do brigády sa zapojili zamestnanci Slovenského banského múzea, žiaci zo Základnej školy Jozefa Kollára (deviataci s triednou učiteľkou Emíliou Šuškovou) a odborné pracovníčky z Centra práce s mládežou SPACE Banská Štiavnica. Počas akcie bol úspešne vyčistený a spriechodnený 450 metrový úsek Hornodekýšskeho jarku, ktorý zavodňuje Richňavské tajchy. Uhoľná expozícia Handlová ponúkla zaujímavé tvorivé aktivity v Ekodielničke (PET chobotnica, dúhové vtáčiky,...).

V roku 2023 Banskobystrický samosprávny kraj pripravil počas víkendu 16. – 17.10.2023 – **Európsky týždeň mobility**, polovičné zľavy zo vstupného do piatich múzeí a galérie vo svojej zriaďovateľskej pôsobnosti. K výzve Nechajte auto doma sa počas tohto víkendu pripojilo ďalších dvanásť múzeí a galérií po celom Banskobystrickom kraji, medzi nimi bolo aj Slovenské banské múzeum, ktoré poskytlo zľavy v 2 svojich expozíciách: Galéria J. Kollára a Kammerhof-Baníctvo na Slovensku. Na uplatnenie zľavy stačilo prísť inak, ako osobným autom napr. pešo, na bicykli alebo hromadnou dopravou.

Uhoľná expozícia Handlová

SBM participovalo na mnohých kultúrnych podujatiach formou spolupráce. V roku 2023 sa medzi takéto podujatia zaradili:

OZ Vlnoplocha v spolupráci s múzeom zorganizovalo krst publikácie k divadelnému predstaveniu **Kosmopol** pod názvom Ako sa tvorí imaginárium a to v priestoroch Galérie Jozefa Kollára.

V rámci Utorkového popoludnia na pôde múzea prednášal Jozef Labuda o svojich archeologicko-montanistických cestách po Európe: "Cesty po banských regiónoch Európy: Francúzsko/Rakúsko".

Múzeum v roku 2023 spolupracovalo na podujatí **Artivia market** a to formou voľného vstupu do Galérie Jozefa Kollára počas jej otváracích hodín.

V rámci spolupráce s festivalom **Zvuk for Štiavnica** bolo Lapidárium Starého zámku dejiskom 2 koncertov: Ivana Mer&Sisa Fehér a NEHA!.

Starý zámok sa stal dejiskom 15. medzinárodného festivalu **interpretačné dni klasickej gitarovej hry**. V kulisách zámku sa predstavili laureáti gitarových súťaží 2023 a umelcov z Veľkej Británie, Talianska a Maďarska.

Slovenské banské múzeum hostilo 8. ročník podujatia Festival AMPLIÓN - Nový kabaret & pouličné umenie, ktorého program sa uskutočnil aj v priestoroch Starého zámku. Múzeum spolupracovalo na príprave a uvedení novej inscenácie ICEBREAKING V4 – HUMAN CARAVANA.

V rámci Regionálnych osláv Dňa baníkov sa v Uhoľnej expozícii Handlová konal „Deň otvorených dverí“. Pri tejto príležitosti bol vstup pre všetkých návštevníkov voľný.

Festival n:ear/festival experimentálnej a improvizovanej hudby v SBM

- Starý zámok: hudobné site - specific predstavenie s názvom 'SPECTRALS' pre kostolné zvony (Matúš Sedlák) a tri saxofóny (Michaela Turcerová / Luka Zabric / Michal J. Biel)
- Galéria Jozefa Kollára: 21:00 koncert medzinárodného zoskupenia improvizátorov: Laura Zöschg (ITA) / Daniel Kordík (SK) / Inger Hanisdal (NO) / Štefan Szabó (SK).

30 rokov UNESCO

V júli a v auguste sa uskutočnili podujatia Citadela I. a Citadela II.

21.9.2023 sa v Galérii J. Kollára konala diskusia odborníkov z oblasti ochrany pamiatok na tému ochrany a údržby pamiatok, ktorej predchádzala prechádzka s pamiatkarom P. Fabianom poukazujúca na dobré a zlé príklady praxe pri ochrane pamiatok. Súčasťou podujatia bola aj výstava originálov listín z roku 1993, kedy bolo mesto zapísané na Zoznam UNESCO. K 30.9.2023 bola ukončená exteriérová výstava diel študentov SŠUP S. Mikovíniho. Výtvarné stvárnenie zeme baníkov „Terra Banensium“ očami mladej generácie. Prezentovaná bola mapa kultúrnych hodnôt celého územia zapísaného do zoznamu svetového dedičstva, ktoré v sebe zahŕňa nielen samotné historické mesto Banskú Štiavnicu, ale aj široké okolie.

25. Letný filmový festival 4živly nehostil Starý zámok ale výnimočne Galéria J. Kollára, kde sa uskutočnila diskusia o knihe Ikony socializmu s autorkou Zuzanou Denkovou.

Galéria Jozefa Kollára hostila 13.10.2023 koncert **VENI ACADEMY x JAMA 77**.

Na JAMA 77 vystúpili s premiérou nového programu pozostávajúceho z diel mladých skladateľov z vyšehradského regiónu, špeciálne pre JAMA doplneného o interpretáciu partitúr Milana Adamčiaka. VENI ACADEMY je komunita mladých ľudí, ktorí majú chuť hrať hudbu, s akou sa v škole bežne nestretávajú. Spôsob, ako ju hrať, im sprostredkávajú skúsení lektori, interpreti súčasnej hudby najmä z VENI ensemble. Na JAMA 77 vystúpia s premiérou nového programu pozostávajúceho z diel mladých skladateľov z vyšehradského regiónu: Tamása Franka, Vojtěcha Šemberu, Adam Štefunka, Monika Wierbiłowicz a Barbory Tomáškovéj. Špeciálne pre JAMA program doplnia o partitúry Milana Adamčiaka.

Účastníci 13. ročníka **Jesennej univerzity architektúry** navštívili priestor Galérie J. Kollára v rámci svojho programu ako časť exkurzia a to 9.10.2023.

Aktivity múzea na Festivale Zeme, Banská Bystrica

Prezentácia baníctva na podujatí Salamander

Podujatia v roku 2023				
	Názov podujatia	Termín konania	Miesto konania	Návštevnosť
1.	Krst knihy Kosmopol	28.január	Galéria J. Kollára	200
2.	Dávid Koronczi: MINOR MAXI	17.február	Galéria J. Kollára	30
3.	Jarné prázdninové Dielničky	22.-24.február, 1.-4.marec, 8.-9.marec	Kammerhof- Dielnička	267
4.	Sobota s remeslom – Zvery v kožuchu		Kammerhof- Dielnička	22
5.	Utorkové popoludnie s J. Labudom	14.marec	Kammerhof	30
6.	Erika Szöke: MINOR MAXI	17.marec	Galéria J. Kollára	15
7.	Veľká noc v Dielničke	25.marec, 1.apríl	Kammerhof- Dielnička	64
8.	Veľkonočné tvorenie v Ekodielničke	3.-6.apríl	Uhoľná expozícia Handlová	0
9.	Deň Zeme	21.apríl	Kammerhof- komunitná záhrada otvorenie	60
10.	Deň Zeme – Zelený výmenník	21.apríl	Kammerhof- Dielnička	vstup voľný
11.	Medzinárodné stretnutie Geoparkov V4	10.-11.máj	Kammerhof	cca 50
12.	Noc múzeí a galérií 2023	13., 18. máj	Kammerhof- expozícia, BMP, SZ, Uhoľná expozícia Handlová	337
13.	Festival zeme	25.máj	Banská Bystrica – Mestský park	vstup voľný
14.	Festival kumštu remesla a zábavy	27.máj	Starý zámok	1 063
15.	Deň životného prostredia	5.jún	Štiavnické bane	31
16.	OpenAir predajná výstava minerálov, 2. ročník	16.-17.jún	Banská Bystrica – okolie Mestského hradu	vstup voľný
17.	Európske dni archeológie – vychádzka s archeológom PhDr. Jozefom Labudom, CSc.	16.jún	BŠ-Štiavnické Bane	30
18.	Artivia Market	17.jún	Galéria J. Kollára	116
19.	Zvuk for Štiavnica	23.jún	Starý zámok	cca 80
20.	Letné tvorivé dielne v Ekodielničke	júl-august	Uhoľná expozícia	4

			Handlová	
21.	Prázdninové stredy – DARY MORA	júl-august	Uhoľná expozícia Handlová	52
22.	Prázdninové soboty – LOVCI POKLADOV	júl-august	Uhoľná expozícia Handlová	42
22.	Letné dielne v Dielničke	19.-23.júl, 26.- 30.júl, 9.-13.august, 16.-20.august	Kammerhof- Dielnička	1 155
23.	SBM na Pohode 2023, Sprievodný program: Opravári spoločnosti	8.júl	Letisko Trenčín	vstup voľný
24.	V priestoroch Banského múzea v prírode sa uskutočnila ukážka tradičného baníckeho Šachtágu v prevedení Banskoštiavnického-Hodrušského baníckeho spolku	16.júl	Banské múzeum v prírode	40
25.	Citadela - Chvála zberateľstva + OSMANI V DEJINÁCH UHORSKA	21.júl, 12.august	Starý zámok	561
26.	Festival N:ear	21.júl	Galéria J. Kollára	50
27.	Náckov pochod	28.júl	Kammerhof- Kaplnka sv. Ignáca	50
28.	4.živly v GaJK	10.august	Galéria J. Kollára	28
29.	Haraburdy alebo bazár (ne)potrebných vecí	23.-26.august, 29.august- 2.september, 5.-9.september	Kammerhof- Dielnička	cca 1 300 (vstup voľný)
30.	Dni európskeho kultúrneho dedičstva	september	Program BŠ + Uhoľná expozícia Handlová	1 363
31.	Salamander v múzeu	5.-9.september 2023	Kammerhof Banské múzeum v prírode	41 (bez Harabúrd)
32.	Festival múzeí v prírode – prednáška s diskusiou – Nedosnívaný skanzen	10.september	Banské múzeum v prírode	6
33.	Európsky týždeň mobility	16-17.september	Kammerhof, Galéria J. Kollára	13
34.	Komentovaná prehliadka GaJK	20.september	Galéria J. Kollára	4
35.	HUAJA - 15. MEDZINÁRODNÝ FESTIVAL - INTERPRETAČNÉ DNI KLASICKEJ GITAROVEJ HRÝ	28.-30.september	Starý zámok	cca 120 (vstup voľný)
36.	Festival múzeí	2.október	Košice	vstup voľný
37.	Týždeň vedy a techniky	6.-10.október 7.-10.október	Uhoľná expozícia Handlová, Kammerhof	157
38.	Jesenná univerzita architektúry	9.október	Galéria J. Kollára	20
39.	VENI ACADEMY – JAMA 77	13.október	Galéria J. Kollára	71
40.	Dušíčky z Nového zámku	2.november	Nový zámok	111
41.	Festival vlny	11.november	Galéria J. Kollára	86
42.	Sobota s remeslom - figúrky	18.november	Kammerhof- Dielnička	107
43.	Otváracia konferencia projektu GREEN MISSION/ZELENÁ MISIA, v rámci programu „Zmierňovanie a prispôsobovanie sa zmene klímy“ (SK – Klíma), spolufinancovaného z Nórskeho	22.november	Kammerhof, Špeciálna ZŠ BŠ	52

	finančného mechanizmu 2014 – 2021 a štátneho rozpočtu SR + workshop			
44.	Vianoce v múzeu	december	Uhoľná expozícia Handlová	2
45.	"STOROČNICA ING. LADISLAVA SOMBATHYHO"	12.december	Kammerhof	30
46.	BETLEHEMSKÉ SVETLO v bani	16.december	Banské múzeum v prírode	25
47.	Šťjavnycký vjanočný jarmok	8.-9.december	Kammerhof	cca 1 500 (vstup voľný)
48.	KONFERENCIA k 30. výročiu zápisu lokality Historické mesto Banská Štiavnica a technické pamiatky v jeho okolí do Zoznamu svetového dedičstva UNESCO	11.december	Starý zámok	vstup pre pozvaných hostí Mesta Banská Štiavnica

PUBLIKÁCIE SBM

Zborník SBM 1/2023. Monotematické číslo 1/2023 venované téme: Vývoj banskej činnosti počas 1. ČSR. Tvorba koncepcie čísla, dodanie príspevkov, priebežné práce na príspevkoch. Termín vydania zborníka bol posunutý na leto/2024, číslovanie posunuté na 1/2024.

Zborník SBM 2/2023. Výzva s časovým harmonogramom uverejnená na webovej stránke SBM. Dodávanie príspevkov. Termín vydania zborníka bol posunutý na zima/2024, číslovanie posunuté na 2/2024.

Ikony socializmu? Vydanie knihy Zuzany Denkovej o každodennom živote baníkov v Banskej Štiavnici v období socializmu, v produkcii Slovenského banského múzea a OZ Iniciatíva za živé mesto, sa podarilo uskutočniť pomocou štedrých darcov a predplatiteľov knihy na platforme Donio Slovensko a vďaka podpore Fondu na podporu umenia. Obálka a grafická úprava knihy je prácou Mareka Matiho. V knihe sú použité archívne dokumenty a zbierkové predmety z múzea SBM a ďalších inštitúcií: Slovenský bankový archív, Štátny archív v Banskej Bystrici, Archív mesta Mesto Banská Štiavnica a súkromný archív Oľgy Kuchtovej a autorky knihy.

3.1.5 ODBORNÁ METODICKÁ ČINNOSŤ

3.1.5.1 KONZULTAČNÁ ČINNOSŤ

Konzultačná činnosť v roku 2023		
Riešiteľ	Žiadateľ	Téma
Mgr. H. Galková	M. Jágerová	Fašiangy
Mgr. H. Galková	M. Skladan	História odievania
Mgr. H. Galková	V. Luptáková	Autorstvo betlehemu
Mgr. H. Galková	D. Takacsova	Baníctvo v Banskej Štiavnici
PhDr. D. Harvan	M. Jágerová	Fašiangy
PhDr. D. Harvan	A. Bende	Selmeci Hírlap
PhDr. D. Harvan	F. Šiller	Turistická expozícia
PhDr. D. Harvan	P. Račko	T. G. Masaryk
PhDr. D. Harvan	A. Czellai-Vörös	K. Baumerth
PhDr. D. Harvan	J. Osvald	Banické ľudové umenie
PhDr. D. Harvan	R. Taligová	Kuchárka
PhDr. D. Harvan	A. Kurhajcová	D. Rakšány
PhDr. D. Harvan	R. Taligová	Ženy v podniku PLETA

PhDr. D. Harvan	V. Margótsyová	Rod. Margótsy
PhDr. D. Harvan	M. Janušová	Odboj v Banskej Štiavnici
PhDr. D. Harvan	A. Bende	Poľovníctvo
PhDr. D. Harvan	Z. Németh	Tabuľa S. Petöfi
PhDr. D. Harvan	T. Bauer	Veterná zastávka
PhDr. D. Harvan	D. Takacsová	Baníctvo a súčasnosť
PhDr. D. Harvan	I. Zigová	Sandrik
Mgr. T. Pastucha, PhD.	D. Rosa	Banské vozíky
Mgr. L. Patera	D. Harvan	Zborník SBM

3.1.5.2 EDUKAČNÁ ČINNOSŤ

Múzeum od roku 1998 prostredníctvom projektu Škola v múzeu realizuje edukačné aktivity v expozíciách a učebniach Slovenského banského múzea (v remeselnej Dielničke v Kammerhofe, Ekodielničke v expozícii v Handlovej, Geobádateľni v Berggerichte a v Enviroučebni v Kammerhofe).

Novinkou roka 2023 bolo uvedenie nového produktu pre expozíciu Baníctvo na Slovensku s názvom **AHA! Akadémia** určený pre školské skupiny, ale aj rodiny s deťmi, ktorý nahradil obľúbený produkt múzea Geobádateľňa a Interaktívne múzeum, ktoré boli z ponuky múzea vyradené po ničivom požiari objektu Berggericht – Mineralogická expozícia 18. marca 2023.

Na vzdelávacích aktivitách v **Geobádateľni** sa zúčastnilo len 23 návštevníkov, ryžovanie zlata v Kammerhofe absolvovalo 711 detí a rodičov, program Hráme sa na remeselníkov v Dielničke v Kammerhofe absolvovalo 3 234 návštevníkov. Ekodielničku v Uhoľnej expozícii Handlová navštívilo 235 návštevníkov. V roku 2023 sa podarilo pripraviť Letné tvorivé dielne v Dielničke v Kammerhofe s návštevnosťou 1 155 návštevníkov.

Aktivity projektu Škola v múzeu v roku 2023			
	Názov aktivity	Miesto konania	Návštevnosť
1.	Hráme sa na remeselníkov	Kammerhof - Dielnička	3 234
2.	Geobádateľňa	Berggericht	23
3.	Kammerhof- Baníctvo na Slovensku, ryžovanie zlata	Kammerhof	711
4.	Ekodielnička, Handlová	Uhoľná expozícia Handlová	235
5.	Kammerhof – AHA! akadémia	Kammerhof	457
6.	Aktivity so školami v Galérii J. Kollára (kreatívno-výtvarné aktivity, ...)	Galéria J. Kollára	204

Prehľad návštevnosti na podujatiach Školy v múzeu – Hráme sa na remeselníkov								
ROK	Materské školy	Základné školy	Stredné školy	Vysoké školy	Verejnosť	Letný tábor v múzeu	Letná škola v múzeu	Spolu
2008	438	900		143	277	14	333	2105
2009	549	870		34	284	13	433	2183
2010	636	1025		25	117	14	266	2192
2011	703	1136	63	50	121	26	414	2508
2012	804	1264		17	220	14	369	2688
2013	802	1444	3	53	283	13	459	3057
2014	732	1345	17	32	297	12	588	3023
2015	871	1017	56	26	447	-	863	3368

2016	855	1279	75	0	459	-	1211	3987
2017	782	1025	90	28	526	-	1440	4091
2018	769	697	56	2	432	-	1503	3736
2019	849	1080	48	0	619	-	1840	4713
2020	241	252	0	0	419	-	1194	2160
2021	137	487	0	0	998	-	998	1672
2022	636	1122	0	0	1275	-	1082	3500
2023	815	673	0	0	1523	-	1155	3234

Aktivity Školy v múzeu v Dielničke v Kammerhofe mohli opäť pokračovať bez obmedzení. Pravidelnými návštevníkmi boli deti hlavne z miestnych materských škôl a žiaci základných škôl. Tvorivé dielne počas jarých a letných prázdnin uspokojujú mnohých pravidelných i nových záujemcov – rodiny s deťmi, účastníkov letných táborov, návštevníkov mesta i seniorov.

Aktivity programu Aha! Akadémia, Kammerhof

Jarné tvorivé dielne v Dielničke, Kammerhof

Ekodielnička, Uhoľná expozícia Handlová

3.1.6 VEDECKOVÝSKUMNÁ ČINNOSŤ

3.1.6.1 VÝSKUMNÉ ÚLOHY SBM V ROKU 2023

Názov úlohy	Riešitelia	Trvanie	Výstup
Program transformácie starých banských diel na objekty cestovného ruchu	Mgr. H. Galková PhDr. D. Harvan Ing. L. Lužina Mgr. Peter Orčík	Do konca roka 2024	V máji 2023 sa realizovalo kosenie areálu Klinger štôlne Krátkej, v auguste sa vykonala údržba Weiden šachty, ktorá bude pokračovať aj v roku 2024.
Transformácia uhoľného baníctva v regióne Horná Nitra: Identita baníka v čase	Mgr. H. Galková PhDr. D. Harvan Ing. L. Lužina	Do konca roka 2024	GALKOVÁ, Helena. K začínajúcemu etnologickému výskumu transformácie uhoľného baníctva na Hornej Nitre v lokalite Handlová, 16 NS, rkp. JANCSY, Peter. - SENČEK, Richard R. Bázická analýza muzeálií v geologickej zbierke Slovenského banského múzea v kontexte so zmenami v prístupe k

			fosílnym palivám. 5 NS, rkp. SENČEK, Richard R. Handlovský banský priemyselný areál a jeho potencionálne využitie v kontexte so súčasným útlmom hneďouhoľného baníctva na Slovensku. 20,5 NS, rkp.
Kostolné betlehemy v Banskej Štiavnici a okolitých banských obciach	Mgr. H. Galková Ing. L. Lužina	Do konca roka 2023	Výstava dokončená a otvorená v decembri 2023 v kaplnke sv. Ignáca v Kammerhofe.
Kremeň – kráľ nerastov	Mgr. P. Jancsy	Do novembra 2023	Výstava bola otvorená v roku 2022, jej ukončenie bolo 19. novembra 2023. Dňa 20. novembra 2023 bola výstava rozobraná.
Banskoštiavnický geopark	PhDr. D. Harvan Mgr. P. Orčík Mgr. P. Jancsy Mgr. T. Macko	Do konca roka 2023	V dňoch 9. – 11. mája 2023 sa na pôde SBM uskutočnilo stretnutie zástupcov komisií Geoparkov krajín V4 s názvom Geoparky a slovenské predsedníctvo vo Vyšehradskej skupine.
Dejiny knižnej kultúry: dejiny knižníc v Banskej Štiavnici – významnej lokalite UNESCO	Mgr. A. Matejková, PhD.	Do roku 2024	Príprava štúdie a prezentácie: Knižnica slovenskej študentskej literárnej spoločnosti na evanjelickom lýceu v Banskej Štiavnici v 19. storočí, príspevok na konferenciu: KNIŽNICE MINULOSTI - Knižnice na území Slovenska v novoveku venovanú dejinám knižníc v novoveku, so špeciálnym zameraním na obdobie 1526 – 1789, organizátor: Katedra mediamatiky a kultúrneho dedičstva Fakulty humanitných vied Žilinskej univerzity v Žiline, Historický ústav Slovenskej akadémie vied a Ústredná knižnica Slovenskej akadémie vied, 14. novembra 2023 v priestoroch Žilinskej univerzity v Žiline

Banické sviatkovanie, každodennosť, potomkovia baníkov v období po roku 1989	Mgr. H. Galková	Úloha dlhodobá, 1. etapa do roku 2024	Odborný príspevok k podujatiu Dušičky na Novom zámku odprezentovaný dňa 2.11.2023, publikovaný článok: GALKOVÁ, Helena. K baníckemu zvykosloviu: Spomienky na Dušičky. In: Montanrevue, roč. XVI., č. 4/december 2023, s. 22–23.
Minerály, horniny a ložiskovo-geologické zbierky Novej Bane a ich zastúpenie v SBM	Mgr. P. Jancsy	Úloha z PHÚ, predpokladané ukončenie 2023/2024	V roku 2023 bol realizovaný zber vzoriek a literárne rešerše pre pripravovaný článok.
Spracovanie zbierkového fondu banského geológa Ľudovíta Cseha	Mgr. P. Jancsy	Úloha dlhodobá	V pláne je publikovanie štúdie, avšak pre problémy v súvislosti s požiarom Berggerichtu sa v úlohe nepokračovalo.
Hospodárske špecifiká banskoštiavnického okresu v rokoch 1918 – 1938.	PhDr. D. Harvan	Úloha je plánovaná do konca roku 2024	Výskum v Slovenskom banskom archíve, štúdium literatúry, sondovanie v zbierkovom fonde SBM – účasť na konferencii <i>Verejní zamestnanci v meniacich sa režimoch</i> (Košice, apríl 2023). Odovzdanie štúdie, štúdia v recenznom konaní, čaká sa na výsledok. Publikovaný článok: HARVAN, Daniel. Pred sto rokmi navštívil prezident Masaryk aj priemyselné podniky v regióne Banskej Štiavnice. In: Montanrevue, roč. XVI., č. 4/december 2023, s. 8–9, 23.
Banskoštiavnické cechy (dejiny remesiel a obchodu v Banskej Štiavnici)	Mgr. H. Galková PhDr. D. Harvan Mgr. A. Matejková, PhD.	Do roku 2024	Spracovanie zbierok z fondu SBM, staršia história, spojených s históriou banskoštiavnických cechov do 16.-19. storočia. Príprava štúdie a scenára výstavy: MATEJKOVÁ, Adriana. <i>História cechov a remesiel v Banskej</i>

			Štiavnici, rkp. Príprava štúdie: MATEJKOVÁ, Adriana. <i>Sakrálné pamiatky (liturgické textílie a obradné predmety) v zbierkovom fonde Slovenského banského múzea v Banskej Štiavnici</i> , odborná vedecká štúdia – celoslovenská vedecká konferencia – <i>Sakrálné pamiatky na Slovensku</i> , Západoslovenské múzeum v Trnave – 19. – 20. 10. 2023
Zhodnotenie významu Marsigliho mapy a jeho diela v kontexte s akvizíciou SBM	Mgr. T. Pastucha, PhD.	Do konca roka 2023	Odprezentovanie príspevku na Erbe Symposium vo Freiburgu v dňoch 6. – 9. septembra 2023. Vypracovanie a odoslanie štúdie na publikovanie.
Pôsobenie a význam rodu Grueberovcov	Mgr. T. Pastucha, PhD.	Do konca roka 2023	PASTUCHA, Tomáš. Albrecht Grueber a jeho pôsobenie v Banskej Štiavnici v 17. storočí. In: <i>Zborník Slovenského banského múzea</i> , 2023, roč. XXVII, č. 1., s. 40–53.
Hornouhorské bane ako významná železorná základňa stredoeurópskych železiarní: dejiny železorného závodu Máriahuta v majetku Tříneckých železiarní v rokoch 1882–1945	Mgr. L. Patera	Do konca roka 2024	Úloha bude realizovaná v priebehu roka 2024, výsledkom budú dve odborné štúdie. Realizovaný archívny výskum, rešerše literatúry a prameňov.
Útlm baníctva v Banskej Štiavnici (90. roky 20. storočia)	Ing. L. Lužina	Do konca roka 2024	Ukončený zber materiálu, realizovaný archívny výskum.
Transformácia regiónu Horná Nitra a ukončenie ťažby hnedého uhlia Perspektíva: Paspportizácia bansko-technických objektov v regióne Horná Nitra	PhDr. D. Harvan Mgr. P. Jancsy Ing. L. Lužina	Do konca roka 2024	LUŽINA, Lubomír – SENČEK, Richard R. Transformácia uhoľného baníctva v regióne Horná Nitra: Identita baníka v čase. Do zborníka SBM 2/2024 (Pôvodne) 23,5 NS. – odoslané do tlače.
Banské lokality na Slovensku	Ing. L. Lužina	Do konca roka 2023	Služobné cesty - fotodokumentácie banských závodov (3. 7. 2023 – Baňa Čáry, 19. 10. 2023 – Baňa Nováky)

Zborník SBM 1/2024. Téma: Vývoj banskej činnosti počas 1. ČSR	PhDr. D. Harvan	Do konca roku 2024	Edičná príprava zborníka, zozbierané príspevky od viacerých autorov, posudzovanie.
Zborník SBM 2/2024. Téma: Horná Nitra – pasportizácia objektov banskej činnosti.	Mgr. T. Pastucha, PhD. – Ing. arch. T. Bartošiková (PÚ SR)	Do konca roku 2024	Edičná príprava.
Ikony socializmu? Každodenný život baníkov v Banskej Štiavnici medzi rokmi 1948 – 1989.	Mgr. Z. Denková, PhD.	Do konca roku 2023	DENKOVÁ, Zuzana. Ikony socializmu? Každodenný život baníkov v Banskej Štiavnici medzi rokmi 1948–1989. Banská Štiavnica : Slovenské banské múzeum 2023, 288 s. ISBN: 978-80-85579-62-8.

3.1.6.2 PUBLIKAČNÁ ČINNOSŤ PRACOVNÍKOV MÚZEA V ROKU 2023

ZBORNÍK SBM

KONEČNÝ, Peter (ed.). Zborník Slovenského banského múzea XXVII, č. 1/2023, Banská Štiavnica, 2023, 121 s. ISBN 978-80-85579-63-5. Náklad 150 ks.

SENČEK, Richard R. (ed.). Zborník Slovenského banského múzea XXVII, č. 2/2023. Banská Štiavnica, 2023, 256 s. ISBN 978-80-89880-08-9. Náklad 100 ks.

MONOGRAFIE, PUBLIKÁCIE

DENKOVÁ, Zuzana. Ikony socializmu? Každodenný život baníkov v Banskej Štiavnici medzi rokmi 1948–1989. Banská Štiavnica : Slovenské banské múzeum 2023, 288 s. ISBN: 978-80-85579-62-8.

HARVAN, Daniel. (ed.). PLETA I. Pracovný album k dokumentácii a prezentácii dejín textilného priemyslu v Banskej Štiavnici. Banská Štiavnica: HÁJOVNĀ; Slovenské banské múzeum, 2023. 383 s.

HARVAN, Daniel. (ed.). PLETA II. Pracovný album k dokumentácii a prezentácii dejín textilného priemyslu v Banskej Štiavnici. Banská Štiavnica: HÁJOVNĀ; Slovenské banské múzeum, 2023. 478 s.

BARTUNEK, Anton – SENČEK, Richard R. Zborník prednášok z 27. sympózia z dejín farmácie konaného pri príležitosti 115. výročia úmrtia G. K. Zechentera-Laskomerského zo dňa 5. októbra 2023 v Kremnici. Banská Bystrica : Amtheon, s. r. o. 2023, s. 206 – 227. ISBN 978-80-89880-09-6.

GENDER, Pavel - JARINA, Dušan - SENČEK, Richard R. (Editors). Za živa v Bystrici... : Súborné vydanie časopisu 2013 – 2022 - 2. Banská Bystrica : Amtheon, 2023. 662 s. ISBN 978-80-89880-07-2.

VEDECKÉ ČLÁNKY (SAMOSTATNÉ, V SPOLUAUTORSTVE)

GALKOVÁ, Helena. K začínajúcemu etnologickému výskumu transformácie uhoľného baníctva na Hornej Nitre, v lokalite Handlová. In SENČEK, Richard R. (ed.). *Zborník Slovenského banského múzea XXVII/2*. Banská Štiavnica: 2023, ročník XXVII., číslo 2, s. 157-173. ISBN: 978–80–89880–08–9.

HARVAN, Daniel – MARGÓTSYOVÁ, Veronika. Rodiny Aschner a Margótsy (v Kremnici a Banskej Štiavnici) nielen z pohľadu ich aktivít v oblasti farmácie. In BARTUNEK, Anton – SENČEK, Richard R. (eds.). *Zborník prednášok z 27. sympózia z dejín farmácie konaného pri príležitosti 115. výročia úmrtia G. K. Zechentera-Laskomeského*. Banská Bystrica: Amtheon, s. r. o., 2023, s. 32–62. ISBN 978-80-89880-09-6.

HARVAN, Daniel. Špalíry, kvetiny, chléb i súľ aneb Prezident na cestách. Sto let od oficiální návštev T. G. Masaryka na středním Slovensku. In *Dějiny a současnost*. roč. XLV., č. 6/2023, s. 28–31. ISSN 0418-5129.

HARVAN, Daniel. Jubileum regionálneho charakteru. T. G. Masaryk v Banskej Štiavnici. In *História*. roč. 22., č. 2/2023, s. 23–29. ISSN 1335-8316.

HARVAN, Daniel. Banskoštiavnický lekárnik Ján Margótsy (1840 – 1903). In *Slovenský lekárnik*. roč. VIII., č. 2/2023, s. 6–23. ISSN 2453-8973.

HARVAN, Daniel. Stále sa len učíme vážiť si minulosť, pomáha nám v tom aj fotografia. In *Dokument magazín*, 2023. Rozhovor viedol Dávid Gabera. Dostupné na: [Daniel Harvan: Stále sa len učíme vážiť si minulosť, pomáha nám v tom aj fotografia | DOKUMENT MAGAZÍN \(dokumentmagazin.sk\)](https://dokumentmagazin.sk/)

HARVAN, Daniel. Pred sto rokmi navštívil prezident Masaryk aj priemyselné podniky v regióne Banskej Štiavnice. In: *Montanrevue*, roč. XVI., č. 4/december 2023, s. 8–9, 23.

JANCZY, Peter - SENČEK, Richard R. Bázická analýza muzeálií v geologickej zbierke slovenského banského múzea v kontexte so zmenami v prístupe k fosílnym palivám. In SENČEK, R. Richard. (ed.) *Zborník Slovenského banského múzea XXVII*. Banská Štiavnica : Amtheon, s. r. o. pre Slovenské banské múzeum. Ročník 2022 (vydaný 2023), č. 2, s. 149 - 158. ISBN 978-80-89880-08-9.

JANUŠOVÁ, Mária. Realita je len maskou ducha. Nová monografia Edmunda Gwerka v koncepcii Zsófie Kiss-Szemán. In KONEČNÝ, Peter (ed.). *Zborník Slovenského banského múzea XXVII/1*. Banská Štiavnica: 2023, ročník XXVII., číslo 1, s. 70–72. ISBN: 978–80–85579–63–5.

JANUŠOVÁ, Mária. Thinking Pictures: Conceptual Art from Moscow and the Baltics. In *ArtMargins*, 2023. online: <https://artmargins.com/thinking-pictures/>

JANUŠOVÁ, Mária. Uhoľná baňa ako umelecký námet. Súbor kresieb Eugena Lehotského v zbierke Slovenského banského múzea. In: SENČEK, Richard R. (ed.). *Zborník Slovenského banského múzea XXVII/2*. Banská Štiavnica: 2023, ročník XXVII., číslo 2, s. 102–117. ISBN: 978–80–89880–08–9.

MACKO, Tadeáš. Kam siahajú korene ťažby striebra a zlata v Štiavnických vrchoch? 2023, online: <https://historylab.dennikn.sk/napriec-dejinami/kam-siahaju-korene-tazby-zlata-a-striebra-v-stiavnickych-vrchoch/>

PASTUCHA, Tomáš. Albrecht Grueber a jeho pôsobenie v Banskej Štiavnici v 17. storočí. In: *Zborník Slovenského banského múzea XXVII, 1/2023*. Banská Štiavnica : Slovenské banské múzeum, 2023, s. 40-53. ISBN 978-80-85579-63-5.

PATERA, Lukáš. Manažment železorzudných závodov Kniežacej Těšínskej komory na Spiši v druhej polovici 19. storočia. In *Zborník Slovenského banského múzea XXVII, č. 1/2023*, Banská Štiavnica 2023, s. 54–64. ISBN 978-80-85579-63-5.

PATERA, Lukáš. Železiarski magnáti. Podnikateľské aktivity Andrassyovcov v priemysle. In: *Historická revue*, roč. 34, č. 12/2023, s. 44–47.

SENČEK, Richard R. Éra socialistickej propagandy v historickom skúmaní fotografických materiálov na príklade Biotiky, n. p. Slovenská Ľupča. In BARTUNEK, Anton – SENČEK, Richard R. In *Zborník prednášok z 27. sympózia z dejín farmácie konaného pri príležitosti 115. výročia úmrtia G. K. Zechentera-Laskomerského zo dňa 5. októbra 2023 v Kremnici*. Banská Bystrica : Amtheon, s. r. o. 2023, s. 206 – 227. ISBN 978-80-89880-09-6.

SENČEK, Richard R. Englišové myšlienkové poriadky a muzeológia. In *Museologica Brunensia*. Brno : Masarykova univerzita/Masaryk University, 2023, roč. 12, č. 1, s. DOI: <https://doi.org/10.5817/MuB2023-1-4>, ISSN 1805-4722 (Print), ISSN 2464-5362 (Online)

SENČEK, Richard R. K transformácii regiónu Hornej Nitry v kontexte muzealizácie a pamiatkovej ochrany so zameraním sa na Handlovú. In SENČEK, R. Richard. (ed.) *Zborník Slovenského banského múzea XXVII*. Banská Štiavnica : Amtheon, s. r. o. pre Slovenské banské múzeum. Ročník 2022 (vydaný 2023), č. 2, 13 - 66. ISBN 978-80-89880-08-9.

POPULARIZAČNÉ ČLÁNKY V TLAČENÝCH MÉDIÁCH

ĎURICOVÁ, Anna. Pozvánka Sobota s remeslom. In *Štiavnické noviny*, 2023, r. XXXIV., č. 5, s. 2. ISSN 1337-8023.

ĎURICOVÁ, Anna. Dielničky v Kammerhofe. In *Štiavnické noviny*, 2023, r. XXXIV., č. 9, s. 8. ISSN 1337-8023.

ĎURICOVÁ, Anna. Dielničky v Kammerhofe. In *Štiavnické noviny*, 2023, r. XXXIV., č. 10, s. 6. ISSN 1337-8023.

ĎURICOVÁ, Anna. Dielničky v Kammerhofe. In *Štiavnické noviny*, 2023, r. XXXIV., č. 11, s. 6. ISSN 1337-8023.

ĎURICOVÁ, Anna. Pozvánka do Dielničky. In *Štiavnické noviny*, 2023, r. XXXIV., č. 16, s. 8. ISSN 1337-8023.

ĎURICOVÁ, Anna. Pozvánka do Dielničky. In *Štiavnické noviny*, 2023, r. XXXIV., č. 17, s. 10. ISSN 1337-8023.

GALKOVÁ, Helena. K baníckemu zvykosloviu: Spomienky na Dušičky. In: *Montanrevue*, roč. XVI., č. 4/december 2023, s. 22–23.

HARVAN, Daniel. Novinka do vašej knižnice. DENKOVÁ, Zuzana. Banícke uniformy. In *Montanrevue*, 2023, roč. XVI., č. 1, str. 28. ISSN 1337-9682.

HARVAN, Daniel. Čo v roku 2022 pribudlo do zbierky Slovenského banského múzea? In *Štiavnické noviny*, 2023, r. XXXIV., č. 3, s. 8. ISSN 1337-8023.

HARVAN, Daniel. Príbeh značky PLETA pokračuje *Pracovným albumom!* In *Štiavnické noviny*, 2023, r. XXXIV., č.

22, s. 9. ISSN 1337-8023.

HARVAN, Daniel. Príklad spolupráce verejnosti a múzea (nielen) pri budovaní zbierkového fondu. In *Štiavnické noviny*, 2023, r. XXXIV., č. 24, s. 9. ISSN 1337-8023.

HARVAN, Daniel. V roku 2023 si pripomínáme 150. výročie vzniku Dobrovoľného hasičského zboru v Banskej Štiavnici. In *Štiavnické noviny*, 2023, r. XXXIV., č. 28, s. 11. ISSN 1337-8023.

HARVAN, Daniel. V priestoroch radnice bola otvorená výstava Banská Štiavnica – tridsať rokov súčasť svetového dedičstva UNESCO (1993 – 2023). In *Štiavnické noviny*, 2023, r. XXXIV., č. 30, s. 6. ISSN 1337-8023.

HERIANOVÁ, Silvia. Minor Maxi 3: Dávid Koroncz. In *Štiavnické noviny*, 2023, r. XXXIV., č. 5, s. 5. ISSN 1337-8023.

HERIANOVÁ, Silvia. Minor Maxi 3: Erika Szőke. In *Štiavnické noviny*, 2023, r. XXXIV., č. 9, s. 10. ISSN 1337-8023.

LENČOVÁ, Miriam. Krst knihy o divadle Kosmopol. In *Štiavnické noviny*, 2023, r. XXXIV., č. 3, s. 10. ISSN 1337-8023.

LENČOVÁ, Miriam. Jarné prázdniny v múzeu. In *Štiavnické noviny*, 2023, r. XXXIV., č. 6, s. 8. ISSN 1337-8023.

LENČOVÁ, Miriam. Jarné prázdniny v múzeu. In *Štiavnické noviny*, 2023, r. XXXIV., č. 7, s. 8. ISSN 1337-8023.

LENČOVÁ, Miriam. Otvorenie novej komunitnej záhrady v Kammerhofe. In *Štiavnické noviny*, 2023, r. XXXIV., č. 15, s. 8. ISSN 1337-8023.

LENČOVÁ, Miriam. 25. ročník Festivalu kumštu, remesla a zábavy. In *Štiavnické noviny*, 2023, r. XXXIV., č. 16, s. 6. ISSN 1337-8023.

LUŽINOVÁ-MARUNIAKOVÁ, Katarína – MOJIČKOVÁ, Margita. Úspešná partnerská spolupráca. In *Štiavnické noviny*, 2023, r. XXXIV., č. 24, s. 8. ISSN 1337-8023.

MACKO, Tadeáš. Kládívko a železko, symboly baníctva a archeologické doklady ťažby v minulosti. In: *Štiavnické noviny* 2023, roč. 34, č. 24.

MACKO, Tadeáš. Slovo má... In: *Štiavnické noviny* 2023, roč. 21, č. 9.

MATEJKOVÁ, Adriana. Pavol Dobšinský a Banská Štiavnica. In *Kalich*, 2023, č. 1, s. 17-19.

MATEJKOVÁ, Adriana. Kronika. Žili a tvorili v Banskej Štiavnici. In *Kalich*, 2023, č. 1, s. 19-20.

MATEJKOVÁ, Adriana. Memento mori ... Evanjelické cintoríny v Banskej Štiavnici. In *Kalich*, 2023, č. 2, s. 20-22.

SENČEK, Richard R. Človek a krajina v minulosti VIII. - konferencia 2022, Ľubietová - správa z konferencie In SENČEK, R. Richard. (edt.) Zborník Slovenského banského múzea XXVII. Banská Štiavnica : Slovenské banské múzeum. Ročník 2022 (vydaný 2023), č. 2, 256 s. ISBN 978-80-89880-08-9.

SENČEK, Richard R. Éder-Xaverský, mních, ktorý pomáhal budovať katolícky komunizmus. In *Štiavnické noviny*, Banská Štiavnica : Mesto Banská Štiavnica. Ročník XXXIV, 2023, č. 8, 2. marec 2023, s. 8. ISSN 1337-8023.

SENČEK, Richard R. Fluorit, pestrofarebné kvety z podzemia. In *Bystrický Permon : Banskobystrická revue pre popularizovanie vedy, umenia a cestovného ruchu*. Banská Bystrica : 2023, ročník XXI., č. 3., s. 11. OÚ-OPT-1/2003. ISSN 2585-9420

SENČEK, Richard R. Galenit, olovený priateľ striebra. In *Bystrický Permon : Banskobystrická revue pre popularizovanie vedy, umenia a cestovného ruchu*. Banská Bystrica : 2023, ročník XXI., č. 4., s. 2. OÚ-OPT-1/2003. ISSN 2585-9420

SENČEK, Richard R. Igor Chromek (nekrológ). In *Bystrický Permon : Banskobystrická revue pre popularizovanie vedy, umenia a cestovného ruchu*. Banská Bystrica : 2023, ročník XXI., č. 4., s. 2. OÚ-OPT-1/2003. ISSN 2585-9420

SENČEK, Richard R. Ján Tatarka (Nekrológ) In *Bystrický Permon : Banskobystrická revue pre popularizovanie vedy, umenia a cestovného ruchu*. Banská Bystrica : 2023, ročník XXI., č. 4., s. 2. OÚ-OPT-1/2003. ISSN 2585-9420

SENČEK, Richard R. Otázniky nad novou definíciou pojmu múzeum. In *KONEČNÝ, Peter (ed.) Zborník Slovenského banského múzea XXVII., 1/2023*. Banská Štiavnica: Slovenské banské múzeum, 2023, s. 76 - 77. ISBN 978-80-85579-63-5.

SENČEK, Richard R. Ťažba hnedého uhlia a transformácia slovenských uhoľných revírov - bibliografický výber. In

SENČEK, R. Richard. (edt.) Zborník Slovenského banského múzea XXVII. Banská Štiavnica : Slovenské banské múzeum. Ročník 2022 (vydaný 2023), č. 2, 256 s. ISBN 978-80-89880-08-9.

Švecová, E., Herianová, S.: Ekologizácia prevádzky v múzeu. Prvé pozorovania a skúsenosti Slovenského banského múzea. Zborník Slovenského banského múzea XXVII., 1/2023. Banská Štiavnica: Slovenské banské múzeum, 2023, s. 76 - 77. ISBN 978-80-85579-63-5.

SBM. Plagát: SBM hľadá lektorov/lektorky. In *Štiavnické noviny*, 2023, r. XXXIV., č. 3, s. 7. ISSN 1337-8023.

SBM. Pracovná ponuka - lektor/lektorka v múzeu. In *Štiavnické noviny*, 2023, r. XXXIV., č. 5, s. 2. ISSN 1337-8023.

SBM. Pracovná ponuka - lektor/lektorka v múzeu. In *Štiavnické noviny*, 2023, r. XXXIV., č. 6, s. 8. ISSN 1337-8023.

SBM. Pozvánka. Vychádzka s archeológom. In *Štiavnické noviny*, 2023, r. XXXIV., č. 18, s. 4. ISSN 1337-8023.

SBM. Pozvánka na rezbársku dielničku. In *Štiavnické noviny*, 2023, r. XXXIV., č. 19, s. 5. ISSN 1337-8023.

SBM. Pozvánka šachtág. In *Štiavnické noviny*, 2023, r. XXXIV., č. 19, s. 9. ISSN 1337-8023.

SBM. Pozvánka Dušičky z Nového zámku. In *Štiavnické noviny*, 2023, r. XXXIV., č. 26, s. 9. ISSN 1337-8023.

Štiavničania, Štiavnica, médiá a súvzťažnosti (Ján Novák). 22.2. v Rádiu Regina o 6.48 bola pozvánka na Tvorivé dielne Slovenského banského múzea. In *Štiavnické noviny*, 2023, r. XXXIV., č. 8, s. 2. ISSN 1337-8023.

Štiavničania, Štiavnica, médiá a súvzťažnosti (Ján Novák). 1.3. v Rádiu Regina viackrát bola pozvánka na podujatie Slovenského banského múzea v Kammerhofe. In *Štiavnické noviny*, 2023, r. XXXIV., č. 9, s. 2. ISSN 1337-8023.

Štiavničania, Štiavnica, médiá a súvzťažnosti (Ján Novák). 22.5. v Rádiu Regina bola reportáž o začatí rekonštrukčných prác na objekte Berggericht. In *Štiavnické noviny*, 2023, r. XXXIV., č. 17, s. 2. ISSN 1337-8023.

Štiavničania, Štiavnica, médiá a súvzťažnosti (Ján Novák). 14.9. v Rádiu Regina o 14:00 bola podrobná reportáž o stave rekonštrukčných prác na objekte Slovenského banského múzea Berggericht po požiari. In *Štiavnické noviny*, 2023, r. XXXIV., č. 24, s. 2. ISSN 1337-8023.

Štiavničania, Štiavnica, médiá a súvzťažnosti (Ján Novák). 27.5. v Rádiu Slovensko o 18:00 hod. bola reportáž o jubilejnom 25. ročníku Festivalu kumštu remesla a zábavy. In *Štiavnické noviny*, 2023, r. XXXIV., č. 17, s. 2. ISSN 1337-8023.

Štiavničania, Štiavnica, médiá a súvzťažnosti (Ján Novák). 17.10. v Rádiu Regina o 14:05 bola podrobná reportáž o súčasnej situácii a výhladoch ohľadne rekonštrukcie objektu Berggericht - Mgr. Zuzana Denková, PhD. In *Štiavnické noviny*, 2023, r. XXXIV., č. 26, s. 5. ISSN 1337-8023.

Tím GaJK. Rozhovor s umelcom Otom Skalickým o výstave v Galérii Jozefa Kollára. In *Štiavnické noviny*, 2023, r. XXXIV., č. 9, s. 8. ISSN 1337-8023.

Tím GaJK. Grand opening. In *Štiavnické noviny*, 2023, r. XXXIV., č. 17, s. 10. ISSN 1337-8023.

Tím GaJK. Grand opening. In *Štiavnické noviny*, 2023, r. XXXIV., č. 27, s. 9. ISSN 1337-8023.

POPULARIZAČNÉ ČLÁNKY A ROZHOVORY V ONLINE MÉDIÁCH

HARVAN, Daniel. Rozhovor pre Aktuality.sk (I. Zigová – Sandrik)

MACKO, Tadeáš. Rozhovor v: noviny OSA 23.6. 2023, rubrika: „Žijú medzi nami“

TS: Pozvánka: Krst knihy Kosmopol – Ako sa tvorí imaginárium, 18.1.2023,

<https://www.priekopnik.sk/kultura/pozvanka-krst-knihy-kosmopol-ako-sa-tvori-imaginarium/>

TS: Pozvánka: Krst knihy Kosmopol – Ako sa tvorí imaginárium, 19.1.2023, <https://mojakultura.sk/vychadza-kniha-kosmopol-ako-sa-tvori-imaginarium-pokrsti-ju-emilia-vasaryova/>

TS: Pozvánka: Krst knihy Kosmopol – Ako sa tvorí imaginárium, 22.1.2023, <https://handlovcan.eu/kultura/krst-knihy-kosmopol-ako-sa-tvori-imaginarium/>

TS: Pozvánka: Krst knihy Kosmopol – Ako sa tvorí imaginárium, 24.1.2023, <https://www.teraz.sk/kultura/galeria-kollara-v-banskej-stiavnici-p/689510-clanok.html>

TS: Pozvánka: Krst knihy Kosmopol – Ako sa tvorí imaginárium, 24.1.2023,

<https://hyperportal.sk/2023/01/24/v-banskej-stiavnici-pokrastia-knihu-kosmopol-ako-sa-tvori-imaginarium/>

TS: Finisáž výstavy Stroj, ktorý zmenil svet, 25.1.2023, <https://www.priekopnik.sk/kultura/pozvanka-vystava-stroj-ktory-zmenil-svet/>

TS: B. Štiavnica: V SBM bude finisáž výstavy o Potterovom parnom stroji, 25.1.2023,

<https://www.tasr.sk/tasr-clanok/TASR:2023012500000237>

TS: Slovenské banské múzeum robí výstavu o Potterovom parnom stroji, 25.1.2023,

<https://www.teraz.sk/import/slovenske-banske-muzeum-robi-vystavu/689754-clanok.html>

TS: Slovenské banské múzeum robí výstavu o Potterovom parnom stroji, 25.1.2023

<https://hyperportal.sk/2023/01/25/slovenske-banske-muzeum-robi-vystavu-o-potterovom-parnom-stroji/>

TS: V banskoštiavnickej Galérii Jozefa Kollára dnes o 17.00 uvedú knihu Kosmopol – Ako sa tvorí imaginárium, 28.1.2023, <https://dennikn.sk/minuta/3213400/>

TS: KOSMOPOL: Ako sa tvorí imaginárium - Krst knihy., 28.1.2023,

<https://www.litcentrum.sk/podujatie/kosmopol-ako-sa-tvori-imaginarium-krst-knihy>

TS: Diskusia s umelcom Dávidom Koronczim, 13.2.2023: <https://www.priekopnik.sk/kultura/diskusia-s-umelcom-davidom-koronczim/>

TS: Sobota s remeslom: Zvery v kožuchu, 13.2.2023, <https://obecbeluj.sk/aktuality/oznamy/zvery-v-kozuchu/>

TS: Sobota s remeslom: Zvery v kožuchu, 13.2.2023, <https://www.sdetmi.com/podujatia/detail/75473/sobota-s-remeslom-zvery-v-kozuchu/>

TS: Sobota s remeslom: Zvery v kožuchu, 13.2.2023, <https://kamsdetmi.sk/podujatia/vzdelavanie-a-kruzky/sobota-s-remeslom-zvery-v-kozuchu/>

TS: Sobota s remeslom: Zvery v kožuchu, 13.2.2023, <https://www.corobis.sk/podujatie/sobota-s-remeslom-zvery-v-kozuchu-slovenske-banske-muzeum-banska-stiavnica/>

TS: B. Štiavnica: Projekt, prezentujúci umelcov menších, predstaví D. Koronczih, 14.2.2023

<https://www.tasr.sk/tasr-clanok/TASR:2023021400000348>

TS: Minor Maxi 3 – Diskusia s umelcom Dávidom Koronczim, Slovenské banské múzeum, Banská Štiavnica, 14.2.2023, <https://obecbeluj.sk/aktuality/oznamy/minor-maxi-3-diskusia-s-umelcom-davidom-koronczim-slovenske-banske-muzeum-banska-stiavnica/>

TS: Tvorivé dielne k Veľkej noci, 14.3.2023, <https://obecbeluj.sk/aktuality/oznamy/tvorive-dielne-k-velkej-noci/>

TS: Projekt MINOR MAXI 3, 17.3.2023, <https://www.priekopnik.sk/kultura/projekt-minor-maxi-3/>

TS: V Galérii J. Kollára v Banskej Štiavnici bude diskusia s Erikou Szóke, 17.3.2023, <https://www.teraz.sk/regiony/v-galerii-j-kollara-v-banskej-stiavnici-bude-diskusia-s-erikou-szoke/>

TS: V Galérii J. Kollára v Banskej Štiavnici bude diskusia s Erikou Szóke, 17.3.2023, <https://slovensky-vecernik.sk/story/v-galerii-j-kollara-v-banskej-stiavnici-bude-diskusia-s-erikou-szoke>

TS: Tvorivé dielničky v Slovenskom banskom múzeu, 5.4.2023, <https://www.handlova.sk/kalendar/18773/tvorive-dielnicky-v-slovenskom-banskom-muzeu>

TS: Noc múzeí a galérií v SBM Handlová, <https://www.handlova.sk/kalendar/19531/noc-muzei-a-galerii-v-sbm-handlova>

TS: Festival kumštu bude v znamení 30. výročia zápisu B. Štiavnice do zoznamu UNESCO, 19.5.2023, <https://www.tasr.sk/tasr-clanok/TASR:2023051900000188>

TS: Festival kumštu bude o výročí zápisu B. Štiavnice do zoznamu UNESCO, 19.5.2023, <https://www.teraz.sk/kultura/festival-kumstu-bude-o-vyroci-zapis/715512-clanok.html>

TS: Nenechajte si ujsť FESTIVAL KUMŠTU, REMESLA A ZÁBAVY!, 19.5.2023, <https://www.hlavnydenik.sk/2023/05/19/nenechajte-si-ujst-festival-kumstu-remesla-a-zabavy>

TS: Festival kumštu bude o výročí zápisu B. Štiavnice do zoznamu UNESCO, 19.5.2023, <https://www.infomi.sk/festival-kumstu-bude-o-vyroci-zapisu-b-stiavnice-do-zoznamu-unesco/>

TS: Festival kumštu bude o výročí zápisu B. Štiavnice do zoznamu UNESCO, 19.5.2023, <https://dnesky.sk/festival-kumstu-bude-o-vyroci-zapisu-b-stiavnice-do-zoznamu-unesco/>

TS: Festival kumštu bude o výročí zápisu B. Štiavnice do zoznamu UNESCO, 19.5.2023, <https://hyperportal.sk/2023/05/19/festival-kumstu-bude-o-vyroci-zapisu-b-stiavnice-do-zoznamu-unesco/>

TS: Festival kumštu bude v znamení 30. výročia zápisu Banskej Štiavnice do zoznamu UNESCO, 21.5.2023, <http://www.netky.sk/clanok/festival-kumstu-bude-v-znameni-30-vyrocia-zapisu-banskej-stiavnice-do-zoznamu-unesco>

TS: Festival kumštu bude v znamení 30. výročia zápisu B. Štiavnice do zoznamu UNESCO, 21.5.2023, <https://www.nitranoviny.sk/festival-kumstu-bude-v-znameni-30-vyrocia-zapisu-b-stiavnice-do-zoznamu-unesco/>

TS: Banská Štiavnica: Festivalu kumštu remesla a zábavy, 22.5.2023, <https://www.priekopnik.sk/kultura/banska-stiavnica-festivalu-kumstu-remesla-zabavy/>

TS: Na festivale kumštu v Banskej Štiavnici bude aj pochôdzková hra o živote D. Hoffmanna, 26.5.2023, <https://www.hlavnespravy.sk/na-festivale-kumstu-v-banskej-stiavnici-bude-aj-pochodzkova-hra-o-zivote-d-hoffmanna/3151918>

TS: B. Štiavnica: Na festivale kumštu bude aj pochôdzková hra o živote D. Hoffmanna, 26.5.2023, <https://www.tasr.sk/tasr-clanok/TASR:2023052600000070>

TS: Na festivale kumštu bude aj pochôdzková hra o živote D. Hoffmanna, 26.5.2023, <https://www.teraz.sk/kultura/na-festivale-kumstu-bude-aj-pochodzkov/717012-clanok.html>

TS: Na festivale kumštu bude aj pochôdzková hra o živote D. Hoffmanna, 26.5.2023, <https://spravyaktualne.sk/clanok-1705810/na-festivale-kumstu-bude-aj-pochodzkova-hra-o-zivote-d-hoffmanna>

TS: Na festivale kumštu bude aj pochôdzková hra o živote D. Hoffmanna, 26.5.2023, <https://www.infomi.sk/na-festivale-kumstu-bude-aj-pochodzkova-hra-o-zivote-d-hoffmanna/>

TS: Banská Štiavnica: Na festivale kumštu bude aj pochôdzková hra o živote D. Hoffmanna, 27.5.2023, <https://www.nitranoviny.sk/banska-stiavnica-na-festivale-kumstu-bude-aj-pochodzkova-hra-o-zivote-d-hoffmanna/>

TS: Festival kumštu remesla a zábavy 2023 Banská Štiavnica - 25. ročník, 27.5.2023, <https://www.folklorfest.sk/14601-festival-kumstu-remesla-a-zabavy-2023-banska-stiavnica-25-rocnik/>

TS: B. Štiavnica: Návštevnosť SBM sa zvýšila, no predpandemické čísla ešte nedosiahla, 30.5.2023, <https://www.tasr.sk/tasr-clanok/TASR:2023053000000264>

TS: Marek Kvetan: Petrus, <https://www.vsvu.sk/sk/udalosti/QXenZJOx/marek-kvetan-petrus-062023/>

TS: GRAND OPENING GAJK Galéria Jozefa Kollára, 2.6.2023, <https://www.corobis.sk/podujatie/grand-opening-gajk-galeria-jozefa-kollara/>

TS: Grand Opening. Otvorenie Galérie Jozefa Kollára. 2,6,2023, <https://www.archinfo.sk/kalendarium/grand-opening.html>

TS: B. Štiavnica: Po požari otvorili s novými výstavami Galériu J. Kollára, 5.6.2023, <https://www.tasr.sk/tasr-clanok/TASR:2023060500000161>

TS: Po požiari otvorili Galériu J. Kollára v Banskej Štiavnici, 5.6.2023, <https://www.teraz.sk/kultura/b-stiavnica-po-pozari-otvorili-s-no/719150-clanok.html>

TS: Galéria Jozefa Kollára v Banskej Štiavnici je opäť otvorená, 5.6.2023, <https://www.rtvs.sk/novinky/zaujímavosti/328219/galeria-jozefa-kollara-v-banskej-stiavnici-je-opat-otvorena>

TS: Po požiari otvorili Galériu J. Kollára v Banskej Štiavnici, 5.6.2023, <https://www.24hod.sk/po-pozari-otvorili-galeriu-j-kollara-v-banskej-stiavnici-cl787666.html>

TS: Po požiari otvorili Galériu J. Kollára v Banskej Štiavnici, 5.6.2023, <https://dnesky.sk/po-pozari-otvorili-galeriu-j-kollara-v-banskej-stiavnici/>

TS: Po požiari otvorili Galériu J. Kollára v Banskej Štiavnici, 5.6.2023, https://hyperportal.sk/2023/06/05/po_pozari_otvorili_galeriu_j_kollara_v_banskej_stiavnici/

TS: Po požiari otvorili Galériu J. Kollára v Banskej Štiavnici, 5.6.2023, <https://www.infomi.sk/po-pozari-otvorili-galeriu-j-kollara-v-banskej-stiavnici/>

TS: Po požiari otvorili Galériu J. Kollára v Banskej Štiavnici, 5.6.2023, <https://www.novinyonline.sk/rss/clanok/2023/06/712109/po-pozari-otvorili-galeriu-j-kollara-v-banskej-stiavnici/>

TS: Slávnostné otvorenie Galérie Jozefa Kollára, 8.6.2023, <https://artalk.cz/2023/06/08/ts-slavnostne-otvorenie-galerie-jozefa-kollara/>

TS: Vychádzku s archeológom môžete zažiť v Štiavnických Baniach, 15.6.2023, https://www.teraz.sk/banskobystricky-kraj/s-bane-vychadzka-s-archeologom-prib/721714-clanok.html?utm_source=teraz&utm_medium=organic&utm_campaign=click&utm_content=.%253BsBanskobystrick%25C3%25BD%2520kraj%253Bimg

TS: Vychádzku s archeológom môžete zažiť v Štiavnických Baniach, 15.6.2023, https://hyperportal.sk/2023/06/15/vychadzku_s_archeologom_mozete_zazit_v_stiavnickych_baniach/

TS: Vychádzka s archeológom, 15.6.2023, <https://banskastiavnica.virtualne.sk/akcie-a-podujatia/vychadzka-s-archeologom.html>

TS: Montánna archeológia v regióne Banskej Štiavnice, 21.6.2023, <https://www.priekopnik.sk/kultura/montanna-archeologia-v-regione-banskej-stiavnice/>

TS: Otvorená výzva Galérie Jozefa Kollára 2024/2025, 23.6.2023, <https://artalk.cz/2023/06/23/do-30-7-2023-otvorena-vyzva-galerie-jozefa-kollara-2024-2025/>

TS: Prázdniny v múzeu, <https://www.handlova.sk/kalendar/20583/prazdniny-v-muzeu>

TS: Pozvánka: Festival CITADELA, 7.7.2023, <https://www.priekopnik.sk/kultura/pozvanka-festival-citadela/>

TS: Slovenské banské múzeum naučí deti ryžovať zlato alebo piecť chlieb, 10.7.2023, <https://www.teraz.sk/banskobystricky-kraj/tvorive-dielne-v-sbm-v-b-stiavnici-na/727218-clanok.html>

TS: V Banskej Štiavnici sa deti naučia kumšt remesla, 10.7.2023, <https://kultura.pravda.sk/festivals/clanok/674089-v-banskej-stiavnici-sa-deti-naucia-kumst-remesla/>

TS: Slovenské banské múzeum naučí deti ryžovať zlato alebo piecť chlieb, 10.7.2023, https://hyperportal.sk/2023/07/10/slovenske_banske_muzeum_nauci_deti_ryzovat_zlato_alebo_piect_chlieb/

TS: V štiavnickom Banskom múzeu v prírode odprezentujú slávnostný šachtág, 11.7.2023, <https://www.teraz.sk/regiony/v-stiavnickom-banskom-muzeu-v-prirode/727467-clanok.html>

TS: V štiavnickom Banskom múzeu v prírode odprezentujú slávnostný šachtág, 11.7.2023, <https://www.novinyonline.sk/rss/clanok/2023/07/866892/v-stiavnickom-banskom-muzeu-v-prirode-odprezentuju-slavnostny-sachtag/>

TS: Pozývame na prázdninové aktivity pre najmenších v Handlovej, 12.7.2023, <https://www.handlova.sk/novinka/58788/pozyvame-na-prazdninove-aktivity-pre-najmensich-v-handlovej>

TS: Témou tohtoročného mini festivalu Citadela je zberateľstvo, 20.7.2023, <https://www.teraz.sk/kultura/b-stiavnica-temou-tohtorocneho-fes/729452-clanok.html>

TS: Témou tohtoročného mini festivalu Citadela je zberateľstvo, 20.7.2023, <https://dnesky.sk/temou-tohtorocneho-mini-festivalu-citadela-je-zberatelstvo/>

TS: Témou tohtoročného mini festivalu Citadela je zberateľstvo, 20.7.2023, <https://www.infomi.sk/temou-tohtorocneho-mini-festivalu-citadela-je-zberatelstvo/>

TS: NA MUŠKE: Podporte vznik novej expozície streleckých terčov na Starom zámku, 28.7.2023, <https://artalk.cz/2023/07/28/na-muske-podporte-vznik-novej-expozicie-streleckych-tercov-na-starom-zamku/>

TS: Prázdniny v múzeu, <https://www.handlova.sk/kalendar/20578/prazdniny-v-muzeu>

TS: Citadela v Banskej Štiavnici bude o Osmanoch v dejinách Uhorska, 8.8.2023, <https://www.teraz.sk/kultura/citadela-v-banskej-stiavnici-bude-o-osm/733168-clanok.html>

TS: Citadela v Banskej Štiavnici bude o Osmanoch v dejinách Uhorska, 8.8.2023,

<https://www.novespravy.sk/rss/clanok/2023/08/981160/citadela-v-banskej-stiavnici-bude-o-osmanoch-v-dejinach-uhorska/>

TS: Citadela v Banskej Štiavnici bude o Osmanoch v dejinách Uhorska, 8.8.2023, <https://spravyaktualne.sk/clanok-1749656/citadela-v-banskej-stiavnici-bude-o-osmanoch-v-dejinach-uhorska>

TS: Citadela v Banskej Štiavnici bude o Osmanoch v dejinách Uhorska, 8.8.2023, <https://www.infomi.sk/citadela-v-banskej-stiavnici-bude-o-osmanoch-v-dejinach-uhorska/>

TS: Citadela v Banskej Štiavnici bude o Osmanoch v dejinách Uhorska, 8.8.2023, <https://www.news.sk/rss/clanok/2023/08/981160/citadela-v-banskej-stiavnici-bude-o-osmanoch-v-dejinach-uhorska/>

TS: Festival CITADELA 12. 8. 2023 na Starom zámku, 8.8.2023, <https://obecbeluj.sk/aktuality/nezaradene/festival-citadela-12-8-2023-na-starom-zamku/>

TS: Festival Citadela v Banskej Štiavnici sa bude niesť v duchu Osmanov v dejinách Uhorska, 9.8.2023, <https://www.bystricoviny.sk/titulka/festival-citadela-v-banskej-stiavnici-sa-bude-niest-v-uchu-osmanov-v-dejinach-uhorska/>

TS: Aktivizmus Banská Štiavnica dnes a cez víkend, 9.8.2023, <https://www.corobis.sk/mesto/banska-stiavnica/aktivizmus-dobrovolnictvo/>

TS: Citadela v Banskej Štiavnici bude o Osmanoch v dejinách Uhorska, 9.8.2023, <https://www.xobec.sk/blog/2023/08/08/citadela-v-banskej-stiavnici-bude-o-osmanoch-v-dejinach-uhorska/>

TS: Pozvánka : Festival CITADELA, 9.8.2023, <https://www.priekopnik.sk/kultura/pozvanka-festival-citadela-2/>

TS: SALAMANDER 2023 v múzeu, 24.8.2023, <https://obecbeluj.sk/aktuality/oznamy/salamander-2023-v-muzeu/>

TS: Bazár haraburdia priniesol múzeu v B. Štiavnici už 1000 artefaktov, 1.9.2023, <https://www.teraz.sk/regiony/bazar-haraburdia-priniesol-muzeu-v-b/738065-clanok.html>

TS: Salamandrové dni 2023, 2.9.2023, <https://kamdomesta.sk/salamandrove-dni-2023>

TS: Salamander 2023 v múzeu, 2.9.2023, <https://www.zazistiavnicu.sk/news/salamander-2023-v-muzeu-2/>

TS: Haraburdy alebo bazár (ne)potrebných vecí, 2.9.2023, <https://www.ajdnes.sk/haraburdy-alebo-bazar-nepotrebnych-veci/banska-stiavnica/132588>

TS: Tvorivé dielne v múzeu DEKD 2023, <https://www.handlova.sk/kalendar/21490/tvorive-dielne-v-muzeu-dekd-2023>

TS: Ponuka podujatí na víkend: HRNČIARSTVO KEDYSI A DNES, 8.9.2023, <https://www.handlova.sk/novinka/62545/ponuka-podujati-na-vikend>

TS: Marek Kvetan v Galérii Jozefa Kollára, FOTO REPORT, 11.9.2023, <https://artalk.cz/2023/09/11/marek-kvetan-v-galerii-jozefa-kollara/>

TS: Marek Kvetan – Petrus, 11.9.2023, https://kamdomesta.sk/banska-stiavnica/marek-kvetan-petrus_12608342

TS: Zuzana Baková v Galérii Jozefa Kollára, FOTO REPORT, 12.9.2023, <https://artalk.cz/2023/09/12/zuzana-bakova-v-galerii-jozefa-kollara/>

TS: Zuzana Baková - Odtiene červenej, 12.9.2023, https://kamdomesta.sk/banska-stiavnica/zuzana-bakova-odtiene-cervenej_12608237

TS: Silvia Balážová v Galérii Jozefa Kollára, FOTO REPORT, 13.9.2023, <https://artalk.cz/2023/09/13/silvia-balazova-v-galerii-jozefa-kollara/>

TS: Nechajte auto doma, 14.9.2023, <https://www.sdetmi.com/podujatia/detail/81425/nechajte-auto-doma/>

TS: Sprievodné podujatia v Galérii Jozefa Kollára, 18.9.2023, <https://artalk.cz/2023/09/18/20-a-21-9-2023-sprievodne-podujatia-v-galerii-jozefa-kollara/>

TS: Barbora Fastrová & Johana Pošová v Galérii Jozefa Kollára, FOTO REPORT, 19.10.2023, <https://artalk.cz/2023/10/19/barbora-fastrova-johana-posova-v-galerii-jozefa-kollara/>

TS: Barbora Fastrová a Johana Pošová – HADA, 19.10.2023, https://kamdomesta.sk/zvolen/barbora-fastrova-a-johana-posova-hada_12607897

TS: Múzeum v Banskej Štiavnici hľadá účastníkov rezidenčného programu Forum for Museum 2024, 19.10.2023, <https://bystrica.standard.sk/472758/muzeum-v-banskej-stiavnici-hlada-ucastnikov-rezidencneho-programu-forum-for-museum-2024>

TS: Múzeum v Banskej Štiavnici hľadá účastníkov rezidenčného programu, 19.10.2023, <https://www.teraz.sk/regiony/muzeum-v-banskej-stiavnici-hlada-u/748805-clanok.html>

TS: Open Call 2024: Múzeum v čase klimatickej zmeny, 20.10.2023, <https://artalk.cz/2023/10/20/do-30-11-2023-open-call-2024-muzeum-v-case-klimatickej-zmeny/>

TS: Rezidenčný program Slovenského banského múzea – Open Call 2024, 22.10.2023, <https://www.priekopnik.sk/rozne/rezidencny-program-slovenskeho-banskeho-muzea-open-call-2024/>

TS: Dušičky z Nového zámku, 23.10.2023, <https://www.ajdnes.sk/dusicky-z-noveho-zamku/banska-stiavnica/133427>

TS: Rezidenční program Forum for Museum 2024, 23.10.2023, <https://emuzeum.cz/aktuality/vyzvy-k-ucasti/rezidencni-program-forum-for-museum-2024>

TS: CESTY VEDÚ DO POLÍ A KONČIA KDE NIČ NEBOLÍ + Klaudia Kosziba: Rytmus záchrany, 31.10.2023, <https://obecbeluj.sk/aktuality/nezaradene/cesty-vedu-do-poli-a-koncia-kde-nic-neboli/>

TS: Dušičky z Nového zámku, 1.11.2023, <https://www.sdetmi.com/podujatia/detail/82295/dusicky-z-noveho-zamku/>

TS: Slovenské banské múzeum pozýva na podujatie Dušičky z Nového zámku, 2.11.2023, <https://www.teraz.sk/regiony/banska-stiavnica-muzeum-pozyva-na-p/751633-clanok.html>

TS: Dušičky z Nového Zámku, 2.11.2023, <https://miribord.com/sk/podujatia/dusicky-z-noveho-zamku/1898>

TS: BANSKÁ ŠTIAVNICA – Slovenské banské múzeum (SBM) v Banskej Štiavnici pozýva verejnosť na tradičné podujatie Dušičky z Nového zámku 2023., 2.11.2023, <https://bystrica.standard.sk/483434/sbm-pozyva-verejnost-na-tradicne-podujatie-dusicky-z-noveho-zamku-2023>

TS: Vykopáním spod zeme sa to nekončí. V Banskej Štiavnici sa už naučíte aj taviť železo, 6.11.2023, <https://www.rtvs.sk/novinky/zaujímavosti/343585/vykopanim-spod-zeme-sa-to-nekonci-v-banskej-stiavnici-sa-uz-naucite-aj-tavit-zelezo>

TS: Veda: Slovenské banské múzeum sa zapojí do Týždňa vedy a techniky, 6.11.2023, <https://www.tasr.sk/tasr-clanok/TASR:202311060000272>

TS: Slovenské banské múzeum sa zapojí do Týždňa vedy a techniky, 6.11.2023, <https://www.teraz.sk/spravy/veda-slovenske-banske-muzeum-sa-zapo/752495-clanok.html>

TS: BANSKÁ ŠTIAVNICA – Do Týždňa vedy a techniky sa zapojí aj Slovenské banské múzeum v Banskej Štiavnici., 6.11.2023, <https://bystrica.standard.sk/486729/veda-slovenske-banske-muzeum-sa-zapoji-do-tyzdna-vedy-a-techniky>

TS: GRAND OPENING, 6.11.2023, <https://www.vsvu.sk/en/events/QXenZIOx/grand-opening-11062023/>

TS: Grand Opening v Galérii Jozefa Kollára, 7.11.2023, <https://artalk.cz/2023/11/07/10-11-2023-grand-opening-v-galerii-jozefa-kollara/>

TS: Pozvánka : Festival VLNY v Banskej Štiavnici, 8.11.2023, <https://www.priekopnik.sk/kultura/pozvanka-festival-vlny-v-banskej-stiavnici/>

TS: V banskoštiavnickej Galérii J. Kollára otvoria štyri výstavy, 10.11.2023, <https://www.teraz.sk/regiony/v-banskostiavnickej-galerii-j-kollara/753575-clanok.html>

TS: V banskoštiavnickej Galérii J. Kollára otvoria štyri výstavy, 10.11.2023, <https://www.xobec.sk/blog/2023/11/10/v-banskostiavnickej-galerii-j-kollara-otvoria-styri-vystavy/>

TS: Prehľad udalostí na sobotu 11. novembra, 10.11.2023, <https://infolby.sk/clanok/prehľad-udalosti-na-sobotu-11-novembra>

TS: Banskoštiavnickú galériu v sobotu ovládne vlna v rôznych podobách, 11.11.2023, <https://www.teraz.sk/kultura/banskostiavnicku-galeriu-v-sobotu-ovl/753725-clanok.html>

TS: Banskoštiavnickú galériu počas dnešného dňa ovládne vlna v rôznych podobách, 11.11.2023, <https://banksabystrica.zoznam.sk/banskostiavnicku-galeriu-pocas-dnesneho-dna-ovladne-vlna-v-roznych-podobach/>

TS: Banskoštiavnickú galériu v sobotu ovládne vlna v rôznych podobách, 11.11.2023, <https://www.panorama.sk/sk/noviny/kultura>

TS: Slovenské banské múzeum rozbieha projekt Zelená misia, 20.11.2023, <https://www.teraz.sk/regiony/slovenske-banske-muzeum-rozbieha-proj/755746-clanok.html?fbclid=IwAR1LTsQNW-m8rj3xJjAzkMp3m2zygT72PduN19JkX037hI5iFTHs4UCsDYE>

TS: Zelená misia je nový ťahák, prečo navštívite Banskú Štiavnicu opakovane, 21.11.2023, <https://www.rtvs.sk/novinky/zaujímavosti/345122/zelena-misia-je-novy-tahak-preco-navstivite-bansku-stiavnicu-opakovane>

TS: ZELENÁ MISIA – NOVÝ PROJEKT SLOVENSKEHO BANSKÉHO MÚZEA ZAMERANÝ NA ZMIERŇOVANIE DOPADOV ZMENY KLÍMY, 21.11.2023, <https://www.priekopnik.sk/kultura/zelena-misia-novy-projekt-slovenskeho-banskeho-muzea-zamerany-na-zmiernovanie-dopadov-zmeny-klimy/>

TS: Slovenské banské múzeum spustilo projekt Zelená misia., 22.11.2023, <https://bystrica.standard.sk/500764/slovenske-banske-muzeum-spustilo-projekt-zelena-misia>

TS: Slovenské banské múzeum spustilo projekt Zelená misia, 22.11.2023, <https://www.tasr.sk/tasr-clanok/TASR:2023112200000332>

TS: Slovenské banské múzeum spustilo projekt Zelená misia, 22.11.2023, <https://www.teraz.sk/spravy/slovenske-banske-muzeum-spustilo-proj/756326-clanok.html>

TS: Slovenské banské múzeum odštartovalo projekt Zelená misia: Na čo je zameraný?, 26.11.2023,

<https://www.cas.sk/clanok/2870995/slovenske-banske-muzeum-odstartovalo-projekt-zelena-misia-na-co-je-zamerany/>

TS: Štjavnýcky vianočný jarmok 8. – 9. 12. 2023, 30.11.2023, <https://krasaslovenska.sk/2023/11/stjavnicky-vianocny-jarmok/>

TS: Plagát ŠVJ, 30.11.2023, <https://www.svatyantton.sk/podujatia-v-okrese.html>

TS: Plagát ŠVJ, 1.12.2023, <https://dudince.online/podujatia>

TS: ŠTJAVNYCKÝ VJANOČNÝ JARMOK, 1.12.2023, <https://www.kralovce-krnisov.sk/stjavnicky-vianocny-jarmok-a22-744>

TS: Štjavnýcky vianočný jarmok, 1.12.2023, <https://www.sermiri.cz/akce/stjavnicky-vianocny-jarmok/21748>

TS: Plagát ŠVJ, 1.12.2023, <https://www.gubana.sk/event/stjavnicky-vianocny-jarmok-2/>

TS: Plagát ŠVJ, 1.12.2023, <https://www.regionhont.sk/podujatia-v-regione-hont>

TS: Na Starom zámku otvorila novú expozíciu streleckých terčov, 7.12.2023, <https://www.teraz.sk/regiony/b-stiavnica-na-starom-zamku-otvorila/759750-clanok.html>

TS: Nová expozícia streleckých terčov na Starom Zámku v Banskej Štiavnici, 7.12.2023, <https://slovensky-vecernik.sk/story/nova-expozicia-streleckych-tercov-na-starom-zamku-v-banskej-stiavnici>

TS: NA MUŠKE - otvorenie novej expozície streleckých terčov, 7.12.2023, <https://www.sermiri.cz/akce/na-muske---otvorenie-novej-expozicie-streleckych-tercov/21653>

TS: V Kammerhofe sa začal 18. ročník Štjavnýckého vianočného jarmoku, 8.12.2023, <https://www.teraz.sk/regiony/b-stiavnica-v-kammerhofe-sa-zacal-18/760040-clanok.html>

TS: V Kammerhofe sa začal 18. ročník Štjavnýckého vianočného jarmoku, 9.12.2023, <https://www.obecne-noviny.sk/clanky/v-kammerhofe-sa-zacal-18-rocnik-stjavnickyeho-vianocneho-jarmoku>

Príbeh imerzívne divadla Kosmopol: Ako sa tvorí imaginárium, 9.2.2023: <https://devin.rtv.sk/clanky/kulturny-dennik/317032/pribeh-imerzivne-divadla-kosmopol-ako-sa-tvori-imaginarium>

Diskusia s Dávidom Koronczim, artalk.cz, 10.2.2023: <https://artalk.cz/2023/02/10/17-2-2023-diskusia-s-davidom-koronczim/>

Diskusia s Dávidom Koronczim v GaJK, 17.2.2023: <https://www.vsvu.sk/sk/udalosti/QXenZJOx/diskusia-s-davidom-koronczim-v-gajk-02132023/>

Minor Maxi 3 – Diskusia s umelcom Dávidom Koronczim, Slovenské banské múzeum, Banská Štiavnica, 17.2.2023: <https://obecbeluj.sk/aktuality/oznamy/minor-maxi-3-diskusia-s-umelcom-davidom-koronczim-slovenske-banske-muzeum-banska-stiavnica/>

Johana Merta v Galérii Jozefa Kollára, 25.2.2023, <https://artalk.cz/2023/02/25/ts-johana-merta-v-galerii-jozefa-kollara-2/>

Divočina (Kým sme tancovali) v Galérii Jozefa Kollára, 26.2.2023, <https://artalk.cz/2023/02/26/divocina/>

Zoya Laktionova v Galérii Jozefa Kollára, 28.2.2023, <https://artalk.cz/2023/02/28/zoya-laktionova-v-galerii-jozefa-kollara/>

Horiaca Štiavnica: kým plamene ničili historické centrum, ľudská reťaz zachránila obrazy, staré knihy aj listiny z archívu (+ video), 18.3.2023, <https://dennikn.sk/3289693/horiaca-stiavnica-kym-plamene-nicili-historicke-centrum-ludska-retaz-zachranila-obrazy-stare-knihy-aj-listiny-z-archivu-video/>

Obrovský požiar v Banskej Štiavnici zasiahol sedem budov, centrum mesta pre verejnosť do odvolania uzavreli, 18.3.2023, <https://myziar.sme.sk/c/23148099/obrovsky-poziar-v-banskej-stiavnici-hasia-uz-hodiny-plamene-zasiahli-osem-budov.html>

V Banskej Štiavnici doteraz zhorelo päť striech národných kultúrnych pamiatok, 18.3.2023, <https://dennikn.sk/minuta/tema/16294/poziar-banska-stiavnica>

Najväčší dym z požiaru v Banskej Štiavnici sa momentálne valí zo strechy budovy Banského múzea., 18.3.2023, <https://dennikn.sk/minuta/tema/16294/poziar-banska-stiavnica>

Samospráva Banskej Štiavnice požiadala ľudí o pomoc pri vynášaní diel z Galérie Jozefa Kollára, aby ich nezničil požiar., 18.3.2023, <https://dennikn.sk/minuta/tema/16294/poziar-banska-stiavnica>

Podarilo sa nám spoločne evakuovať celú expozíciu, depozitáre i výstavy, 19.3.2023, <https://dennikn.sk/minuta/tema/16294/poziar-banska-stiavnica>

Banskoštiavnické múzeum je po požari vo FATÁLNOM stave: Ľudia zachraňovali, čo sa dalo!, 19.3.2023, <https://www1.pluska.sk/krimi/stiavnicke-muzeum-je-poziar-fatalnom-stave-ludia-zachranovali-co-dalo>

Fatálne škody: Pozrite, čo všetko zničil požiar v Banskej Štiavnici! Tá sumarizácia vás rozpláče, 19.3.2023, <https://www.topky.sk/cl/10/2487989/Fatalne-skody--Pozrite--co-vsetko-znicil-poziar-v-Banskej-Stiavnici--Ta-sumarizacia-vas-rozplace>

Požiar v Banskej Štiavnici sa podarilo zlikvidovať. Mesto vyhlásilo mimoriadnu situáciu, 19.3.2023, <https://spravy.pravda.sk/domace/clanok/660819-poziar-v-banskej-stiavnici-je-stabilizovany-mesto-vyhlasilo-mimoriadnu-situaciju/>

Požiar v Banskej Štiavnici sa podarilo uhasiť. Pozrite sa, aké škody oheň spôsobil, 19.3.2023, <https://spravy.rtvs.sk/2023/03/poziar-v-banskej-stiavnici-sa-podarilo-uhazit-pozrite-sa-ake-skody-ohen-sposobil/>

Banská Štiavnica vyhlásila mimoriadnu situáciu, požiar zlikvidovali, 19.3.2023, <https://www.noviny.sk/slovensko/banska-bystrica/768974-banska-stiavnica-vyhlasila-mimoriadnu-situaciu>

Mineralogická zbierka Banského múzea v Banskej Štiavnici nie je zničená, 20.3.2023, <https://dennikn.sk/minuta/tema/16294/poziar-banska-stiavnica>

Štátne budovy Banského múzea a Galérie Jozefa Kollára v Banskej Štiavnici neboli poistené., 20.3.2023, <https://dennikn.sk/minuta/tema/16294/poziar-banska-stiavnica>

Požiar v Banskej Štiavnici: Na zhorenisku Štiavničania hľadajú šťastie v nešťastí (reportáž), 20.3.2023, <https://www.aktuality.sk/clanok/StEtHfW/poziar-v-banskej-stiavnici-na-zhorenisku-stiavnicania-hladaju-stastie-v-nestasti-reportaz/>

Ľudí spojilo horiace peko v Štiavnici: Ako sme zachraňovali kus histórie! Opísali minúty strachu, 20.3.2023, <https://www.cas.sk/clanok/2781021/ludi-spojilo-horiace-peko-v-stiavnici-ako-sme-zachranovali-kus-historie-opisali-minuty-strachu/>

Nie všetky objekty v Banskej Štiavnici boli poistené. Budaj požičal budovu žiakom z umeleckej školy, 20.3.2023, <https://spravy.pravda.sk/regiony/clanok/660974-pomoc-po-poziar-i-budaj-skolakom-pozical-budovu/>

Hasiči v Banskej Štiavnici museli prispôbiť techniky hasenia. Nemohli použiť ani vrtuľník, 20.3.2023, <https://www.ta3.com/clanok/261865/hasici-v-banskej-stiavnici-museli-prisposobit-techniky-hasenia-nemohli-pouzit-ani-vrtunik>

Slovenské banské múzeum potrebuje na práce po požiari najmä chýbajúci personál, 21.3.2023, <https://www.aktuality.sk/clanok/DUcZfIA/slovenske-banske-muzeum-potrebuje-na-prace-po-poziar-i-najma-chybajuci-personal/>

Banské múzeum v Štiavnici potrebuje na práce po požiari najmä chýbajúci personál, 21.3.2023, <https://www.ta3.com/clanok/261929/banske-muzeum-v-stiavnici-potrebuje-na-prace-po-poziar-i-najma-chybajuci-personal/>

Banská Štiavnica: SBM potrebuje na práce po požiari chýbajúci personál, 21.3.2023, https://www.teraz.sk/spravy/banska-stiavnica-sbm-potrebuje-na-pr/702484-clanok.html?utm_source=teraz&utm_medium=organic&utm_campaign=click&utm_content=%253BsSpr%25C3%25A1vy

Riaditeľka Slovenského banského múzea hovorí, že na chýbajúce poistenie upozorňovali., 21.3.2023, <https://dennikn.sk/minuta/tema/16294/poziar-banska-stiavnica>

Keď horí, ľudia si uvedomujú, že sú bratia a sestry, 21.3.2023, <https://komentare.sme.sk/c/23149059/ked-hori-ludia-si-uvedomuju-ze-su-bratia-a-sestry.html?ref=mnt>

Banská Štiavnica: SBM potrebuje na práce po požiari chýbajúci personál, 21.3.2023, <https://hyperportal.sk/2023/03/21/banska-stiavnica-sbm-potrebuje-na-prace-po-poziar-i-chybajuci-personal/>

Situácia v Banskej Štiavnici: Dobrovoľníci vypratávajú požiarom postihnuté budovy, 21.3.2023, <https://www.noviny.sk/slovensko/770070-situacia-v-banskej-stiavnici-dobrovolnici-vypratavaju-poziarom-postihnute-budovy>

Jedna z budov, ktoré poškodil požiar v Banskej Štiavnici, nie je poistená, 21.3.2023, <https://spravy.rtvs.sk/2023/03/jedna-z-budov-ktore-poskodil-poziar-v-banskej-stiavnici-nie-je-poistena/>

Budova Banského múzea nebola poistená. Kto ponesie zodpovednosť?, 21.3.2023, <https://www.ta3.com/clanok/261858/budova-banskeho-muzea-nebola-poistena-kto-ponesie-zodpovednost>

Požár v centru Banské Štiavnice zasáhl i kultúrne inštitúcie a jejich zbierky, 21.3.2023, <https://artalk.cz/2023/03/21/pozar-v-centru-banske-stiavnice-zasahl-i-kulturni-institute-a-jejich-sbirky/>

Požiarom zničené Slovenské banské múzeum potrebuje nielen peniaze, ale aj personál, 22.3.2023, <https://www.kosiceonline.sk/poziarom-znicene-slovenske-banske-muzeum-potrebuje-nielen-peniaze-ale-aj-personal>

Požiar v Štiavnici zmobilizoval pomoc z celého sveta. Ako vyzerá zoznam škôd a čo sa podarilo zachrániť?, 22.3.2023, <https://spravy.pravda.sk/regiony/clanok/661129-banskej-stiavnici-pomoze-unesco-aj-cesky-rezort-kultury/>

Prichádzajú posily na záchranu zbierok v banskom múzeu, 23.3.2023, <https://mybystrica.sme.sk/c/23150148/prichadzaju-posily-na-zachranu-zbierok-v-banskom-muzeu.html>

Prichádzajú posily na záchranu zbierok v banskom múzeu, 23.3.2023, <https://spravyaktualne.sk/clanok-1663365/prichadzaju-posily-na-zachranu-zbierok-v-banskom-muzeu>

Erika Szóke v projekte Minor Maxi, Kultúrny denník, 23.3.2023: <https://devin.rtvs.sk/clanky/kulturny-dennik/320906/erika-szoke-v-projekte-minor-maxi>

Českí experti pomôžu so záchranou vzácnnej zbierky v SBM, 24.3.2023,

<https://www.teraz.sk/najnovsie/ceski-experti-pomozu-so-zachranou-v/703244-clanok.html>

Českí experti pomôžu so záchranou vzácnej zbierky po požiari v Banskej Štiavnici, 24.3.2023,

<https://www.topky.sk/cl/10/2491475/Ceski-experti-pomozu-so-zachranou-vzacnej-zbierky-po-pozari-v-Banskej-Stiavnici>

B. Štiavnica otvorí okrem Berggerichtu v sezóne všetky expozície SBM, 24.3.2023,

<https://www.teraz.sk/regiony/b-stiavnica-otvori-okrem-berggerichtu/703210-clanok.html>

Požiar v Banskej Štiavnici letnú sezónu v banskom múzeu neohrozí, 24.3.2023,

<https://mybystrica.sme.sk/c/23150379/poziar-v-banskej-stiavnici-letnu-sezonu-v-banskom-muzeu-neohrozi.html>

Banské múzeum nemá poistku, podľa envirorezortu má právnu subjektivitu, 25.3.2023,

<https://www.teraz.sk/regiony/znicene-banske-muzeum-nema-poistku/703403-clanok.html>

Banské múzeum zničil požiar a nemá poistku, podľa Ministerstva životného prostredia má právnu subjektivitu,

25.3.2023, <https://hnonline.sk/finweb/ekonomika/96074175-banske-muzeum-znicil-poziar-a-nema-poistku-podla-ministerstva-zivotneho-prostredia-ma-pravnu-subjektivitu>

Riaditeľka Slovenského banského múzea po požiari: Je to hanba aj veľká príležitosť (rozhovor), 26.3.2023,

<https://www.aktuality.sk/clanok/Njxyhnr/riaditelka-slovenskeho-banskeho-muzea-po-pozari-je-to-hanba-aj-velka-prilezitost-rozhovor/>

Všetky expozície Slovenského banského múzea v Banskej Štiavnici budú okrem Berggerichtu v lete otvorené,

27.3.2023, <https://www.kosiceonline.sk/vsetky-expozicie-slovenskeho-banskeho-muzea-v-banskej-stiavnici-budu-okrem-berggerichtu-v-lete-otvorene>

Pokračuje revízia geologických zbierok z Berggerichtu, 31.3.2023,

<https://www.kosiceonline.sk/pokracuje-revizia-geologickych-zbierok-z-berggerichtu>

V múzeu nemajú ľudí ani peniaze, premiér ohlásil prvú pomoc, dlhoročné problémy počkajú, 5.4.2023,

<https://www.aktuality.sk/clanok/UhZvpb6/v-muzeu-nemaju-ludi-ani-peniaze-premier-ohlasil-prvu-pomoc-dlhorocne-problemy-pockaju/>

Budaj: Slovenské banské múzeum bude mať provizórnu strechu, 5.4.2023,

<https://www.teraz.sk/regiony/budaj-slovenske-banske-muzeum-bude-m/705981-clanok.html>

Slovenské banské múzeum bude mať na budúci týždeň provizórnu strechu, 5.4.2023,

<https://svetkrestanstva.postoj.sk/127840/slovenske-banske-muzeum-bude-mat-na-buduci-tyzden-provizornu-strechu>

Budaj: Slovenské banské múzeum bude mať na budúci týždeň provizórnu strechu, 5.4.2023,

<https://hn24.hnonline.sk/hn24/96076133-budaj-slovenske-banske-muzeum-bude-mat-na-buduci-tyzden-provizornu-strechu>

Prvá pomoc Banskej Štiavnici od vlády je 11 miliónov. Zatiaľ chýba plán, aby sa požiar nezopakoval, 5.4.2023,

<https://dennikn.sk/3315606/prva-pomoc-banskej-stiavnici-od-vlady-je-11-milionov-zatial-chyba-plan-aby-sa-poziar-neopakoval/>

Slovenské banské múzeum bude mať na budúci týždeň provizórnu strechu, 5.4.2023,

<https://www.postoj.sk/127840/slovenske-banske-muzeum-bude-mat-na-buduci-tyzden-provizornu-strechu>

Banské múzeum v Štiavnici bude mať provizórnu strechu, 6.4.2023,

<https://myziar.sme.sk/c/23155085/banske-muzeum-v-stiavnici-bude-mat-provizornu-strechu.html>

Po obrovskom požiari v Banskej Štiavnici múzejníkom chýbalo 40 prílb: Takto dopadla pátracia akcia!, 8.4.2023,

<https://www.cas.sk/clanok/2787443/po-obrovskom-pozari-v-banskej-stiavnici-muzejnikom-chyvalo-40-prilb-takto-dopadla-patracia-akcia/>

Po obrovskom požiari v Banskej Štiavnici múzejníkom chýbalo 40 prílb: Takto dopadla pátracia akcia!, 8.4.2023,

<https://www.news.sk/rss/clanok/2023/04/456866/po-obrovskom-pozari-v-banskej-stiavnici-muzejnikom-chyvalo-40-prilb-takto-dopadla-patracia-akcia/>

Banské múzeum v Banskej Štiavnici chystá letnú sezónu, 13.4.2023,

<https://kultura.pravda.sk/galeria/clanok/584307-banske-muzeum-v-banskej-stiavnici-chysta-letnu-sezonu/>

Slovenské banské múzeum sa pripravuje na letnú sezónu. Hľadá i sezónnych lektorov, 13.4.2023,

<https://banskabystrica.zoznam.sk/slovenske-banske-muzeum-sa-pripravuje-na-letnu-sezonu-hlada-i-sezonnnych-lektorov/>

Múzeum sa pripravuje na letnú sezónu, hľadá i sezónnych lektorov, 14.4.2023,

<https://myziar.sme.sk/c/22637368/muzeum-sa-pripravuje-na-letnu-sezonu-hlada-i-sezonnnych-lektorov.html>

Katastrofický turizmus? Radšej príďte na dovolenku, volajú z Banskej Štiavnice mesiac po požiari, 17.4.2023,

<https://www.aktuality.sk/clanok/Bu4UKme/katastroficky-turizmus-radsej-pridte-na-dovolenku-volaju-z-banskej-stiavnice-mesiac-po-pozari/>

Epizóda Banská Štiavnica: Na peniaze stále čakáme, tvrdí riaditeľka banského múzea Zuzana Denková (Ráno Nahlas) podcastu Ráno Nahlas

Podcast pripravil Jaroslav Barborák, 24.4.2023

<https://www.audiolibrix.com/sk/Podcast/Episode/531461/banska-stiavnica-na-peniaze-stale-cakame-tvrdi-riaditelka-banskeho-muzea-zuzana-denkova-rano-nahlas>

Banská Štiavnica: Na peniaze stále čakáme, tvrdí riaditeľka banského múzea (podcast), 25.4.2023,

<https://www.aktuality.sk/clanok/e4puQL0/banska-stiavnica-na-peniaze-stale-cakame-tvrdi-riaditelka-banskeho-muzea-podcast/>

Banská Štiavnica: Na peniaze stále čakáme, tvrdí riaditeľka banského múzea, 25.4.2023,

<https://www.novespravy.sk/rss/clanok/2023/04/526288/banska-stiavnica-na-peniaze-stale-cakame-tvrdi-riaditelka-banskeho-muzea/>

GRAND OPENING GAJK Galéria Jozefa Kollára, 10.5.2023,

<https://www.corobis.sk/podujatie/grand-opening-gajk-galeria-jozefa-kollara/>

Kultúrne tipy: Štiavnica volá do znovuotvorenej galérie, Košice na filmový festival

Kam za kultúrou od 9. do 16. júna?, 9.6.2023, <https://kultura.sme.sk/c/23179518/kulturne-tipy-stiavnica-vola-do-znovuotvorenej-galerie-košice-na-filmovy-festival.html>

Grand Opening Galérie Jozefa Kollára po požiari v Banskej Štiavnici, Kultúrny denník, 15.6.2023:

<https://devin.rtvs.sk/clanky/kulturny-dennik/329281/grand-opening-galerie-jozefa-kollara-po-pozari-v-banskej-stiavnici>

Prezidentka Zuzana Čaputová navštívila Banskú Štiavnicu: POZRITE, čo povedala o tomto meste!, 7.6.2023:

<https://www1.pluska.sk/regiony/prezidentka-zuzana-caputova-navstivila-bansku-stiavnicu-pozrite-co-povedala-tomto-meste>

Prezidentka navštívila v B. Štiavnici miesta zničené požiarom, 7.6.2023:

<https://www.prezident.sk/article/prezidentka-navstivila-v-banskej-stiavnici-miesta-znicene-poziarom/>

Fotoreportáž: Prezidentka v Banskej Štiavnici, 8.6.2023: <https://www.banskastiavnica.sk/fotoreportaz-prezidentka-v-banskej-stiavnici/>

Chystajú skladbu pre zvony na zámku aj akustický večer pri tajchu, n:ear 2023 v SBM, 19.7.2023,

<https://dennikn.sk/3481274/chystaju-skladbu-pre-zvony-na-zamku-aj-akusticky-vecer-pri-tajchu/?fbclid=IwAROWBEZaltL9Z1XgDqcU5osq7FZTPR5GDKio-LLrKN4bbYtu7XZaAYxYDII>

Festival n:ear, 21.7.2023: <https://jazzport.cz/2022/07/13/blizi-sa-druhy-rocnik-festivalu-experimentalnej-a-improvizovanej-hudby-near/>

Festival 4 živly: Slovensko dnes, magazín o Slovensku – podcast pre Slovákov žijúcich v zahraničí, RTVS Slovakia

Int.: <https://www.rtvs.sk/radio/archiv/1488/2119780>

Diskusia Baníci - Ikony socializmu? 10.8. 2023: https://www.4zivly.sk/akcie/225/722/diskusia-banici-ikony-socializmu/detail_templateSample

JAMA - 77. ročník Milana Adamčiaka 13.10.: <https://www.jama.ooo/#program>

Grand Opening. In *Rádio Devín*, 10.11.2023: <https://devin.rtvs.sk/clanky/kulturny-dennik/344876/grand-opening-v-galerii-jozefa-kollara-v-banskej-stiavnici>

TELEVÍZIA A ROZHLAS

DENKOVÁ, Zuzana – JANUŠOVÁ, Mária – KUČOVÁ, Michaela: Štát musí povedať, či chce silné kultúrne inštitúcie. In *Artalk*, 5.5.2023, <https://artalk.info/news/stat-musi-povedat-ci-chce-silne-kulturne-institutcie>

DENKOVÁ, Zuzana – JANUŠOVÁ, Mária – KOVÁČIKOVÁ, Katarína – PAŠKAYOVÁ, Zuzana. Po ničivom požiari opäť ožila: Banská Štiavnica víta všetky umelecké duše. In *TV JOJ*, 4.6.2023, <https://www.noviny.sk/slovensko/799400-po-nicivom-pozari-opat-ozila-banska-stiavnica-vita-vsetky-umelecke-duse>

DENKOVÁ, Zuzana. Nočná pyramída, 4.1.2023, <https://www.rtvs.sk/radio/archiv/11436/1967567>

DENKOVÁ, Zuzana – PAŠKAYOVÁ, Zuzana. RTVS Regina: Reportáž o aktuálnom stave sanačných prác a pozvánku do expozícií múzea, 12.4.2023

DENKOVÁ, Zuzana – LAZAR, Tomáš. TV Markíza, relácia Reflex. Reportáž o stave sanačných prác v BS i SBM, 13.4.2023

DENKOVÁ, Zuzana – PAŠKAYOVÁ, Zuzana. Pomôžme Banskej Štiavnici. Diskusia Denníka N a Denníka SME o aktuálnom dianí v SBM po požiari, 17.4.2023

DENKOVÁ, Zuzana. Rozhovor. Hospodárske noviny, 18.4.2023

DENKOVÁ, Zuzana. Rozhovor. Rádio Slovensko, 24.4.2024

GALKOVÁ, Helena. Rozhovor s VIO TV (Haraburdy)

GALKOVÁ, Helena. Rozhovor s RTVS – TV Regina na podujatí Dušičky z Nového zámku, 2.11.2023, <https://www.rtvs.sk/televizia/archiv/14356/432691#227>

HARVAN, Daniel. Denný magazín o živote v regiónoch, 31.10.2023 od 19:48 do 23:05, Lekárnik Margótsy Ján, <https://www.rtvs.sk/televizia/archiv/14356/432611#1188>

HARVAN, Daniel. Reportáž pre Vio TV (Haraburdy)

HARVAN, Daniel. Rozhovor pre Rádio Regina (Pleta)

HARVAN, Daniel. Rozhovor pre Rádio Devín (Kosmopol)

HARVAN, Daniel. Rozhovor. Stále sa len učíme vážiť si minulosť, pomáha nám v tom aj fotografia
<https://www.dokumentmagazin.sk/clanok/stale-sa-len-ucime-vazit-si-minulost-pomaha-nam-v-tom-aj-fotografia?fbclid=IwAR3KDMrtVXRi9Z236pADGTYgBM7Wa-q4lpjleN0-DsbTPoVVpkrGoY3DA5o>

CHOVANOVÁ, Iveta. Televízne noviny, 15.10.2023, od 35:29 do 37:20, Výskum po požiari vydáva poklady,
<https://www.markiza.sk/relacie/televizne-noviny/epizoda/152409-15-10-2023>

JANCSY, Peter. Rozhovor o vrchu Sitno a Štiavnických vrchoch z geologického hľadiska pre rádio Regina, 2.9.2023

JANCSY, Peter. Rozhovor s pánom Juhászom o Berggerichte pre Audioprojekt

JANUŠOVÁ, Mária – MOČKOVÁ, Jana – PAŠKAYOVÁ, Zuzana. Po dyme už nie je ani stopy: Galéria v Banskej Štiavnici sa otvára po požiari, ktorému len tesne unikla. In *Denník N*, 1.6.2023, <https://dennikn.sk/3404826/po-dyme-uz-nie-je-ani-stopy-galeria-v-banskej-stiavnici-sa-otvara-po-pozari-ktoremu-len-tesne-unikla-foto/>

JANUŠOVÁ, Mária – DOBROTOVÁ, Miriam – PAŠKAYOVÁ, Zuzana. Galériu otvorili dva mesiace po požiari. In *Správy RTVS*, 2.6.2023, <https://www.rtvsk.sk/televizia/archiv/13986/406350#1817>

JANUŠOVÁ, Mária – PAŠKAYOVÁ, Zuzana – URAM, Martin. Grand opening Galérie Jozefa Kollára po požiari v Banskej Štiavnici. In *Rádio Devín*, 15.6.2023, <https://devin.rtvsk.sk/clanky/kulturny-dennik/329281/grand-opening-galerie-jozefa-kollara-po-pozari-v-banskej-stiavnici>

JANUŠOVÁ, Mária. Anketa 2023. In *Artalk*, 31.12.2023, <https://artalk.info/news/anketa-2023>

MACKO, Tadeáš. RTVS – hosť v relácii „V múzeu“, prezentovanie expozície Baníctvo na Slovensku, 20.1.2023

MACKO, Tadeáš. Rozhovor v: RTVS – hosť v relácii „Dobré ráno Slovensko“ ako zamestnanec múzea 8.2.2023

MIHOKOVÁ, Oľga. V Handlovej priblížili krásy hrnčiarstva tvorivou formou,
https://trecin.standard.sk/434841/video-v-handlovej-priblizili-krasy-hrnciarstva-tvorivou-formou?fbclid=IwAR1VDT7VyHLdu3UZ454BxllMOCqC5r5_Mqvg61HE1oaMx9bfweLwedNaU74

PAŠKAYOVÁ, Zuzana – MICHALÍKOVÁ, Iveta. Slovensko dnes, magazín o Slovensku – podcast pre Slovákov žijúcich v zahraničí, In: *RTVS Slovakia Int.*, 26.8. 2023, <https://www.rtvsk.sk/radio/archiv/1488/2124650>

PAŠKAYOVÁ, Zuzana – JANCSY, Peter. O aktuálnom stave Galérie J. Kollára a geologickej zbierky SBM. ČT, 20.4.2023

PÁCHNIKOVÁ, Petra. Rádio DEVÍN, Kultúrny denník, 14:10, Ako ďalej, Banská Štiavnica?
<https://devin.rtvsk.sk/clanky/kulturny-dennik/337288/ako-dalej-banska-stiavnica>

PÁCHNIKOVÁ, Petra. Rozhovor s RTVS – TV Regina na podujatí Dušičky z Nového zámku, 2.11.2023,
<https://www.rtvsk.sk/televizia/archiv/14356/432691#227>

PITNEROVÁ, Tereza. Uhoľná expozícia Handlová, Dámsky klub, 7.11.2023,
<https://www.rtvsk.sk/televizia/archiv/14057/433452#3984>

ORČÍK, Peter. Zaži to, 24.9.2023, 7:45, <https://www.rtvsk.sk/televizia/archiv/20182/425062#48>

ORČÍK, Peter. Nová záhrada, 15.10.2023, od 3:00 do 8:13, https://videportal.joj.sk/nova-zahrada/epizoda/114954-nova-zahrada?_gl=1*1xvwyzs*_ga*NjU3ODYxNjk3LjE2Nzk0NzA0MjA.*_ga_9FWZQ15GJL*MTY5NzcwMDY4NC4yLjAuMTY5NzcwMDY4NC4wLjAuMA

Minor Maxi v Banskej Štiavnici, 23.2.2023: <https://devin.rtvsk.sk/clanky/kulturny-dennik/318201/minor-maxi-v-banskej-stiavnici>

Múzeu chýbajú reštaurátori, 10.5.2023,
<https://www.markiza.sk/relacie/prve-televizne-noviny/bonus/62122-muzeu-chybaju-restauratori>

Denný magazín o živote v regiónoch. Berggericht, 16.5.2023,
<https://www.rtvsk.sk/televizia/archiv/14356/403697#70>

Správy RTVS, Sobota 27.05.2023 19:00, Od 30:19 do 32:24, 25 ročník Festivalu kumštu remesla a zábavy,
<https://www.rtvsk.sk/televizia/archiv/13982/404711#1772>

Regina, Štvrtok 1.06.2023 16:30, Denný magazín o živote v regiónoch. Festival Zeme v Banskej Bystrici, od 1:26 do 4:43, <https://www.rtvsk.sk/televizia/archiv/14356/406022#54>

Správy RTVS, Piatok 2.06.2023 19:00, Grand opening, od 28:32 do 30:16,
<https://www.rtvsk.sk/televizia/archiv/13982/405767#1715>

22. Štiavnický magazín 2023, 2.6.2023, Festival Kumštu ,remesla a zábavy je obľúbeným podujatím Slovenského banského múzea na Starom zámku. Tento rok oslávil štvrtstoročnicu.
<http://vivotv.sk/2023/06/>

Noviny TV JOJ, Galériu otvorili po troch mesiacoch, 3.6.2023, od 5:02 do 7:03,
<https://videportal.joj.sk/noviny/epizoda/110785-noviny-tv-joj?fbclid=IwAR2tGRtLPapCQmxbjbTc - mFOEXJykFy0oMxsFJEUwkHmjT2J6dJea3i5DM>

36. Štiavnický magazín 2023, 8.9.2023, od 11:36 do 17:20, Mgr. Anna Ďuricová, PhDr. Daniel Harvan, Mgr. Helena Galková, https://www.youtube.com/watch?v=q_IGD3OaZkE&ab_channel=viotvbanskastiavnica
 VIDEO: V Handlovej priblížili krásy hrnčiarstva tvorivou formou, 10.9.2023, <https://trecin.standard.sk/434841/video-v-handlovej-priblizili-krasy-hrnčiarstva-tvorivou-formou>
 Dámsky klub, 12:25, 7.11.2023, od 1:06:02 do 1:10:26, Uhoľná expozícia Handlová, <https://www.rtvs.sk/televizia/archiv/14057/433452#4007>
 Správy RTVS, 19:00, Festival vlny, 11.11.2023, od 39:27 do 41:33 <https://www.rtvs.sk/televizia/archiv/13982/433601#2369>
 AKTUÁLNE :24, 18:00, Festival vlny, 11.11.2023, od 19:30 do 24:30 <https://www.rtvs.sk/televizia/archiv/20110/434198#1195>

3.1.6.3 WEBINÁRE, SEMINÁRE, KONFERENCIE, SYMPÓZIÁ

V roku 2023 mali zamestnanci SBM možnosť zúčastniť sa na konferenciách, seminároch, sympóziách bez obmedzenia.

Účasť na odborných podujatiach v roku 2023		
Odborné podujatie	Riešiteľ	Výstup
Pracovné stretnutie v Mestskom múzeu a Slovenskej národnej galérii, Bratislava, 2. február 2023	Mgr. Z. Paškayová Mgr. Z. Denková, PhD. Mgr. M. Lenčová Mgr. A. Ďuricová	Diskusia o aktivitách a špecifickej problematike múzejných inštitúcií so zamestnancami a odbornými pracovníkmi múzea. Komentovaná prehliadka novo zrekonštruovaných priestorov SNG.
Verejní zamestnanci v meniacich sa režimoch na území strednej a východnej Európy, 1900–1950, Košice, 25.-26.apríl 2023	PhDr. D. Harvan	Aktívna účasť
Medzinárodné stretnutie zástupcov národných komisií Geoparkov krajín V4 v rámci slovenského predsedníctva, Banská Štiavnica, 10.-11. mája 2023	PhDr. D. Harvan Mgr. T. Macko Ing. P. Páchniková Mgr. E. Švecová	Aktívna účasť.
Medzinárodná vedecká konferencia: Kniha a jej dejiny na Slovensku. Knižná kultúra z hľadiska slovenských reálií, Slovenská národná knižnica, Martin, 16.-18. máj 2023	Mgr. A. Matejková, PhD.	Osobná knižnica akademického maliara Edmunda Gwerka v správe Slovenského banského múzea v Banskej Štiavnici.
Noc kostolov 2023, Banská Štiavnica, 2. jún 2023	Mgr. A. Matejková, PhD.	Knižnica evanjelického lýcea v Banskej Štiavnici, výstava starých tlačí.
Citadela 01: Chvála zberateľstva, Banská Štiavnica, 21. júl 2023	Mgr. A. Matejková, PhD.	Umelecko – historické kolekcie v zbierkach mešťanov.
Medzinárodná konferencia Erbe symposium vo Freibergu, Nemecko, 6.-9.september 2023	Mgr. T. Pastucha, PhD.	Digitizing of the museum collection of Slovak Mining Museum, its realization and importance.
Odborná konferencia k príležitosti 66. výročia otvorenia Historickej striebornej bane v Tarnowských Horách, 9. september 2023	Mgr. H. Galková Mgr. P. Jancsy	Príspevok k histórii ťažby striebra v Banskej Štiavnici.
Dni európskeho kultúrneho dedičstva, BANSKÉ LOKOMOTÍVY V SKANZENE,	PhDr. D. Harvan	Aktívna účasť.

Banská Štiavnica, 9. september 2023		
Dni európskeho kultúrneho dedičstva, Diskusia „Kultúrne dedičstvo lokality UNESCO Banská Štiavnica“, 21. september 2023	Ing. arch. I. Chovanová	Význam ochrany, preventívnej údržby a prezentácie pamiatok. Nové výzvy v obnove a prevádzkovaní pamiatok v kontexte s energetickou a klimatickou krízou.
„Ochrana kultúrneho dedičstva a kultúrnych inštitúcií na Slovensku“, Košice, 19. ročníku Festivalu múzeí na Slovensku, 33. Valné zhromaždenie ZMS, 2.-4. október 2023	Mgr. Z. Paškayová Mgr. Z. Denková, PhD. Mgr. M. Lenčová Mgr. A. Matejková, PhD.	Prezentácia múzea.
2. Česko-slovenský seminár environmentálnej výchovy a vzdelávania pre udržateľný rozvoj, Banská Bystrica, 4. október 2023	Mgr. A. Ďuricová Mgr. E. Švecová	Aktívna účasť.
27. sympóziu z dejín farmácie, konané pri príležitosti 115. výročia úmrtia G. K. Zechentera-Laskomeského, Kremnica, 5. október 2023	PhDr. D. Harvan	Rodiny Aschner a Margótsy (v Kremnici a Banskej Štiavnici) nielen z pohľadu ich aktivít v oblasti farmácie.
27. sympóziu z dejín farmácie, konané pri príležitosti 115. výročia úmrtia G. K. Zechentera-Laskomeského, Kremnica, 5. október 2023	PhDr. RNDr. R. R. Senček, PhD.	Éra socialistickej propagandy v historickom skúmaní fotografických materiálov na príklade Biotiky, n. p. Slovenská Ľupča.
Konferencia Hospodárske a sociálne aspekty česko-slovenských vzťahů, Ostrava, 11. október 2023	Mgr. L. Patera	Exportné siete vývozu železnej rudy zo spišsko-gemerskej banskej oblasti do stredoeurópskych železiarní v rokoch 1867–1914.
Celoslovenská vedecká konferencia Sakrálne pamiatky na Slovensku, Západoslovenské múzeum v Trnave, 19.-20. október 2023	Mgr. A. Matejková, PhD.	Sakrálne pamiatky (liturgické textilie a obradné predmety) v zbierkovom fonde Slovenského banského múzea v Banskej Štiavnici.
Dušičky z Nového zámku, 2. november 2023	Mgr. H. Galková	Na plameni sviečky
KNIŽNICE MINULOSTI - Knižnice na území Slovenska v novoveku venované dejinám knižníc v novoveku, so špeciálnym zameraním na obdobie 1526 – 1789, Žilinská univerzita v Žiline, 14. november 2023	Mgr. A. Matejková, PhD.	Knižnica slovenskej študentskej literárnej spoločnosti na evanjelickom lýceu v Banskej Štiavnici v 19. storočí.
Museologica literaria 2023, Banská Bystrica, 15. november 2023	PhDr. RNDr. R. R. Senček, PhD.	Kyberkultúra a muzealizácia vo vzťahu ku skutočnosti so zameraním sa na identitu virtuálnej osobnosti.
Štiavnická obývačka, Banská Štiavnica, 25. november 2023	Mgr. L. Patera	Čierne diery: technické pamiatky v Banskej Štiavnici a okolí.
Burza minerálov, Banská Bystrica 16.- 17. jún 2023	Mgr. P. Jancsy PhDr. RNDr. R. R. Senček, PhD.	Aktívna účasť
Atraktívne príležitosti pre múzea zväzu: Bezplatný audiosprevodca a	Mgr. E. Švecová Mgr. M. Lenčová	Webinár, aktívna účasť.

spolupráca na EÚ projektoch so
SmartGuide, 20. apríl 2023

Medzinárodná konferencia Erbe symposium vo Freibergu, Nemecko, 6.-9.september 2023

3.1.6.4 OSTATNÁ ODBORNÁ ČINNOSŤ

Členstvo zamestnancov SBM v odborných organizáciách:

Zamestnanec	Inštitúcia/Pozícia
Mgr. Z. Denková, PhD.	Národopisná spoločnosť Slovenska, členka
Mgr. Z. Denková, PhD.	Etnologická komisia ZMS, podpredsedníčka
Mgr. Z. Denková, PhD.	Únia múzeí v prírode, členka
Mgr. Z. Denková, PhD.	Kalvátsky fond, členka
Mgr. Z. Denková, PhD.	Združenie turizmu Banská Štiavnica, členka
Mgr. Z. Denková, PhD.	Riadiaca skupina lokality svetového dedičstva UNESCO "Historické mesto Banská Štiavnica a technické pamiatky v jeho okolí, členka
Mgr. Z. Denková, PhD.	Redakčná rada ZSBM, členka
Mgr. I. Čengerová	Bankoštiavnicko-hodrušký banický spolok, členka
Mgr. A. Ďuricová	Rezortná komisia pre environmentálnu výchovu, vzdelávanie a osvetu MŽP SR, členka
Mgr. A. Ďuricová	Odborná komisia pre výchovu a vzdelávanie v múzeách ZMS, členka
Mgr. A. Ďuricová	Kultúrna komisia v obci Podhorie
Mgr. A. Ďuricová	Pracovná skupina pre vytvorenie funkčného systému EVVO v SR, členka
Mgr. H. Galková	Kultúrna komisia v obci Podhorie, členka
Mgr. H. Galková	Vedecká rada SBM, tajomníčka
Mgr. H. Galková	Redakčná rada ZSBM, tajomníčka
Mgr. H. Galková	OZ Iniciatíva za živé mesto, členka a pokladníčka
PhDr. D. Harvan	Medzirezortná komisia siete geoparkov SR, člen
PhDr. D. Harvan	Komisia pre tvorbu zbierok Múzea mincí a medailí v Kremnici, člen
PhDr. D. Harvan	Bankoštiavnicko-hodrušký banický spolok, člen
Bc. M. Hock	Bankoštiavnicko-hodrušký banický spolok, člen
Mgr. P. Jancsy	Prírodovedná komisia ZMS, člen
Mgr. P. Jancsy	Turistický klub Dr. Téryho, člen a aktívny značkár turistických chodníkov
Mgr. P. Jancsy	Šachový klub Opevnenie, člen
Mgr. M. Janušová	Galerijná rada SBM, členka

Mgr. M. Janušová	Slovenský komitét ICOM, členka
Ing. L. Lužina	Bankoštianicko-hodružský banický spolok, člen
Mgr. T. Macko	Archeologická komisia Zväzu slovenských múzeí, člen
Mgr. A. Matejková. PhD.	Sekcia pre dejiny knižnej kultúry pri Slovenskej historickej spoločnosti, členka
Mgr. A. Matejková. PhD.	Sekcia pre hospodárske a sociálne dejiny pri Slovenskej historickej spoločnosti, členka
Mgr. A. Matejková. PhD.	Komisia pre pamätihodnosti pri MsZ Banská Štiavnica, členka
Mgr. A. Matejková. PhD.	Slovenská historická spoločnosť pri SAV, členka
Mgr. P. Orčík	Bankoštianicko-hodružský banický spolok, člen
Mgr. P. Orčík	Únia múzeí v prírode, člen
Mgr. T. Pastucha, PhD.	Vedecká rada Galérie Vlkolínec, člen
Mgr. L. Patera	Čierne diery, člen a historik
Mgr. L. Patera	Spišský dejepisný spolok, člen
Mgr. L. Patera	OZ Hnilčík pre prítomnosť, pre budúcnosť, člen
Bc. Ľ. Sásik	Bankoštianicko-hodružský banický spolok, člen
PhDr. RNDr. R. R. Senček, PhD.	Časopis Bystrický permon, šéfredaktor časopisu
PhDr. RNDr. R. R. Senček, PhD.	Medzinárodný komitét ICOFOM, člen
PhDr. RNDr. R. R. Senček, PhD.	Medzinárodný komitét COMCOL, člen
PhDr. RNDr. R. R. Senček, PhD.	Medzinárodný komitét ICOMON, člen
PhDr. RNDr. R. R. Senček, PhD.	Medzinárodný komitét CIMUSET, člen
PhDr. RNDr. R. R. Senček, PhD.	Slovenská lekárska spoločnosť – Slovenská farmaceutická spoločnosť pri SAV, sekcia Dejín farmácie, člen
PhDr. RNDr. R. R. Senček, PhD.	Slovenská historická spoločnosť pri SAV, sekcia pre hospodárske a sociálne dejiny, spolok historikov stredoslovenských bankských miest, člen
PhDr. RNDr. R. R. Senček, PhD.	OZ Diversitas Culturae, Banská Bystrica, člen a 1. podpredseda a tajomník
PhDr. RNDr. R. R. Senček, PhD.	Spolok slovenských spisovateľov, člen
Mgr. E. Švecová	Pracovná skupina pre vytvorenie funkčného systému EVVO v SR, členka

3.1.6.5 MEDZINÁRODNÁ SPOLUPRÁCA

Múzeum sa aktívne zúčastňovalo na celoslovenských stretnutiach ambasádorov Európskeho klimatického paktu v rámci zvyšovania poznatkovej úrovne v oblasti klimatickej gramotnosti.

Múzeum sa v pozícii ambasádora **Európskeho klimatického paktu** zúčastnilo festivalu POHODA 2023 spoločne s klimatickými ambasádormi v stane Zastúpenia európskej komisie na Slovensku v bloku Opravári spoločnosti. Prezentované boli činnosti múzea s dôrazom na environmentálne aktivity a spoločné ciele s Európskym klimatickým paktom. Pripravené boli aj omaľovánky s motívom diel z Galérie J. Kollára na tému vyjadrenia klimatickej krízy.

V termíne 10. a 11. mája 2023 bolo SBM hosťiteľom medzinárodného stretnutia zástupcov národných komisií **Geoparkov krajín V4** v rámci slovenského predsedníctva.

Rokovanie národných komisií geoparkov krajín V4 sa uskutočnilo v seminárnych priestoroch Kammerhofu. Účastníci absolvovali odbornú terénnu exkurziu. Jednou z jej zastávok bolo aj Banské múzeum v prírode a to jeho povrchová expozícia. Vo večerných hodinách, opäť v Kammerhofe-Sieň komorských grófov, bolo podpísané Memorandum o spolupráci a predstavenie knihy Geotopy Banskoštianického geoparku-vulkanizmus a stavba územia. 11. mája múzeum zabezpečilo lektorovanú prehliadku expozície Kammerhof-Baníctvo na Slovensku.

16. Erbe symposium sa konalo v dňoch 6. – 9. septembra 2023 v nemeckom Freibergu. Na konferencii zastupoval Slovenské banské múzeum Mgr. Tomáš Pastucha, PhD. z Vedeckovýskumného centra a to prostredníctvom príspevku Digitizing of the museum collection of Slovak Mining Museum, its realisation and importance. Príspevok ozrejmil doterajší stav digitalizácie zbierkových predmetov Slovenského banského múzea, no zároveň aj význam

digitalizácie samotnej na príklade jednej zdigitalizovanej zbierky – T08696 (tzv. Marsigliho mapy Štiavnických Baní). Z podujatia je plánovaný zborník.

Galéria Jozefa Kollára sa zapojila do projektu Slovenského banského múzea, zameraného na zmierňovanie dopadov zmeny klímy, **ZELENÁ MISIA – Slovenské banské múzeum pre klímu – Budujeme unikátnu platformu pre neformálne vzdelávanie o otázkach zvyšovania povedomia o klimatických zmenách** – v programe SK KLÍMA MŽP SR. Jednou z aktivít projektu bol detský umelecko-vzdelávací workshop s medzinárodnou spoluprácou – konal sa paralelne v Banskej Štiavnici a v partnerskom múzeu Dalane Museum v Egersunde v Nórsku (november 2023). Výsledky workshopu budú v marci 2024 odprezentované formou výstavy v Galérii Jozefa Kollára, na ktorej okrem iných participuje aj Damian Vega, španielsky umelec žijúci v Nórsku.

V rámci otvorenej výzvy vyhlásenej na rok 2023/2024 bola zrealizovaná výstava *Cesty vedú do polí a končia kde nič neboli* skupiny českých umelkýň Kařiny Kábovej, Venduly Heřmanskej a Kateřiny Rafaelovej a umelca Matěja Bočka.

V roku 2023 bola realizovaná výstava dvojice českých umelkýň Barbory Fastrovej a Johany Pošovej *Hada*.

Galerijná rada GaJK mala počas roku 2023 medzinárodné obsadenie – bol ním Doc. Mgr. Jan Zálešák, PhD. z Fakulty výtvarných umení Vysokého učení technického v Brne.

Detský umelecko-vzdelávací workshop s medzinárodnou spoluprácou – konal sa paralelne v Banskej Štiavnici a v partnerskom múzeu Dalane Museum v Egersunde v Nórsku v rámci projektu ZELENÁ MISIA – Slovenské banské múzeum pre klímu.

4 / ZELENÉ MÚZEUM

Slovenské banské múzeum aj v roku 2023 napĺňalo svoju ambíciu byť zeleným múzeom, bolo aktívnym klimatickým ambasádorom, organizovalo podujatia a výstavy s ekologickou tematikou, zapájalo sa do dobrovoľníckych aktivít a snažilo sa byť príkladnou verejnou inštitúciou vo vzťahu k životnému prostrediu.

Pre mimoriadnu situáciu v múzeu, ktorou bol požiaru objektu Bergergericht dňa 18.3. sme z dôvodu evakuácie a sanačných prác zamestnancami múzea Svetový deň vody v múzeu neorganizovali.

Pri príležitosti **oslavy Dňa Zeme 21.4.** sme otvorili komunitnú a vzdelávaciu záhradu v Kammerhofe. Záhrada bude slúžiť ako verejný oddychový priestor, ktorý môžu využívať susedské komunity, verejnosť počas tvorivých aktivít v Dielničke, či zamestnanci múzea. Na oslavu sme pozvali seniorov zo susedného Domova sociálnych služieb Domov Márie a deti zo susednej Špeciálne základnej školy, čím sme podporili komunitný charakter projektu a budovanie dobrých susedských vzťahov. Medzi pozvaných hostí patrili aj žiaci materskej školy, základnej i strednej školy so zameraním na ekológiu. V rámci programu odznela prednáška realizátora záhrady na tému tvorby udržateľnej záhrady. Špecialista na kompostovanie predviedol praktickú ukážku zásad správneho kompostovania, do ktorého sa zapojili žiaci. Súčasťou otvorenia záhrady bola aj spoločná výsadba záhrady. Do pripravených vyvýšených záhonov účastníci sadili semená bylín, okrasných rastlín i zeleniny. Plody tejto záhrady mohli v priebehu roka aj využívať. Počas januára a februára sa zamestnanci múzea venovali príprave sadeníc izbových a záhradných rastlín, ktoré sme počas tohto dňa rozdali účastníkom podujatia i verejnosti. Záhradu sme zrealizovali s podporou Zeleného vzdelávacie fondu.

Počas celého roka sme aktívne pracovali ako **ambasádori Európskeho klimatického paktu**. Navzájom sme komunikovali a vymieňali si skúsenosti, motivovali sa a podporovali. Ako ambasádori sme sa zúčastnili Dňa Európy 9.5.2023 v Bratislave, kde sme v spoločnom stánku s inými slovenskými ambasádormi (Daniela, Hrončová, Iva Tahy, Michal Szabo, Marta Fandlová) prezentovali aktivity múzea s akcentom na zelené múzeum. Pripravili sme omaľovánky s tematikou diel z Galérie Jozefa Kollára, ktoré mali deti dotvoriť podľa vlastnej fantázie prihliadajúc na dopady klimatickej zmeny na prírodu. S účastníkmi podujatia sme vyrábali aj pohyblivé hračky z odpadového papiera.

Účasťou a prezentáciou aktivít múzea sme aj v máji tohto roku podporili Festival Zeme v Banskej Bystrici. Zamestnanci múzea si pre návštevníkov festivalu v sekcii enviroaktivít pripravili hravé určovanie minerálov.

V máji sme podporili komunitné centrum v miestnej časti Šobov a odovzdali sme im zbierku šatstva, hračiek a hygienických potrieb. Zbierku sme zorganizovali v múzeu so zapojením a príspevom zamestnancov múzea.

Svetový deň životného prostredia 5.6.2024 sme si pripomenuli edukačno-dobrovoľníckou aktivitou v prírode. V spolupráci s občianskym združením BANSKOŠTIAVNICKÉ TAJCHY sa zamestnanci múzea spolu so žiakmi Základnej školy J. Kollára zapojili do čistenia banského jarku. Brigáde predchádzala krátka prednáška o dôležitosti zachytávania vody v krajine a tiež historickom význame technickej pamiatky banskoštiavnického vodohospodárskeho systému, vďaka ktorému je mesto zapísané v Zozname UNESCO. Zamestnanci múzea, žiaci a pracovníci Centra práce s mládežou SPACE vyčistili 450m dlhý úsek Hornodekýšskeho jarku, ktorý zavodňuje Richňavské tajchy.

Slovenské banské múzeum sa v roku 2023 po prvýkrát prezentovalo aj na **festivale Pohoda** spoločne v stane so Zastúpením Európskej komisie na Slovensku a iniciatívou Opravári spoločnosti. Múzeum predstavilo svoje aktivity ako ambasádor Európskeho klimatického paktu a člen medzinárodnej siete kultúrnych inštitúcií upozorňujúcich na klimatické hrozby Museums For Future. V rámci diskusií s návštevníkmi sa predstavili ekologické aktivity ako napríklad: príprava pešej trasy do Banského múzea v prírode - projekt Pešo do skanzenu, výsadba mladých stromčekov v okolí Banskej Štiavnici, zber odpadu v meste a okolí, čistenie banských jarkov, príprava výstav s ekologickou tematikou v Galérii Jozefa Kollára a v Banskom múzeu v prírode, workshopy zamerané na globálnu klimatickú krízu, tvorivé dielne a súťaže detskej tvorby s témou ochrany životného prostredia, diskusie, účasť na konferencii Cliff Project - Climate is affecting us, vybudovanie komunitnej záhrady v Kammerhofe. Pre najmenších

účastníkov Pohody boli pripravené výkresy s obrazmi banskoštiavnickej prírody, do ktorých doplňovali svoje kresby zamerané na zmenu krajiny vplyvom klimatickej krízy.

V rámci letného prázdninového tábora v múzeu bol jeden z dní aj environmentálny. Deti sa učili správne triediť odpad, pochopiť význam recyklácie odpadu a tiež minimalizovať jeho vznik. Navštívili miestnu Čistiareň odpadových vôd aj Zberný dvor. U detí sme podporili záujem o ochranu životného prostredia.

V auguste a septembri sa konal už 19. ročník **environmentálnej burzy nepotrebných vecí - Haraburdy**. Podporili sme recykláciu a obeh starých vecí, ktoré by pravdepodobne skončili na skládke odpadu. Vďaka tejto burze sú opakovane používané. Predmety s historickou hodnotou sme zaradili do zbierkového fondu múzea. V rámci tohto ročníka bolo predaných (do ďalšieho použitia uvedených) približne 1 500 predmetov od 70 predajcov.

Na septembrový Európsky týždeň mobility sme upozornili na sociálnych sieťach výzvou na podporu ekologickejších foriem dopravy a možností navštevovať expozície múzea pešo. Chodcov, cyklistov, kolobežkárov či tých, ktorí pri ceste za kultúrou využili vlak alebo autobus, sme odmenili 50% zľavou zo vstupného. Slovenské banské múzeum sa do výzvy zapojilo s ponukou prehliadky Galérie Jozefa Kollára a tiež expozície Baníctvo na Slovensku v Kammerhofe.

Od druhej polovice roka 2023 sa múzeu pustilo do realizácie **projektu ZELENÁ MISIA – Slovenské banské múzeum pre klímu** - Budujeme unikátnu platformu pre neformálne vzdelávanie o otázkach zvyšovania povedomia o klimatických zmenách – v programe SK KLÍMA MŽP SR. Výstupmi tohto projektu budú aktivity ako založenie komunitnej biozáhrady v Kammerhofe, organizácia medzinárodného kolokvia, realizácia galerijnej dažďovej záhrady, organizovanie participatívneho umeleckého projektu Nechajme počuť ticho a tiež organizovanie komplexnej informačnej kampane. Projekt je realizovaný vďaka podpore Nórskeho finančného mechanizmu a štátneho rozpočtu Slovenskej republiky. Dňa 22. novembra sme zorganizovali otváraciu konferenciu projektu, kde mohli byť predstavené niektoré výstupy projektu. V dňoch 22. – 24. novembra sme organizovali workshop detskej tvorby Ozveny v tichu.

Prezentácia zeleného múzea a aktivít múzea na podujatí Deň Európy, Bratislava

Tradičný Štiavnický vianočný jarmok organizovaný v nádvorí Kammerhofu sme aj v roku 2023 poňali minimalisticky a úsporne. Šetrili sme na výzdobe, svetielkach a výdavkoch, ktoré by zaťažili náš rozpočet i životné prostredia. Podporili sme regionálnych výrobcov a predajcov, v programe vystúpili žiaci miestnych školských zariadení a umelci z blízkeho okolia.

Súčasťou činnosti múzea v roku 2023 boli aj vzdelávacie a tvorivé aktivity venované deťom. V Dielničkách sme sa zameriavali na tradičné remeslá, realizáciu aktivít využitím prírodného i odpadového materiálu. Na podujatiach sme dôsledne triedili odpad, používali iba opakovateľne použiteľné alebo biologicky rozložiteľné nádoby na jedlo. V letných mesiacoch sme ponúkali návštevníkom vodu v sklenených dózach a biologicky rozložiteľných pohároch.

Celoročne sme sa zameriavali na zmeny v našom každodennom prístupe k prostrediu, snažili sa využívať dažďovú vodu, separovať odpad, recyklovať nábytok, výstavný fundus. Zdieľanie kancelárskych potrieb, či kancelárie bez nádob na zmiešaný odpad sú už stálou súčasťou administratívneho priestoru Kammerhofu. Kontrolovali sme zavedené environmentálne opatrenia, upozorňovali na nedodržiavanie napr. správneho triedenia odpadu. Znižovali sme spotrebu energie na vykurovanie z ekonomických i environmentálnych dôvodov. V expozíciách múzea sme upravili otváracie hodiny a umožnili prácu z domu.

Čistenie banských jarkov, Deň životného prostredia

5 / NÁVŠTEVNOSŤ MÚZEA

Návštevnosť expozícií je jedným z rozhodujúcich zdrojov vlastných príjmov Slovenského banského múzea a preto jej sledovaniu a operatívne prijímaniu potrebných rozhodnutí venuje vedenie múzea veľkú pozornosť. Prezentácia stálych expozícií SBM patrí k základným úlohám múzea. V roku 2023 do činnosti a prevádzky expozícií múzea už nezasahovali opatrenia v súvislosti s pandémiou COVID-19, napriek tomu zaznamenalo pokles návštevnosti oproti roku 2022. V roku 2023 navštívilo Slovenské banské múzeum 102 045 návštevníkov. V porovnaní s rokom 2022 to bolo menej o 35 592 návštevníkov a oproti rekordnému roku 2019 to bolo o 51 723 návštevníkov menej.

Návštevnosť expozícií múzea v roku 2023

Rok 2023	KMF	GaJK	MIN	SZ	NZ	BMP	GLANZ	MICH	HAND	Spolu
Január	147	247	301	329	177	57	0	468	0	
Február	165	124	180	419	111	482	60	609	0	
Marec	292	110	135	539	0	1329	98	366	0	
¼ roka	604	481	616	1287	288	1868	158	1443	0	
Apríl	557	0	0	2646	1405	3217	211	0	57	
Máj	1022	0	0	2249	1637	5296	156	0	299	
Jún	1159	386	0	2312	1635	6813	128	0	158	
½ roka	3342	867	616	8494	4965	17194	653	1443	514	
Júl	1904	495	0	5001	3593	6616	521	0	141	
August	1896	592	0	5598	4105	8100	590	0	340	
September	909	274	0	2452	1849	3247	252	0	60	
¾ roka	8051	2228	616	21545	14512	35157	2016	1443	1055	
Október	1122	178	0	1874	1224	3046	147	0	50	
November	461	308	0	818	208	1160	109	0	54	
December	341	157	0	402	0	469	19	0	2	
Spolu I.-XII. 2023	9975	2871	616	24639	15944	39832	2291	1443	1161	98772
Spolu I.-XII. 2022	8472	2859	10066	27710	21776	47112	2479	11640	992	133106
Rozdiel	1503	12	-9450	-3071	-5832	-7280	-188	-10197	169	-34334

Vysvetlivky: KMF – Kammerhof, GaJK – Galéria J. Kollára, MIN – Mineralogická expozícia, SZ – Starý zámok, NZ – Nový zámok, BMP – Banské múzeum v prírode, GLANZ – štôľňa Glanzenberg, MICH – Štôľňa Michal, HAND – Uhoľná expozícia Handlová

NÁVŠTEVNOSŤ	2023	2022	2021	2020	2019	2018
Expozície + výstavy + podujatia	102 045	137 637	103 244	99 664	153 768	152 978

Expozície múzea: Kammerhof, Galéria J. Kollára a Uhoľná expozícia Handlová zaznamenali nárast návštevnosti. Pokles návštevnosti zaznamenali expozície Banské múzeum v prírode, Starý a Nový zámok, štôľňa Glanzenberg a požiarom zničené expozície Mineralogická expozícia a Michal štôľňa. V percentuálnom vyjadrení aj v počte osôb zaznamenala najvyšší nárast expozícia Kammerhof-Baníctvo na Slovensku (17,74% a 1 503 osôb). V počte osôb zaznamenala najvyšší pokles Michal štôľňa a to o 10 197 osôb, čo bolo spôsobené likvidačným požiarom objektu Berggericht. V percentuálnom vyjadrení zaznamenala najvyšší pokles Berggericht-Mineralogická expozícia a to o 93,88%, čo bolo rovnako spôsobené požiarom z 18.3.2023.

Múzeum dlhodobo sleduje vývoj návštevnosti aj počas letnej turistickej sezóny (LTS). Dáta zbiera od začiatku mesiaca máj a zvýšená návštevnosť trvá do konca septembra (v predkovidových rokoch až do konca októbra). V máji mali najvyšší podiel na návštevnosti žiaci a študenti, ktorí prichádzali do múzea v rámci školských výletov. V

mesiacoch júl a august prevládali individuálni návštevníci (najmä rodiny s deťmi), ale aj účastníci letných táborov a zahraniční turisti.

Návštevnosť SBM počas LTS 2023 (máj až september) bola 73 672 návštevníkov. V porovnaní s rokom 2022 ide o pokles o 26 373 návštevníkov (-26,36%). Výrazný pokles zaznamenala expozícia Nový zámok (-3 500 návštevníkov, -21,45%). Veľkú stratu v návštevnosti spôsobil marcový požiar v Banskej Štiavnici, ktorý poškodil objekt Berggericht, v ktorom sídlila mineralogická expozícia, Infocentrum a obľúbená Michal štôľňa.

SBM zaznamenalo nárast podielu zahraničných návštevníkov na návštevnosti múzea oproti roku 2022 (12 196 zahraničných návštevníkov/ je to 16,55% podiel; z toho v mesiacoch júl a august 5 956 návštevníkov; v roku 2022 to bolo 9 700 zahraničných návštevníkov). Podiel podľa expozícií: SZ 23,00%, Glanzenberg 19,98%, NZ 19,68%, BMP 14,17%; KMF 12,29%, GaJK 8,30%, Uhoľná expozícia v Handlovej 3,91%). Oproti roku 2019 však stále ide o mierny pokles (2019: 13 611 zahraničných návštevníkov). V rokoch 2020 a 2021 bola návštevnosť zahraničných návštevníkov limitovaná nariadeniami súvisiacimi so šírením ochorenia Covid-19 a teda bola mimoriadne nízka (v roku 2020 2 117 návštevníkov, v roku 2021 3 529 návštevníkov).

Dôležitou skupinou návštevníkov múzea sú školské skupiny. V LTS v pandemickom roku 2020 bola návštevnosť 668 žiakov a študentov, čo predstavovalo oproti roku 2019 pokles o 95,44%; v roku 2021 to bolo 2000 žiakov a študentov, čo predstavovalo oproti roku 2019 pokles o 86,35%. V LTS 2023 bola už návštevnosť 13 133 návštevníkov, čo je oproti roku 2019 pokles o 10,40%. Oproti roku 2022 je to 20,40% pokles. Pokles návštevnosti v tomto segmente vnímame ako dôsledok ekonomickej a energetickej krízy, ale aj faktu, že SBM nie je od roku 2023 oprávneným prijímateľom kultúrnych poukazov (po začlenení kultúrnych poukazov medzi segmenty podpory Fondu na podporu umenia, v ktorom je múzeum neoprávneným žiadateľom).

VYHODNOTENIE TRŽIEB ZO VSTUPNÉHO ZA ROK 2023

Rok 2023	KMF	GaJK	MIN	SZ	NZ	BMP	GLANZ	MICH	HAND
Január	665,0	138,0	803,0	1701,0	416,0	342,0	0,0	435,0	0,0
Február	724,0	231,0	432,0	2034,0	266,5	3390,0	480,0	569,0	0,0
Marec	1259,0	213,0	356,0	2513,5	0,0	8025,0	784,0	337,0	0,0
¼ roka	2648,0	582,0	1591,0	6248,5	682,5	11757,0	1264,0	1341,0	0,0
Apríl	2809,0	0,0	0,0	13982,5	3471,5	22075,0	1947,0	0,0	84,0
Máj	4353,5	0,0	0,0	11032,5	3797,0	30129,0	1426,0	0,0	513,0
Jún	4296,0	491,0	0,0	11357,0	3652,0	34457,0	1141,0	0,0	285,0
½ roka	14106,5	1073,0	1591,0	42620,5	11603,0	98418,0	5778,0	1341,0	882,0
Júl	8162,0	1445,0	0,0	27218,5	10096,0	54995,0	4658,0	0,0	368,0
August	8514,0	1570,0	0,0	30373,0	11590,5	67160,0	5245,0	0,0	731,0
September	4167,0	752,0	0,0	12893,0	5168,0	25995,0	2280,0	0,0	130,0
¾ roka	34949,5	4840,0	1591,0	113105,0	38457,5	246568,0	17961,0	1341,0	2111,0
Október	4960,5	358,0	0,0	9490,0	3434,0	22704,0	1532,0	0,0	127,0
November	1993,0	774,0	0,0	4411,5	585,0	10407,0	1146,0	0,0	114,5
December	1303,0	351,0	0,0	2362,5	0,0	4099,0	171,0	0,0	3,0
Spolu I.-XII.2023	43206,0	6323,0	1591,0	129369,0	42476,5	283778,0	20810,0	1341,0	2355,5
Spolu I.-XII.2022	20 701,5	6 251,0	19 632,0	131 952,0	44 331,5	279 666,0	19 908,0	10 708,5	1 741,0
Rozdiel (€)	22504,5	72,0	-18041,0	-2583,0	-1855,0	4112,0	902,0	-9367,5	614,5

Vysvetlivky: KMF – Kammerhof, GaJK – Galéria J. Kollára, MIN – Mineralogická expozícia, SZ – Starý zámok, NZ – Nový zámok, BMP – Banské múzeum v prírode, GLANZ – štôľňa Glanzenberg, MICH – Štôľňa Michal, HAND – Uhoľná expozícia Handlová

TRŽBY	2023	2022	2021	2020	2019	2018
Expozície + výstavy + podujatia	540992,00€	546 439,50€	402 752,50€	348 854,90€	469 743,70€	328 108,33€

Slovenské banské múzeum v roku 2023 utŕžilo zo vstupného do svojich expozícií, výstav a podujatí 540 992,00 €, čo je oproti roku 2022 pokles o 5 447,50 € (o 1,01 %).

Múzeum nezaznamenalo výrazný pokles v tržbách a to vďaka úprave cenníka vstupného, pri ktorej bola zohľadnená inflácia, ale aj zvýšené prevádzkové náklady súvisiace s energetickou krízou či opatreniami vlády v oblasti mzdovej politiky.

Expozície múzea zaznamenali nárast, ale pokles tržieb zo vstupného. V percentuálnom vyjadrení, ale aj v € zaznamenala najvyšší nárast expozícia Kammerhof-Baníctvo na Slovensko 108,71% a 22 504,50 €. Najvyšší pokles zaznamenala expozícia Berggericht-Mineralogická expozícia, ktorú muselo múzeum z ponuky vyradiť po devastačnom požiari z 18.3.2023 a to vo výške 18 041,0 €.

SBM dosiahlo počas LTS 2023 (máj-september) tržby vo výške 396 120,50 €. V porovnaní s rokom 2022 ide o pokles o 11 424,50 € (-2,80%). V porovnaní s najúspešnejším rokom 2019 dosiahli tržby nárast o 57 730,60 € (+17,06%). V mesiacoch júl a august činili tržby 235 856,00 €, čo predstavuje pokles o 11 422,00 € oproti tržbám za rovnaké obdobie roka 2022 (247 278,00 €; - 4,62%). V porovnaní s najúspešnejším rokom 2019 dosiahli tržby v mesiacoch júl a august nárast o 42 045,00 € (+21,69%).

Festival kumštu remesla a zábavy

6 / HOSPODÁRENIE SBM

6.1 ROZPOČET

Slovenské banské múzeum (ďalej len „múzeum“) dostalo na rok 2023 „Rozpis záväzných ukazovateľov“ – transfer zo štátneho rozpočtu na bežnú činnosť vo výške 805 815,00 €. Oproti roku 2022 došlo k zvýšeniu rozpočtu. Problémom zostáva správa rozsiahleho majetku múzea (opravy, údržba a riešenia havarijných stavov objektov) a tiež program múzea a ochrana zbierkových predmetov, ktoré pridelený rozpočet nijako nezohľadňuje. Nutné je tiež spomenúť, že ani v roku 2023 múzeum nezískalo od zriaďovateľa kapitálové prostriedky na sanáciu havarijných stavov. Uvedený stav ohrozuje spracované kultúrne dedičstvo SBM. Ohrozenie spravovaného majetku bolo konštatované aj v dokumente „Návrh východísk ŠR na rok 2022 – 2024“.

Rozpočet bol upravovaný Rozpočtovými opatreniami a skutočnosť bola nasledovná:

Záväzné ukazovatele na rok 2023 – príspevok na činnosť	805 815,00 €
Rozpočtové opatrenie č. 1/2023 zo dňa 2.marca 2023, Prvok 0750403, Trieda 08.2.0 (finančné prostriedky určené na dofinancovanie zvýšených cien energií)	+135 000,00 €
Rozpočtové opatrenie č. 2/2023 zo dňa 27.marec 2023, Prvok 0750403, Trieda 08.2.0 (finančné prostriedky určené na dofinancovanie zvýšených cien energií)	+110 000,00 €
Rozpočtové opatrenie č. 3/2023 zo dňa 27.apríl 2023, Prvok 0750403, Trieda 08.2.0 (bežný transfer určený účelovo na odstránenie následkov ničivého požiaru v Banskej Štiavnici)	+ 441 805,00 €
(kapitálový transfer na prípravu projektovej dokumentácie a súvisiace stavebné práce	+ 232 400,00 €
Rozpočtové opatrenie č. 4/2023 zo dňa 10.november 2023, Prvok 0750403, Trieda 08.2.0 (presun kapitálového transferu na bežný transfer určený účelovo na odstránenie následkov ničivého požiaru v Banskej Štiavnici)	- 232 400,00 €
	+ 232 400,00 €

Pri započítaní finančných prostriedkov z iných zdrojov bola celková suma čerpania finančných prostriedkov v sume 2 242 170,16 EUR.

V roku 2023 Slovenské banské múzeum získalo finančné prostriedky z Nórskeho finančného mechanizmu na realizáciu projektu Zelená misia.

6.2 ÚLOHY SBM PODĽA PLÁNU HLAVNÝCH ÚLOH MÚZEA V ROKU 2023

I. KONCEPCIE, PROGRAMY, METODIKY

- I.1. Program transformácie starých banských diel na objekty cestovného ruchu
- I.2. Implementácia koncepcie odbornej ochrany, uloženia a bezpečnosti zbierkových predmetov Slovenského banského múzea (tretia etapa)
- I.3. Inovatívne prístupy k ochrane a bezpečnosti zbierkových predmetov a historických budov v správe SBM
- I.4. Zelené múzeum

II. VEDA, VÝSKUM, VÝCHOVA A VZDELÁVANIE

- II.1. Prezentácia stálych expozícií
- II.2. Výstavná činnosť
- II.3. Banskoštiavnický geopark
- II.4. Výskum dejín baníctva, hutníctva, geologických vied, dejín banských miest na Slovensku a osobitne Banskej Štiavnice z perspektív: histórie baníctva, hutníctva a geologických vied; montánnej archeológie; numizmatiky;

kultúrnych a sociálnych aspektov baníckej a hutníckej praxe; ekologických a environmentálnych dôsledkov baníctva a hutníctva; ekonomických, sociálnych, kultúrnych a ekologických aspektov každodenného života v historických baníckych oblastiach; muzeálnej reflexie zbierok SBM a pedagogiky v oblasti baníckeho a hutníckeho dedičstva

II.5. Archeologický výskum pravekého a stredovekého baníctva na Slovensku

II.6. Nové expozičné celky a ich inovácie

II.7. Environmentálna výchova v podmienkach SBM

II.8. Podujatia k Svetovému dňu vody, Dňu Zeme, Medzinárodnému dňu múzeí, Svetovému dňu životného prostredia, Medzinárodného dňa tolerancie a Európskemu týždňu mobility

II.9. Prezentácia a popularizácia SBM formou tradičných podujatí

II.10. Participácia na podujatiach v regióne

II.11. Propagácia SBM

III. MONITORING, INFORMATIKA A DOKUMENTÁCIA

IV. EDIČNÁ, PROPAGAČNÁ A VZDELÁVACIA ČINNOSŤ

V. INVESTIČNÉ AKCIE A BUDOVANIE A ZARIADENÍ

VI. ÚDRŽBA ZARIADENÍ

VII. MEDZINÁRODNÁ SPOLUPRÁCA

ROZBOR NÁKLADOV A VÝNOSOV

Položka	rok 2023 v €	rok 2022 v €
Výnosy z transferov (68)	1 719 212,05	1 115 069,13
Tržby za vlastné výkony a tovar (60)	633 721,80	678 177,20
Ostatné výnosy (61-64)	58 298,29	48 323,45
VÝNOSY SPOLU:	2 411 232,14	1 841 569,78
Spotrebované nákupy (50)	340 460,67	308 734,32
Služby (51)	524 875,26	78 123,96
Osobné náklady (52)	1 435 373,06	1 210 609,59
Dane a poplatky (53)	20 164,23	15 056,39
Ostatné náklady na prevádzkovú činnosť (54)	12 760,22	6 293,04
Odpisy, rezervy a opravné položky (55)	122 551,79	130 171,83
Finančné náklady (56)	1 376,85	1 597,76
NÁKLADY SPOLU:	2 457 562,08	1 750 586,89
Splatná daň z príjmov	5 042,97	5 772,21
VÝSLEDOK HOSPODÁRENIA PO ZDANENÍ	-51 372,91	80 035,63

Náklady	Hodnota v roku 2023
Spotrebované nákupy (50)	
Spotreba materiálu	33 711,93 €
Spotreba energie	261 428,94 €
Predaný tovar	45 319,80 €
Služby (51)	

Opravy a udržiavanie	353 029,08 €
Cestovné	2 531,55 €
Náklady na reprezentáciu	618,60 €
Ostatné služby	168 696,03 €
Osobné náklady (52)	
Mzdové náklady	1 006 669,35 €
Zákonné sociálne poistenie	343 616,13 €
Ostatné sociálne poistenie	11 445,84 €
Zákonné sociálne náklady	73 641,74 €
Dane a poplatky (53)	
Daň z nehnuteľností	17 210,27 €
Ostatné dane a poplatky	2 953,96 €
Ostatné náklady na prevádzkovú činnosť (54)	
Ostatné náklady na prevádzkovú činnosť	12 760,22 €
Odpisy, rezervy a opravné položky z prev., fin. činnosti (55)	
Odpisy dlhodobého HM a NM	122 551,79 €
Finančné náklady (56)	
Ostatné finančné náklady	1 376,85 €

Výnosy	Hodnota v roku 2023
Tržby za vlastné výkony a tovar (60)	
Tržby z predaja služieb	597 134,61 €
Tržby za tovar	36 587,19 €
Zmena stavu vnútroorganizačných zásob (61)	
Zmena stavu výrobkov	3 955,20 €
Ostatné výnosy z prevádzkovej činnosti (64)	
Ostatné výnosy z prevádzkovej činnosti	54 343,09 €

Hodnotenie dosiahnutých vlastných výnosov:

Ukazovateľ	Skutočnosť v €
Tržby zo vstupného	531 920,40
Tržby za nájom nebytových priestorov	31 219,35
Tržby z nájmu služobných bytov	2 400,46
Tržby za energie, foto, výstavy, lektorovanie v cudzom jazyku	30 094,40
Tržby z predaja propagačného materiálu	36 587,19
Ostatné výnosy, krátkodobé prenájmy, fotky, arch. výskum, škola v múzeu	55 843,09

Na celkových tržbách zo vstupného a predaja propagačného materiálu je podiel expozícií nasledovný:

Expozícia	vstupné v EUR	predaj propagačného materiálu v €
Informačné centrum		1 867,46
Berggericht – Mineralogická expozícia	2 106,40	
Banské múzeum v prírode	283 621,60	541,10
Nový zámok	43 428,55	60,00
Starý zámok	129 593,47	1 294,40
Dedičná štôľňa Glanzenberg, Michal štôľňa	22 297,47	
Kammerhof – Baníctvo na Slovensku	43 132,01	603,31
Galéria Jozefa Kollára	6 224,40	658,45

Expozícia uhoľného baníctva na Slovensku, Handlová	1 504,50	50,20
Vstupné – výstavy	12,00	
Tržby za tovar rôzne		636,00
Tržba za komisionálny predaj		29 432,27
Tržba mesto		1 444,00

6.3 DOTÁCIE A GRANTY

Múzeum ako príspevková organizácia kladie vo svojej činnosti veľký dôraz na získavanie a využívanie mimorozpočtových zdrojov a to prostredníctvom rôznych projektov.

V roku 2023 bolo Slovenskému banskému múzeu ponúknuté čerpanie zdrojov z Nórskeho grantov so spolufinancovaním zo štátneho rozpočtu - „ZELENÁ MISIA - Slovenské banské múzeum pre klímu/Budujeme unikátnu platformu pre neformálne vzdelávanie o otázkach zvyšovania povedomia o klimatických zmenách“. **Projekt bol podporený sumou 253 452,00 €.**

Slovenské banské múzeum sa uchádzalo o finančné zdroje zo zbierky, ktorú realizovalo **Donio n.f.** pre Banskú Štiavnicu po ničivom požiari a to v rámci výzvy **Podpora aktivít vedúcich k obnove prevádzky**. Projekt Berggericht a projekt Galéria J. Kollára boli podporené vo výške žiadanej sumy o dotáciu v sume **30 000,00 € a 28 406,84 €.**

Na organizovanie kultúrnych akcií získalo múzeum príspevok z **Banskobystrického samosprávneho kraja vo výške 700,00 €** a **Mesto Banská Štiavnica podporilo múzeum sumou 900,00 €.**

Absencia finančných prostriedkov na program je vážnym problémom inštitúcie. Rovnako ako absencia kapitálových prostriedkov na údržbu a obnovu pamiatok v správe múzea.

Múzeum v rámci dlhodobých cieľov zameraných na postupnú modernizáciu stálych expozícií sa zameralo na obnovu **Galérie Jozefa Kollára, I. etapa**. Na inováciu získalo z Environmentálneho fondu dotáciu vo výške 162 225,00 €. Múzeum pokračovalo aj v aktivitách zameraných na zvýšenie úrovne ochrany zbierkových predmetov. Múzeum **svojpomocne digitalizovalo** zbierkové predmety i fotografie v archíve a v rámci svojich možností sprístupňovalo bádateľom náhľady fotografií na svojej webovej stránke.

SBM dlhodobo spolupracuje s **o.z. Iniciatíva za živé mesto (IŽM)** na viacerých projektoch, ktorých cieľom je prostredníctvom inovatívnych foriem popularizácia hodnôt kultúrneho dedičstva regiónu.

V spolupráci s IŽM sme v areáli Starého zámku uviedli **2 mini festivalové dni Citadela** (dramaturgická skladba podujatí bola zameraná na prezentáciu genia loci areálu, na medziodborovú a umeleckú reflexiu hodnôt kultúrneho dedičstva lokality), **25. ročník Festivalu kumštu remesla a zábavy**, prvý ročník podujatia **Festival vlny**, či tvorivé aktivity v Dielničke v Kammerhofe pod názvom **ŠTIAVNICKÉ KUMŠTÁRIUM**.

Renovácia expozície streleckých terčov na Starom zámku – **NA MUŠKE** sa realizovala prostredníctvom dotácie z Nadácie SPP - Podpora partnerstiev, z dotačného systému Ministerstva obrany a fondu LITA.

7 / ZHODNOTENIE ZAMESTNANOSTI

V záujme plynulého a riadneho zabezpečenia poslania a plnenia úloh bola činnosť SBM organizovaná do týchto organizačných zložiek:

- Riaditeľ a riaditeľstvo
- Vedecko-výskumné centrum,
- Dokumentačné centrum,
- Centrum marketingu, komunikácie a zelených inovácií,
- Centrum personálnej a ekonomickej infraštruktúry,
- Centrum investícií, pamiatkovej obnovy, správy budov, produkcia výstav a expozícií,
- Galéria Jozefa Kollára,
- Banské múzeum v prírode,
- Uhoľná expozícia Handlová

Prehľad o počte a štruktúre zamestnancov k 31.12.2023

Stanovený počet zamestnancov : 80

Stav zamestnancov vo fyzických osobách : 77 z toho ženy : 47 muži : 30

Priemerný evidenčný počet zamestnancov : 71,34

7.1 SYSTEMATIZOVANÉ PRACOVNÉ MIESTA

Systematizované pracovné miesta v roku 2023		
Útvar	Spolu	z toho ženy
Riaditeľ a riaditeľstvo	3	2
Vedecko – výskumné centrum	8	2
Dokumentačné centrum	16	14
Centrum marketingu, komunikácie a zelených inovácií	11	11
Centrum personálnej a ekonomickej infraštruktúry	5	5
Centrum investícií, pamiatkovej obnovy, správa budov, produkcia výstav a expozícií	22	8
Galéria Jozefa Kollára	3	3
Banské múzeum v prírode	6	1
Uhoľná expozícia Handlová	3	3

Riaditeľ a riaditeľstvo

Riaditeľ zastupuje SBM navonok vo všetkých oblastiach jeho činnosti. V súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi Slovenskej republiky a záväznými pokynmi MŽP SR riadi SBM ako celok a zodpovedá za jeho činnosť.

Vedecko-výskumné centrum

Vedecko-výskumné centrum je odborné oddelenie, ktoré realizuje systematický výskum v oblasti archeológie, histórie, geológie, etnológie, umeleckej histórie, knižnej histórie, kulturológie, muzeológie a numizmatiky so zameraním na baníctvo a banské školstvo na Slovensku, slovenské banské mestá s osobitným zreteľom na mesto Banská Štiavnica a jej okolie, banské vedy a banskú techniku na Slovensku, ochranu nerastov a Chránenú krajinnú oblasť Štiavnické vrchy. Rozvíja, dokumentuje a prezentuje montánne kultúrne dedičstvo na Slovensku. Je základnou platformou pre akreditáciu vedecko-výskumnej činnosti SBM. Vedecko-výskumné centrum vytvára odborný podporný rámec pre realizáciu výskumných úloh a publikačno-propagačných aktivít v oblasti špecializácie SBM. V spolupráci s ostatnými oddeleniami, predovšetkým však s Dokumentačným centrom, sprístupňuje kultúrne hodnoty banských lokalít. Je platformou pre medzinárodnú spoluprácu v oblasti špecializácie SBM.

Dokumentačné centrum

Zabezpečuje komplexnú starostlivosť o zbierkový fond SBM, t. j. dokumentáciu a evidenciu, odbornú správu, ochranu a bezpečnosť, revíziu, mobilitu a digitalizáciu zbierkových predmetov, knižničných a archívnych dokumentov v zmysle osobitných všeobecne záväzných právnych predpisov Slovenskej republiky, spolupracuje na budovaní zbierkového fondu SBM s Vedecko-výskumným centrom, Galériou Jozefa Kollára a Banským múzeom v prírode za účelom jeho kompletizácie a v súlade s vedecko-výskumnou a prezentačnou činnosťou SBM s dôrazom na dokumentáciu kultúrnych a montánnych industriálnych pamiatok z druhej polovice 20. storočia a z 21. storočia.

Centrum marketingu, komunikácie a zelených inovácií

Formuluje, vytvára a zabezpečuje realizáciu dlhodobých, strednodobých a krátkodobých marketingových stratégií SBM, zameraných na skvalitnenie a inovatívne rozšírenie prezentačných aktivít SBM, buduje značku SBM ako atraktívnej, kvalitnej, modernej a inovatívnej múzejnej inštitúcie, a to doma aj v zahraničí, zabezpečuje tvorbu a distribúciu propagačných materiálov, publikácií, zborníkov SBM, zabezpečuje komunikáciu SBM s verejnosťou a médiami, zabezpečuje komplexný manažment a marketing obsahu a formy webovej stránky a sociálnych médií SBM za účelom zvyšovania návštevnosti expozícií, výstav a podujatí SBM.

Centrum personálnej a ekonomickej infraštruktúry

Zabezpečuje plnenie úloh SBM na úseku finančného riadenia, hlavne v oblasti rozpočtu, financovania, účtovníctva, výkazníctva a finančnej kontroly, metodické usmerňovanie, zabezpečovanie uplatňovania a dodržiavania finančných pravidiel podľa príslušných všeobecne záväzných právnych predpisov Slovenskej republiky a záväzných pokynov MŽP SR organizačnými zložkami SBM, zostavovanie návrhu rozpočtu SBM, vykonávanie rozpočtových opatrení a ich operatívna evidencia, kontrola a usmerňovanie čerpania rozpočtu SBM, vyhodnocovanie hospodárenia s rozpočtovými prostriedkami, mimorozpočtovými prostriedkami a prostriedkami osobitných fondov, zostavovanie plánu verejného obstarávania SBM na základe schválených podkladov organizačných zložiek SBM, usmerňovanie a kontrolovanie uplatňovania právnych predpisov v oblasti verejného obstarávania tovarov, služieb, investičných a neinvestičných dodávok pre SBM, zabezpečovanie kvalifikovanosti zamestnancov SBM vykonávajúcich činnosť v oblasti verejného obstarávania, nákup investičného hmotného majetku, zabezpečovanie finančného styku s peňažnými inštitúciami, najmä Štátnou pokladnicou a s tým spojené úkony.

Centrum investícií, pamiatkovej obnovy, správy budov, produkcie výstava expozícií

Podieľa sa na tvorbe dlhodobých plánov v oblasti ochrany a údržby objektov SBM, zabezpečuje, realizuje a kontroluje opravy, údržbu, rekonštrukciu a obnovu objektov SBM, taktiež technickú údržbu priestorov a revíziu zariadení SBM (najmä plynových a elektrických zariadení, ako komínov či bleskozvodov); tieto činnosti vykonáva v spolupráci so zástupcom Zeleného tímu s dôrazom na aplikáciu ekologických princípov.

Galéria Jozefa Kollára

Sústredzuje, odborne spracováva, ochraňuje, uchováva a vystavuje historické umelecké diela s tematikou baníctva a umelecké diela dokumentujúce banské regióny Slovenska s osobitným zreteľom na Banskú Štiavnicu a jej okolie ako aj umelecké diela reflektujúce spojitost baníctva a environmentálneho ohrozenia, rozširuje umelecko-historický zbierkový fond.

Banské múzeum v prírode

Sústreďuje, projekčne a stavebne realizuje, inštaluje, výstavne a expozične sprístupňuje bansko-technické zbierky a zariadenia veľkých rozmerov a hmotnosti v pôvodnom banskom prostredí v podzemí a na povrchu, ktoré tvorí trvalú celoslovenskú expozíciu pod rovnakým názvom, spravuje aj náučno-geologickú expozíciu, ktorá je súčasťou projektu banskoštiavnického Geoparku, vykonáva predaj vstupeniek, publikácií a ďalšieho propagačného materiálu SBM vo svojich expozíciách, vyúčtováva tržby.

Expozícia uhoľného baníctva na Slovensku v Handlovej

Sústreďuje, odborne spracováva, ochraňuje a uchováva zbierkové predmety vzťahujúce sa na oblasť dejín uhoľného baníctva na Slovensku so zameraním na priemyselnú ťažbu v 20. storočí a význam mesta Handlová v histórii ťažby hnedého uhlia a tieto ďalej expozične a výstavne prezentuje, spravuje trvalú expozíciu venovanú uhoľnému baníctvu na Slovensku, vykonáva predaj vstupeniek, publikácií a ďalšieho propagačného materiálu SBM vo svojich expozíciách, vyúčtováva tržby, zabezpečuje lektorské a sprievodcovské služby pre návštevníkov svojich expozícií.

7.2 VZDELANOSTNÁ ŠTRUKTÚRA V ROKU 2023

	VŠ I. stupeň	VŠ II. stupeň	VŠ III. stupeň	ÚSV	SOU	Základné	Spolu
Riaditeľ			1				1
Vedúci zamestnanci	1	5	1	1			8
Sekretárka				1			1
Fotograf				1			1
Verejné obstarávanie		1					1
Ekonom		1					1
Účtovník	1-1 vedúci						-
Správa majetku				1			1
Mzdár, personalista		1		1			2
Stavebný dozor				1			1
Stavebný rozpočtár		½ úväzok		½ úväzok			1
Reštaurátor		1					1
Dokumentátor		3					3
Kunsthistorik			1				1
Etnograf		1-1 vedúci					-
Pamiatkár		1-1 vedúci					-
Kurátor	1						1
Projekt. manažér		1-1 vedúci					-
Ved.výsk.pracovník		1					1
Konzervátor				4			4
Knihovník		1					1
Umelecký historik		1					1
Lektor	1	4-1 vedúci		4-1 vedúci			7
Vlastná ochrana				9	1		10
Správa budov				1			1
Banská údržba		1-1 vedúci		2	4		6
Pokladník				1	1		2
Prep.zb.predmetov		1					1

Elektrikár					1		1
Archivár				1			1
Správca depozitu				4			4
Odb. pracovník	3-1 vedúci	5					7
Upratovačka				1	3	1	5
Iné			1				1
Spolu	7-2 vedúci	29,5-5 vedúci	4	33,5-1 vedúci	10	1	77

7.3 VEKOVÁ ŠTRUKTÚRA K 31.12.2023

Veková štruktúra k 31.12.2023							
	do 20 rokov	21-30 rokov	31-40 rokov	41-50 rokov	51-60 rokov	nad 60 rokov	spolu
ženy	0	1	15	10	17	4	47
muži	0	5	5	5	12	3	30
spolu	0	6	20	15	29	7	77
ZPS			1	1	6	2	10

Vekový priemer zamestnancov je 47 rokov z toho:

- ženy 47,1
- muži 46,8

7.4 RODOVÁ ROVNOSŤ ZAMESTNANCOV K 31.12.2023

	Spolu	Z toho ženy	Z toho muži	ZŽP
Riaditeľ	1	0	1	
Sekretárka	1	1	0	
Fotograf	1	1	0	
Verejné obstarávanie	1	1	0	
Ekonom	1	1	0	
Účtovník	1	1-1vedúci	0	
Správa majetku	1	1	0	
Mzdár, personalista	1	1	0	
Stavebný dozor	1	1	0	
Stavebný rozpočtár	1	1	1	
Reštaurátor	1	1	0	
Dokumentátor	3	2	1	1
Kunsthistorik	1	1	0	
Etnograf	1	1-1 vedúci	0	
Pamiatkar	1	1-1 vedúci	0	
Kurátor	1	1	0	
Projektový manažér	1	1-1 vedúci	0	
Vedecko-výskumný pracovník	1	0	1	
Konzervátor	4	4	0	

Knihovník	1	1	0	
Umelecký historik	1	1	0	
Lektor	10	10-2 vedúci	0	2
Vlastná ochrana	10	0	10	
Správa budov	1	0	1	
Banská údržba	7	0	7-1 vedúci	
Pokladník	2	2	0	1
Prep.zb. predmetov	1	1	0	
Elektrikár	1	0	1	1
Archivár	1	1	0	
Správca depozitu	4	2	2	3
Odb. pracovník	7	2-1 vedúci	5	
Upratovačka	5	5	0	2
Iné	1	1	0	
Spolu	77-8 vedúci	47-7 vedúci	30-1 vedúci	10

Plnenie povinného podielu zamestnania občanov so zdravotným postihnutím

Slovenské banské múzeum splnilo za rok 2023 povinný podiel 3,2% zamestnania osôb so zdravotným postihnutím nad rámec zákona o zamestnanosti.

7.5 PRIEMERNÁ MZDA

Zamestnanci SBM boli aj v roku 2023 odmeňovaní podľa zákona č. 553/2003 Z. z. o odmeňovaní niektorých zamestnancov pri výkone práce vo verejnom záujme a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Zaradenie	Počet	Priemerná mzda (€)
Vedúci zamestnanci	9	1 400
Odborní pracovníci	11	1 450
Správcovia depozitárov, kustódi	4	1 100
Lektori	10	950
Dokumentátor	3	1 000
Knihovník	1	1 050
Konzervátor	4	1 100
Fotograf	1	1 000
Marketing	3	1 350
Technicko-administratívny pracovník	8	1 200
Ostatní	23	950

7.6 ZHODNOTENIE ZAMESTNANOSTI

Slovenské banské múzeum malo k 31. decembru 2023 77 zamestnancov. Dve zamestnankyne boli na rodičovskej dovolenke.

V organizácii bol v roku 2023 týždenný fond pracovného času 37,5 hod. s pružnou pracovnou dobou od 6.00 do 17. 00 hod. Pevná pracovná doba bola od 9.00 do 14.00 hod. Vlastná ochrana mala týždenný fond pracovnej doby 36,25 hod.

Múzeum z dôvodu zlepšovania podmienok zamestnancov v komunikácii s odborovou organizáciou v podpísanej Kolektívnej zmluve zakotvilo jeden voľný deň do mesiaca pre rodičov s deťmi do 10 rokov a jeden voľný deň za tri mesiace pre opatrovanie seniorov – rodičov zamestnancov.

V roku 2023 organizácia uzatvorila s ÚPSVaR Prievidza dohodu – chránené pracovisko.

Pohyb zamestnancov v roku 2023

Prehľad o uvoľnených zamestnancov				
Dôvod	Spolu	z toho ženy	z toho muži	ZPS
Výpoveď zo strany zamestnanca	10	6	4	0
Odchod do starobného dôchodku	4	3	1	0
Skončenie pracovného pomeru na dobu určitú	1	0	1	0
Výpoveď zo strany zamestnávateľa	1	1	0	0
Smrť zamestnanca	1	0	0	0
SPOLU	16	10	6	0

Prehľad prijatých zamestnancov				
Spôsob	Spolu	z toho ženy	z toho muži	ZPS
Úrad práce	1	1	0	0
Výberové konanie	10	8	2	0
Iné	16	9	7	0
SPOLU	27	18	9	0

Prehľad prijatých zamestnancov na dohodu v roku 2023			
	Spolu	z toho ženy	z toho muži
Dohoda o vykonaní práce	11	6	5
Dohoda o pracovnej činnosti	23	17	6
Dohoda o brigádnickej práci študenta	19	14	5
SPOLU	53	37	16

Profesionálny rast zamestnancov bol podporený prostredníctvom účasti na školeniach, kurzoch, seminároch	
	počet
Preškolenie vodičov	2
Personalistika a mzdy - online školenie	2
Verejné obstarávanie (online)	2
Preventívna údržba pamiatok	1
Školenie – preukaz vlastnej ochrany - predĺženie	2
SPOLU	9

8 / ÚDRŽBA A STAV OBJEKTOV V SPRÁVE SBM

Berggericht, participácia na sanácii objektu po požiari

Z výstavných priestorov objektu bol vo februári odinštalovaný výstavný projekt „Stroj, ktorý zmenil svet: Príbeh „ohňového stroja“ Isaaca Pottera“. Významným míľnikom pre objekt a jeho vybavenie bol požiar, ktorý vypukol dňa 18.3.2023. Ihneď po uhasení požiaru sa Centrum investícií, pamiatkovej obnovy, správa budov, produkcia výstav a expozícií (CIPO) zapojilo do evakuačných a sanačných prác na zhorenisku. V súlade s požiadavkami odborníkov a pokynmi krízového štábu, bol z objektu odstránený mobiliár (zbierkové predmety, nábytok, svietidlá), zničené podlahové vrstvy, inštalčné prípojky. Tím CIPO spolu s kolegami, kurátormi zbierok a brigádnikmi zabezpečovali plynulé odstraňovanie následkov katastrofy. Zbierkové predmety boli deponované v iných objektoch, mobiliár bol triedený podľa stupňa zachovania, zničené prvky a sutina boli odvázané na skládku. V objekte bola nainštalovaná dočasná elektrická prípojka. V priebehu prípravných, sanačných a výskumných prác oddelenie participovalo podľa požiadaviek zodpovedných odborníkov. Tím spolupracoval na zhotovení požadovaných sond do podlahových vrstiev, za účelom spracovania dendrologického a vlhkového posudku drevených konštrukcií stropov a ich vrstiev.

Po skonštituovaní pracovného tímu prípravy stavebnej obnovy objektu Berggericht, kolegyne a kolegovia (A. Koledová, I. Chovanová a M. Mok) koordinovali prípravu a zabezpečenie jednotlivých krokov obnovy, na ktorých participovali externí dodávatelia: havarijné statické zabezpečenie stopov, odstránenie zhoreného krovu a časti a strešnej krytiny, realizácia základných opatrení na zníženie zavlhnutia požiarou vodou, projekčné práce na zhotovenie dočasnej strechy, realizácia dočasnej strechy, odstránenie zavlhnutých násypov stropov a klenieb). Počas realizačných stavebných prác bol vykonávaný pravidelný stavebný dozor formou kontrolných dní, z ktorých boli realizované evidované zápisy. Na základe rozhodnutia Krajského pamiatkového úradu Banská Bystrica k zámeru obnovy objektu, boli pripravené a postupne realizované odborné pamiatkové (architektonicko-historický, archeologický, dendrochronologický, reštaurátorský) a technické výskumy (veľmi presné meranie geodetické meranie statických trhlín na prízemí objektu, statický prieskum, vlhkovný prieskum, dendrologický prieskum). Tím zabezpečil spracovanie geodetického zamerania objektu externým dodávateľom. Na všetky dodávateľské práce, ktoré boli realizované v objekte tím vyhotovoval odborné (vecné) podklady k procesom verejného obstarávania zákaziek.

Tím obnovy realizoval a zvolával pravidelné koordinačné stretnutia s autormi všetkých výskumov za účasti odborníkov, pracovnej skupina Pamiatkového úradu Bratislava. Pracovné porady a boli organizované v záujme vzájomnej komparácie výsledkov výskumov a určenia spoločných odborných východísk pre spracovanie Návrhu pamiatkovej obnovy objektu a Návrhu na reštaurovanie objektu. V decembri 2023 sa podarilo zabezpečiť, aby k spracovaným výskumným dokumentáciám Pamiatkový úrad Bratislava vydal všetky stanoviská odborných komisií a subkomisií.

Výskumy v objekte Berggericht

Galéria Jozefa Kollára

V objekte galérie boli zabezpečované práce, ktoré súviseli s odstraňovaním dôsledkov požiaru. Časť galerijných priestorov bola poškodená v súvislosti so zavlhnutím požiarou vodou uplatnenou pri hasení. V rámci evakuácie zbierkových predmetov a vystavených diel počas požiaru, boli poškodené niektoré stavebné časti interiéru galérie (schodiskové zábradlia), ktoré boli následne opravené. V depozitároch galérie boli zrealizované opravy omietok a náterov. V hlavných expozičných priestoroch boli zrealizované opravy náterov stien, stropov a klenieb a vysprávky omietok. Tím údržby spolupracoval pri inštalácii a deinštalácii výstavných projektov v galérii, ktoré boli uvádzané počas roka. V súlade s výsledkami komplexnej protipožiarnej kontroly, ktorá bola vykonaná príslušnými orgánmi, boli v objekte postupne realizované úkony súvisiace s odstraňovaním zistených nedostatkov.

Nový zámok

V rámci pravidelnej údržby okolia objektu sa zrealizovalo vyčistenie okolia zámku od náletových drevín a krovín a údržba existujúcich kríkových porastov. Vegetačné zvyšky boli spracované prostredníctvom štiepkovača. Počas mesiaca august bola zrealizovaná obnova drevenej solitérnej konštrukcie studne pred Novým zámkom. Okrem lokálnych opráv drevených prvkov bola kompletne vymenená strešná krytina striešky studne z dreveného šindľa a zrealizovaný ochranný náter konštrukcie. V súlade s výsledkami komplexnej protipožiarnej kontroly, ktorá bola vykonaná príslušnými orgánmi, boli v objekte postupne realizované úkony súvisiace s odstraňovaním zistených nedostatkov.

Renovácia strechy studne, Nový zámok

Kammerhof

V priebehu roka sa vykonávali práce na obnove a sťahovaní depozitárnych priestorov v objektoch Kammerhofu (lokálna oprava omietok, výmalba depozitárnych priestorov archeologickej zbierky). Vo vybraných depozitárnych priestoroch tím montoval nové regálové systémy. V rámci odstraňovania dôsledkov požiaru v Berggerichte a transferu zbierky minerálov do priestorov Kammerhofu, bola poskytovaná technická súčinnosť so zabezpečením zbierky a jej inventarizáciou podľa pokynov odborných pracovníkov múzea. Tím spolupracoval pri príprave projektu: Haraburdy, deinštalácii výstavného projektu Kremeň – kráľ nerastov a pri inštalácii výstavy Chrámové betlehemy, ktoré boli uvedené v priestore Kaplnky sv. Ignáca. Členovia centra realizovali technické zabezpečenie a produkčnú prípravu Vianočného jarmoku, po jeho uvedení spolupracovali na deinštalácii technickej infraštruktúry (elektrická kabeláž, nazvučenie, osvetlenie stánkov), pódia a pod., ktoré súviseli s uvedením jarmoku. V súlade s výsledkami komplexnej protipožiarnej kontroly, ktorá bola vykonaná príslušnými orgánmi, boli v objekte postupne realizované úkony súvisiace s odstraňovaním zistených nedostatkov.

Starý zámok a Žiakov dom

V predjarom termíne, v čase vegetačného kludu, boli v areáli Starého zámku a Žiakovho domu realizované udržiavacie práce na vegetačných povrchoch a porastoch: vypilovanie náletových drevín a kríkov. Vegetačné zvyšky boli zoštiepkované a kompostované. V aktívnych vegetačných obdobiach, bolo v pravidelných intervaloch vykonávané kosenie zatrávených povrchov areálu a odstraňovanie popínavých rastlín z povrchov historických murív. V areáli Starého zámku bola zrealizovaná výmena núdzového osvetlenia, bola vykonaná obnova poškodených častí ochodzí a údržba dažďových strešných zvodov. Tím sa spolupodieľal na prípravných technických a produkčných prácach na podujatí Festival Kumštu remesla a zábavy.

Oprava ochodzí, Starý zámok

Banské múzeum v prírode (BMP), štôlna Glanzenberg, Prachárne, expozícia Handlová

Okrem pravidelného monitoringu objektov a banských diel, v spolupráci s odbornými pracovníkmi múzea a v súlade s požiadavkami bezpečnosti banských prevádzok, boli realizované parciálne opravy vzniknutých závad. Tím zabezpečoval aj pravidelné čistenie elektrických rozvádzačov, ktoré je požadované v súvislosti so špecifickými klimatickými podmienkami v podzemí. V lokalite BMP bola vykonaná montáž banských telefónov. V rámci prípravy sanácie havarijného stavu objektu šachty Mária vznikla pracovná skupina zameraná na spracovania projektovej prípravy systematickej obnovy objektu. V areáli BMP, Prachárne a expozícii v Handlovej bola zrealizovaná údržba vegetačných povrchov, odstraňovanie náletových drevín a kríkov, údržba zatrávených povrchov kosením. Do objektu Prachárne boli zrealizované výkopové práce na umiestnenie funkčného bleskozvodu. Vzhľadom na rozsah a charakter vegetácie a náletov, bola zrealizovaná údržba okolia trafostanice vysokého napätia, ktorá je situovaná v južnej časti areálu BMP. Taktiež bola zrealizovaná údržba elektrocentrály a revízie ručných prenosných spotrebičov. V podzemných priestoroch štôlny Glanzenberg bolo nevyhnutné okrem základnej údržby podlahy (podlahových roštov) zrealizovať aj výmenu dožitých prvkov, ktorá sa realizovala po etapách.

Stavebno – technický stav objektov v správe múzea

Charakter objektov a areálov, ktoré sú v správe Slovenského banského múzea a z ktorých viaceré sú chránenými národnými kultúrnymi pamiatkami, reprezentuje viaceré najvýznamnejšie architektonicko - historické pamiatkové hodnoty lokality UNESCO. Vzhľadom na význam a počet objektov a nízke finančné zdroje na zabezpečovanie ich pravidelnej, systematickej údržby a obnovy, dlhodobo vzniká investičný dlh, ktorý sa reflektuje do zlých, významne narušených až havarijných stavov konštrukcií a architektonických detailov viacerých budov. Okrem stavebných porúch, ktoré súvisia so zanedbanou údržbou objektov, pretrváva a prehľbuje sa problém s absenciou potrebných podkladov, zameraní, posudkov, predprojektovej a projektovej prípravy obnovy objektov, alebo sanácie parciálnych porúch.

V spolupráci s Pamiatkovým úradom Bratislava v rámci projektu: pasportizácia národných kultúrnych pamiatok v správe štátu, boli inšpektormi pasportizačných tímov vykonané v rokoch 2022 a 2023 vykonané odborné obhliadky všetkých objektov v správe SBM, ktoré sú evidovanými NKP. Pasportizácie sa zamerali na identifikáciu stavebných porúch, príčin ich vzniku a vyhodnotenie stavebno-technického stavu objektov s akcentom na klasifikáciu prioritizácie sanácie porúch podľa závažnosti. Pracovná verzia spracovaných predmetných pasportizačných správ bude k dispozícii v januári 2023.

Vzhľadom na tragický požiar, ktorý zasiahol objekt Bergergerichtu, sa z hľadiska zabezpečenia koncepčných, prípravných a realizačných prác zameraných na odstránenie porúch, stabilizáciu stavu a prípravu jeho obnovy, sa pozornosť tímu koncentrovala na uvedený projekt. Napĺňanie časových míľnikov projektu tak ako ho určila Vláda SR a poskytla naň finančné krytie, počas všetkých doposiaľ zrealizovaných etáp vyžadovalo profesionálnu súčinnosť všetkých účastníkov v procese.

Z havarijných alebo vážne poškodených stavov objektov, resp. ich častí (okrem Bergergerichtu) vyberáme:

- Poškodená strešná krytina a klampiarske prvky na barokovej veži Starého zámku, následkom čoho zatekajú omietky, tie následne vplyvom poveternostných podmienok degradujú a opadajú. Hrozí reálne nebezpečenstvo na zdraví a životoch zamestnancov a návštevníkov objektu.
- Havarijný stav vstupného schodiska Nového zámku, oceľová konštrukcia skorodovaná, drevené nástupnice zhnité, nebezpečenstvo úrazu, vstup je pre verejnosť uzavretý, do budovy sa vstupuje provizórnym vstupom.
- Poškodená strešná krytina objektu Galérie Jozefa Kollára, indikované lokálne zatekanie strechy.
- Zdegradované fasádne omietky, sgrafitová výzdoba objektu Galérie J. Kollára.
- Nefunkčný bleskozvod objektu Kammerhof, Starý zámok.
- Narušený stav fasády, komínov a strešnej krytiny objektu Klopačky.
- Narušené uličné fasády objektu Kammerhof (najmä soklové časti).
- Havarijný stav objektov BMP – Mária šachta a budovy výklopníka.
- Zosúvajúci sa svah haldy – areál BMP.
- Havarijný stav objektov veží šachty Maximilián a Novej šachty na Šobove, nutné očistenie oceľových konštrukcií a realizácia následného viacvrstvého ochranného náteru. V prípade ďalšieho pretrvávania, progresu existujúceho stavu, hrozia v horizonte 10 – 15 rokov vážne statické poruchy, deštrukcia ich konštrukcií.

Havarijný stav objektu Šachta Mária, Banské múzeum v prírode

9 / KONTROLNÁ ČINNOSŤ

Podľa zákona NR č. 10/1996 Z. z. o kontrole štátnej správe, zákona NR č. 357/2015 Z. z. o finančnej kontrole a audite a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, Smernice č.7/2020 (SBM) o kontrolnom systéme a vnútornej kontrole boli vykonané kontrolné činnosti podľa Plánu kontrolnej činnosti na rok 2023 schváleného riaditeľkou SBM dňa 27.1.2023. Kontrolnou činnosťou bola v roku 2023 poverená len Ing. Petra Páchniková a to z dôvodu charakteru kontrol, ktoré si nevyžadovali účasť ďalšej riaditeľkou poverenej osoby.

Podľa Plánu kontrolnej činnosti na rok 2023 boli schválené a vykonané 4 kontroly.

Kontroly boli zrealizované:

- v Kancelárii riaditeľky SBM: 1 kontrola zameraná nasledovne: kontrola zverejňovania zmlúv v centrálnom registri zmlúv a kontrola zverejňovania objednávok a faktúr na webstránke SBM za obdobie mesiacov január a február 2022

- v Centre personálnej a ekonomickej infraštruktúry: 2 plánované kontroly: kontrola vyúčtovania cestovných príkazov za 4Q/2022; kontrola dodržiavania Zákona o finančnej kontrole a audite v zmysle vykonávania základnej finančnej kontroly za obdobie 1Q/2023

- expozície SBM: 1 plánovaná kontrola zameraná nasledovne: kontrola stavu pokladne v okamihu kontroly a kontrola predaja vstupeniek návštevníkom expozícií SBM (júl-august 2023)

- Kancelária riaditeľky: 1 plánovaná kontrola: kontrola zverejňovania zmlúv v centrálnom registri zmlúv a kontrola zverejňovania objednávok a faktúr na webstránke múzea za obdobie mesiacov október-november 2023

Pri výkone kontroly č.3/2023 boli zistené nedostatky, ktoré boli vyriešené podľa postupu stanoveného zákonom a Smernicou Smernice č.7/2020 (SBM) o kontrolnom systéme a vnútornej kontrole. Kontrola bola uzatvorená 19.12.2023 a Záznam o kontrole bol podpísaný novým štatutárom, nakoľko dňa 15.12.2023 bol za riaditeľa Slovenského banského múzea menovaný Ing. Peter Zorvan, PhD.

V roku 2023 nebola podaná sťažnosť, ktorá by podľa definície zákona o sťažnostiach spĺňala definíciu sťažnosti a Slovenské banské múzeum sa nezaoberalo ani petíciou.

Betlehenské svetlo v bani, Banské múzeum v prírode

Zoznam použitých skratiek

BMP – Banské múzeum v prírode
ČSR – Československá republika
ESEZ 4G – Elektronický systém evidencie zbierok
EÚ – Európska únia
GaJK – Galéria Jozefa Kollára
GLANZ – Glanzenberg dedičná štôľňa
HAND – Uhoľná expozícia Handlová
IS DEMZ - Elektronický systém evidencie zbierok
KMF – Kammerhof
KPÚ – Krajský pamiatkový úrad
MICH – Michal štôľňa
MIN – Mineralogická expozícia
MŽP SR – Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky
NZ – Nový zámok
OR PZ – Okresné riaditeľstvo policajného zboru
PÚSR – Pamiatkový úrad Slovenskej republiky
SBM – Slovenské banské múzeum
SNG – Slovenská národná galéria
SZ – Starý Zámok
ÚPSVaR – Úrad práce sociálnych vecí a rodiny
V4 – Krajiny Vyšehradskej skupiny